

z obrazom
svojega časa

abonmajska
sezona 07/08

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Pomagajmo obnoviti bolnico Franjo!

Prispevke lahko nakažete na posebne račune »Za obnovo bolnice Franjo«

Zadružna kraška banka - št. 26359

Banca di Cividale - Kmečka banka - št. 404860

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje - št. 700246

Antonveneta (agencija 8 - Ul. Filzi) - št. 12970S

vpisujemo abonma:

- pri blagajni SSG

- pri poverjenikih

brezplačna tel. št. 800 214 302

Primorski dnevnik

*Odločen ne
varčevanju
na koži
manjšine*

DUŠAN UDÖVIČ

Številke, o katerih je bil govor na včerajnjem srečanju na tržaški prefekturi, bi morale biti že zdavnaj vsem jasne, saj o njih govorimo in pišemo že mesec in leta. V petnajstih letih je bila naša skupnost ob vedno enakih državnih dotacijah okleščena za dvajset do trideset odstotkov, kar pomeni ravno za tliko zmanjšane dejavnosti. Da o kakšnem razvoju in novih pobudah ne govorimo. To velja bolj ali manj za vse manjšinske institucije, pozitivnih izjem preprosto ne more biti.

Neizbežno se poraja vprašanje, kaj nam pomaga uresničevanje zaščitnega zakona, če materialno izgubljamo tla pod nogami in se to dogaja v času, ko nam je vlada naklonjena. Dogajanje tvega dobiti podobo groteske, pa naj ga razume, kdor more. Nismo izvedenci za državni proračun, a si upamo trditi, da je to, kar vprašuje naša skupnost manj kot kaplja v morje. Za primer ostanimo pri založništvu, kjer nas namesto dolžnih poviškov nazadnje doletijo krčenja, kjer so manjšinski časopisi izenačeni drugim. Tudi tistim, ki so do javnega denarja neupravičeno prišli z zvijačo, izkoriscajoč značilne ohlapnosti italijanskih zakonov. To je pravzaprav tisto, kar nam je najteže razumeti. Vlada, ki želi biti različna, boljša in pravičnejša od drugih, nečesa takega ne bi smela dopustiti. Zato nimač razumevanja za pospolšene pozive k varčevanju, saj marsikje ni več s čim varčevati. Največja groteska pa je v tem, da mora naša skupnost, tako kot že kdaj v preteklosti, vložiti vse svoje energije zgolj v to, da ne izgubi pridobljenega. Optimisti pravijo, da bi že to bila velika zmaga. Če je to optimizem, nam zares trda prede.

ITALIJA - Po skorajda plebiscitarni podpori na sindikalnem referendumu

Vlada končno odobrila pokojninsko reformo

Vnesla popravke, a brez soglasja - Industrijci in CISL popravke kritizirajo

TRST - Včeraj popoldne srečanje na prefekturi

Velika zaskrbljenost zaradi krčenja prispevkov

Finančne težave se bo sicer poskušalo reševati, vendar prevelikih obljudi ni

KROMA

TRST - Vladna podtajnika Miloš Budin in Ettore Rosati si bosta prizadevala za povišanje postavke za ustanove slovenske manjšine s pomočjo amandmaja ter za izključitev našega založništva iz ukrepa o sedemodstotnem krčenju pri-

spevkov v okviru finančnega zakona, vendar zaenkrat ne dajeta prevelikih obljud, saj je kontekst, v katerem se sprejema finančni zakon, vse prej kot lahek. To je prišlo do izraza na včerajnjem sestanku na tržaški prefekturi, kjer sta se podtaj-

nika srečala s predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Sveta slovenskih organizacij, Slovenskega stalnega gledališča in Družbe za založniške pobude-PRA-E, ki izdaja Primorski dnevnik.

Na 3. strani

RIM - Ministrski svet je na svoji včerajšnji seji odobril pokojninski reformo. Na predlog ministra za delo Damiana so bili vneseni nekateri popravki, ki skušajo upoštevati pripombe t. i. radikalne levice v vladni koaliciji. Kljub temu sta se dva ministra iz njenih vrst na glasovanju vzdržala, dva pa glasovala za, a »z zadržkom«.

Predstavniki SKP in SIK so po vladni seji izrazili upanje, da bo mogoče zakonski osnutki še izboljšati v parlamentu. Zvez za industrijev pa je izrekla nasprotovanje vnesenim popravkom, češ da so bistvenega pomena in niso bili dogovorjeni. Tuđi voditelj sindikalne zveze CISL Raffaele Bonanni se ne strinja s popravki in zahaja sklicanje vseh podpisnikov julijskoga dogovora o pokojninski reformi.

Na 7. strani

Illy: Benečija bo zelo pridobila s padcem meje

Na 5. strani

Teden vseživljenjskega učenja: priznanje za Zoro Tavčar

Na 6. strani

Barcolana 2007: Burja, prometne težave, pričakovanja naših jadralcev

Na 11. in 21. strani

Pristanišči Trsta in Reke: dogovor o sodelovanju

Na 4. strani

NOBELOVA NAGRADA ZA MIR

Gore in IPCC

V Trstu dela edini italijanski predstavnik v vodstvu IPCC

OSLO - Nekdanji ameriški podpredsednik Al Gore in Mednarodna skupina Združenih narodov o podnebnih spremembah (IPCC) sta letošnja dobitnika Nobelove nagrade za mir. Kot je utemeljil odbor za Nobelove nagrade, bodo nagrada Goreu in IPCC podelili za njuna prizadevanja pri mobilizaciji sveta proti grozecim podnebnim spremembam. Gore je bil ameriški podpredsednik v času mandata Billa Clintonja. Po odhodu iz politike se je posvetil opozarjanju na posledice globalnega segrevanja ozračja. Za svoj dokumentarec Neprijetna resnica je prejel oskarja, napisal pa je

tudi knjigo z istim naslovom.

So-nobelovca za mir ima tudi Trst. V miramarškem Mednarodnem centru za teoretsko fiziko dela namreč Filippo Giorgi, edini italijanski predstavnik v vodstvu organizacije IPCC. Giorgi je eden od poddirektorjev delovne skupine za klimatsko fiziko pri IPCC, v miramarškem centru pa je odgovoren za oddelek za klimatsko in meteorološko fiziko. Sicer je članica IPCC tudi profesorica na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, priznana slovenska klimatologinja Lučka Kajfež Bogataj.

Na 10. in 26. strani

GORICA-NOVA GORICA - Župana o dokončnem padcu meje

Izbrala kraj proslave

Romoli se načelno strinja z Brulčevim predlogom Erjavčeve - Kmalu okoljska konferenca

GORICA-NOVA GORICA - Na prvem uradnem sestanku sta se včeraj v Novi Gorici srečala župana Mirko Brulca in Ettore Romoli. Veliko pozornosti sta namenila decembrskemu praznovanju dokončnega umika meje. Do sestanka sta bili njuni mnenji okrog mesta, kjer bo proslava potekala, deljeni. Romoli se je zavzemal za Rdečo hišo, Brulc pa za Erjavčeve-Škabrijelovo. Po skupnem ogledu Erjavčeve je tudi Romoli načelno osvojil Brulčev predlog, ki ga bosta sedaj posredovala vladama in Bruslju. Dogovorila sta se še o skupni okoljski konferenci.

Na 17. strani

SLOVENIJA TA TEDEN

Kdo je kriv za prazne lokale, cene ali zakon proti kajenju?

BOŠTJAN LAJOVIC

Strastni kadilci, ki so željni puščati in bi hkrati radi preizkusili meje delovanja pravne države, so konec tedna vabljeni v Slovenijo, kjer bodo lahko sodelovali v civilni nepokorščini. V nekaterih manjših gostinskih lokalih, ki so zaradi novega protitobačnega zakona menda na robu preživetja, bo namreč dovoljeno kaditi. Najprej za dve uri, če pa ministrstvo za zdravje ne bo prisluhnilo opozorilom gostincev, napoveduje protestne shode. Po trditvah Združenja ponudnikov gostinskih storitev je novi zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov povzročil pravo katastrofo: promet upada ne samo gostincem, ampak tudi drugim v verigi, dobaviteljem pi-jace in kave.

Zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov v Sloveniji velja od začetka avgusta, vsebinsko pa je zelo podoben tistem, ki velja tudi v Italiji in v celoti prepoveduje kajenje v javnih zaprtih prostorih. Zakon sprva ni povzročil kakšnih večjih nasprotovanj, kar je razumljivo. Poleti se kadilci zadržujejo zunaj, na gostinskih vrtovih, zato prepovedi kajenja niti ne občutijo toliko. Težave so se začele s hladnejšim vremenom, ko kadilci prezebojajo pred lokalimi, ki v veliki večini nimajo ogrevanih vrtov, kaj šele posebnih kadilnic. Kljub poletju in manj kot trem mesecem delovanja novega zakona, gostinci že bjejo plat zvona, če da so mnogi že na robu preživetja, nekdo pa je zaradi upada prometa menda celo že zaprl lokal.

Drugičnega mnenja so v Sloven-

ski zvezi za tobačno kontrolo. Ne verjamejo ne številkom o upadu prometa ne vzrokom. Po njihovem mnenju so gostinci z 20 do 30 odstotnimi podražitvami sami največ pripomogli k temu, da ljudje manj zahajajo v lokalih. Promet je po njihovih navedbah začel upadati že precej pred uvedbo protitobačnega zakona. Zahteve gostincev nimajo ne pravne ne moralne podlage, zato v zvezi za tobačno kontrolo od države pričakujejo, da bo znala uveljaviti spoštovanje zakona in bo na teren poslala dovolj inšpektorjev, ki bodo kaznovali kršitelje. Res, obeta se zanimivim preizkusu delovanja pravne države in razumevanja demokracije.

Argumenti gostincev se zdijo precej trhli: po manj kot treh mesecih je zelo težko argumentirati trditve o katastrofnih posledicah zakona. Navezadnje imajo podobne omejitve v Italiji, na Irskem, Finsku in še marsikje, pa gostinstvo tam še kar živi. Gostinci se opirajo na raziskavo, ki pa je pravzaprav navadna anketa, v kateri so vprašani povedali svoje subjektivno mnenje, ne pa prikazali in primerjali konkretno številke iz poslovnih knjig. Po drugi strani je tudi res, da je v slovenskem zakonu kar nekaj pomanjkljivosti, ki jih lahko odpravili ali vsaj prilagodili. Država bi lahko našla kakšen kompromis, predvsem bi morala gostincem omogočiti daljše prehodno obdobje. A kljub temu gostinci z napovedjo civilne nepokorščine pretiravajo. Ali lahko zdaj vsi, ki trdijo, da so na robu preživetja, začnejo izvajati civilno nepokorščino? Predstavljate si

nekoga, ki ob najnovejših podražitvah kruha, mleka, mesa in zelenjave, pride v trgovino, nabere košarico in ne plača nič, češ, sem na robu preživetja, izvajam civilno nepokorščino. Vsekakor so gostinci sprožili tveganu akcijo, prav zanimivo pa bo opazovati ravnanje državnih organov.

Zanimiva postajajo tudi razmerja na slovenski politični levici, ki jo je vse težje razumeti in definirati. Gospodarski program LDS piše eden najboljgatejših Slovencev, takoj Matjaž Gantar, ki je bil še donedavno zelo bližu SLS in tudi Janezu Janši. Pomagajo mu mladi ekonomisti, zagovorniki reform, ki jim je najbolj nasprotoval prav LDS, vsi pa so bili še donedavno člani Janševskega strateškega sveta. Stranki predseduje gospoda, ki se v službo vozi z luksuznim porschejem. Vsa čast, ampak, kaj ima to skupnega s levico? Ali pa novoustanovljena stranka Zares, ki prisega na načela francoske revolucije o svobodi, enakosti in bratstvu, njen program pa še le nastaja. Kot pravijo, bo program tak, kakršni bodo ljudje, ki stranko sestavljajo. Med njimi izstopa Gregor Goličič, nekdanji operativni vodja dolgletne vladajoče stranke, ki je iz politike že nekajkrat nepreklicno izstopil. Zdaj napoveduje novo politiko. Zanimiv politični eksperiment, ampak, kako naj mu verjamemo? Ali pa Borut Pahor, ki svoje levicarstvo utemeljuje z dejstvom, da je samo njegova stranka članica leve internacionale. Kako bodo ti ljudje sploh sodelovali? In kaj bo, če ne bodo?

CERKNO - Še ne dokončna ocena posledic poplave

Ujma je bolnici Franji povzročila za 300.000 evrov škode

Po več tednih od katastrofe delavci še vedno previdno odstranjujejo nakopičeni material iz soteske in skušajo rešiti, kar se rešiti da

CERKNO - Po ocenah Mestnega muzeja Idrija je septembriska vodna ujma na premični dediščini v partizanski bolnici Franji povzročila za 300.000 evrov škodo, je agencija STA včeraj povedala direktorica muzeja Ivana Leskovec. Celotna škoda naj bi bila znana danes, a na ministervstvu za kulturo tega STA ni mogla preveriti. Z oceno škode v skoraj povsem popuščenem spomeniku v Dolenjih Novakih pri Cerknem nista seznanjena niti tamkajšnji župan Jurij Kavčič in idrijski poslanec Samo Bevk, sicer člana ožrega odbora za sa-nacijo bolnice Franje. Mestni muzej Idrija

je oceno škodo po vodni ujmi, ki je skoraj v celoti odplavila partizansko bolnico Franja, na ministrstvo za kulturo posredoval včeraj, je pojasnila Leskovec. Po njenih besedah naj bi celotna ocena škode upoštevala še podatke spomeniškega varstva, vodarjev in najverjetneje tudi cerkljanske občine.

Kot je znano, je minister za kulturo Vasko Simoniti 26. septembra napovedal, da bo natančna in realna ocena škode, ker bodo z njo kandidirali tudi za evropska sredstva, znana predvidoma v dveh tednih.

Ministrstvo je tako oblikovalo ožji od-

bor, v katerem sta ob Simonitiju, Kavčiču in Bevku še ministra za okolje in prostor Janez Podobnik in za obrambo Karl Erjavec, ki bo redno spremljal dogajanje.

Medtem v dolini Pasice, kjer je nekoč stala partizanska bolnica Franja, nadaljujejo z odstranjevanjem barak in iskanjem muzejskih predmetov. Zaenkrat so našli le nekaj čez 30 prepoznavnih predmetov iz barak, tudi del rentgena, a nobenih kirurških pripomočkov, je pojasnila Leskovec. »Smo kar optimistični. Računam, da bomo do 15. ali celo 10. novembra odstranili ves naneseni material,« je povedala. (STA)

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Otrokove izkušnje

Kako lahko pomagamo otroku, da postane močna in neobremenjena osebnost, ko odraste? Katero izkušnjo so zanj najbolj koristne, katere občutek mora doživeti, da bo lahko postal dovolj samozavesten in ga najmanjše razočaranje ne bo vrglo iz ravnotežja.

Sodobni svet ruši vsako avtoritetno, vse več izvedencev pa je pre-pričanih, da otroci avtoritetu »kravovo« potrebujejo, prav kakor jasno zavest o mejah, ki so zanje še dopustne. Po mnenju teh izvedencev le tako otrok lahko v najvišji meri razvije potencial, ki se skriva v njem. Starši torej niso zato ob otroku, da bi mu pomagali izogniti se problemom, ki se mu zastavljajo v življenju, pač pa so mu ob strani, da bi mu pomagali s temi problemi se spopasti in jih ustrezno rešiti.

Sodobni hitro izmenjavoči se svet občutimo kot nestabilnost. V njem je podoba trdnih in doslednih staršev za otroke zelo pomembna. Ti se ne smejo za vsako ceno spuščati na otrokov nivo. Pomembnejše je, da so vedno seznanjeni, kaj se dogaja z njihovim sinom ali hčerkko, kakor pa, da bi vsak trenutek otroka opominjali, naj dela »pravilno«, kot to delajo odrasli. Tako opozarjanje se danes podaljuje preko mobilnega telefona. »Telefonček« ima menda že skoraj vsak drugi ali tretji osnovnošolec. Starši hočejo vedeti ob vsakem času, kje se njihov otrok nahaja.

Reklama nas prepričuje, da je danes otrok lukšuz. Tako se zanj še bolj bojimo, kakor v preteklosti. Pretirana starševa zaskrbljenost, strah, negotovost in občutek nemoci znajo ovirati otroka pri razvoju prav kakor njegova prevelika obremenjenost.

Otrok odrašča pomalem in to vsak dan. Vsak dan išče in prejema odgovore na svoja vprašanja. Pasivnost mu pri tem ne pomaga. Posedeti ga pred okno, kjer naj bi po ves dan gledal ven, ni dovolj. Pri tem se namreč ne nauči, da lahko tudi sam nekaj spremeni in preoblikuje, ničesar ne more ob mirnem sedenju pokvariti, da bi ugotovil, kako bo spet isto popravil, ničesar ne more razstaviti in ponovno se-staviti. Na tak način tudi ne dobi odgovorov na svoja vprašanja: kaj je to, kako deluje, kakšen okus ima, kakšna je površina, kaj je v notranjosti....?

V živiljenjski šoli, kjer se lahko svobodno gibajo tudi na prostem, pa lahko otrokova domišljija in njegova ustvarjalnost končno zaživita. Iz palice nastane viteški meč, kartonska škatla je lahko grad, ko na prostem dežuje, mora otrok poiskati streho nad glavo, pred premočnim soncem se umakne v senco ipd. Ob izobrazbi je zagotovo potrebna tudi osebna izkušnja, zato da se otrok razvija uspešno. Še tako majhen otrok se nenehno uči. Za to pa potrebuje dovolj časa zase. Tega mu ne smemo na vsak način polniti, saj tako ga oviramo pri zdravem razvoju.

Nasveti in opozorila se ponavljajo in jih nikoli ni dovolj. Zakonitosti razvoja se ne spreminjajo. Čudežnih receptov pa tudi ni. Sodobni otrok je z zdravstvenega vidika danes veliko bolj zaščiten kot v preteklosti, ko so malčki kosile bolezni - koze, otroška paraliza, jetika, skorbut in še kaj. Kljub vsemu pa je danes veliko število otrok v takšni ali dru-gačni terapevtski obravnavi: potrebni so logopeda, psihologa, ko-rektivne telovadbe ali še česa dru-gega. Omenili smo že, da opažajo zdravnikov tudi pri otrocih simptome menedžerskih obolenj. Vse več otrok je živčnih, imajo moteno spanje, mučijo jih glavoboli in podobno. Vse več otrok prejema psi-hotropna zdravila ali sredstva proti depresiji. Mnogim otrokom predpisujejo zdravnik sredstva proti nemiru, ker so preveč agresivni in hi-peraktivni. Danes lahko zasledimo

npr. podatek, da so na nemškem zavodu Sigmund-Freud-Institut ugo-tovili, da se je predpisovanje sredstva za pomirjanje - ritalin, v zadnjih desetih letih povečalo kar 270 krat, drugi raziskovalci pa hkrati za-trjujejo, da je v 70% primerih to sredstvo bilo predpisano po nepo-trebnem. Danes je v Nemčiji kakih 150000 otrok obravnavanih terapevtsko zaradi motenj pri koncen-traciji in hiperaktivnosti, kakih 400000 otrok pa zaradi vedenjskih motenj. Taka diagnoza seveda na nek način lahko starše »pomiri«, saj se jim zdi, da so končno za težavo dobili zdravilo. Problem se naj-večkrat s tem navidezno zaključi ne da bi se starši poglobili v vzroke otrokovih motenj oziroma odsto-panj.

Nekatera sredstva sicer lahko odpravijo napadalnost in strah, ne morejo pa preprečiti težnje, da se bodo neugodno obnašanje in motnje vse bolj širile. Šolsko okolje, ki se tega zaveda, lahko veliko pripomore k postopnemu odpravljanju motenj in odstopanj ter pomirjevanja. To lahko stori z vztrajnim svetovanjem in prigovaranjem, z omogočanjem otrokovega doživljanja narave in njenih ritmov neposredno na prostem, namesto da bi otrokom dajali pomirjevala in druga zdravila, ki bi vzgojiteljem za-gotovljala mirno in neproblema-tično delo.

Vsakdanjik sodobnega otroka je napolnjen s šolskim delom vse do zgodnjih popoldanskih ur. V preo-stanek pa mora otrok stlačiti pisane nalog in učenje, organizirane de-javnosti in razne obveznosti. Kolikim otrokom je dovoljeno, da si sami razporedijo čas in vodijo svoj ro-kovnik? Navadno skrbijo za koledar dejavnosti mama, ki otroka tudi pelje k glasbi, športu ali petju... Časa za otrokovo neposredno doživljjanje okolice (narave, ljudi) skorajda ni.

Nekateri otroki želje in pričakovanje njihovih staršev pritisajo do tak mere, da morajo obiskovati do-datne inštrukcije, zato da bi imeli v šoli boljšo oceno (mnenje), čeprav je že sedanja pozitivna. Navadno pride do nekaj večje sproščenosti ali sprostitive odvečne energije pri športnih dejavnostih, te pa so hkrati prve na udaru, ko gre za kazen. Starši otroka, ki ni izpolnil svojih »dolžnosti« menda najraje kaznu-jejo tako, da mu prepovede trening. Včasih starši pozabimo, da nam otroci ne pripadajo, da so na nek način le naši gostje, dokler ne odrastejo in se osamosvojijo. Pri tem osamosvajaju pa potrebujejo zanesljive starše, ki so v svojih iz-vajanjih dosledni.

Medtem ko so bili nekoč starši (in odrasli) od otroškega sveta od-maknjeni, podoživljajo danes otroci tudi stiske, strahove in mišljenje svojih staršev ter se vživljajo v njihov tekmovalni čut. Tako se zdaj navzamejo miselnosti, da ni dovolj, če so dobr - od drugih morajo biti boljši. Dejansko so na tak način pohojene resnične otrokove potre-be. Ena izmed teh je, da v svojem prvem živiljenjskem obdobju (do pol-drugega leta starosti) izkusi sta-bilnost. Takrat se namreč začne izoblikovati kot posameznik. Najprej ob materi, s katero izmenjuje čustvovanje in izkušanje, kasneje ob očetu in drugih družinskih članih. Taka izkušnja omogoča otroku tu-di kasnejše pozitivno naravnost. Vsak otrok gre skozi določene faze razvoja. Najprej opazuje in doživlja sebe in okolico, šele nato povezuje stvari in dogajanja vzročno.

Izkusnje iz zgodnje dobe, občutek pripadnosti, sprejetosti, ljubezni in varnosti tudi kasneje v življenju človeku pomagajo, da se odziva na probleme pozitivno. (jec)

TRST - Včeraj na prefekturi srečanje o finančnih prispevkih za manjšino

Pripravljenost reševati probleme, prevelike obljube pa niso bile dane

Predstavniki SKGZ, SSO, SSG in DZP-PRAE so se sestali s podtajnikoma Budinom in Rosatom

TRST - Skušalo se bo najti rešitev, vendar situacija nikakor ni rožnata. Tako bi lahko sintetizirali včerajšnje srečanje na tržaški prefekturi, posvečeno vprašanju finančnih prispevkov za slovensko manjšino v luči bodočega sprejemanja novega italijanskega finančnega zakona. Srečanja so se udeležili predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij Rudi Pavšič (poleg njega je bil še tajnik SKGZ Igor Gabrovec) in Drago Štoka, direktor Družbe za založniške pobude PRAE, ki izdaja Primorski dnevnik, Pavel Mahorčič ter predsednik upravnega sveta in ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča, Boris Kuret in Tomaž Ban na eni ter vladna podtajnika Miloš Budin in Ettore Rosato na drugi strani.

Predstavniki omenjenih slovenskih organizacij so Budina in Rosata opozorili, da manjšinske ustanove že petnajst let prejemajo enako vsoto denarja (nekaj manj kot pet milijonov evrov letno) in da se spričo inflacije in stroškov nujno narekuje povišanje postavke (neuradno je bilo omenjeno povišanje za približno milijon evrov letno). Resen problem se postavlja za založništvo in tisk, saj je v vladnem odloku, ki je priložen k finančnemu zakonu, prisotno določilo o sedežmodstnem krčenju sredstev za založništvo tako za prihodnje kot tudi že za letošnje leto. To postavlja pod vprašaj predvsem dejavnost Primorskega dnevnika, saj obstaja tveganje, da bodo vsi dosedanji varčevalni in racionalizacijski ukrepi izničeni. Prav tako se je v težavah znašlo tudi SSG, keremu so odmanjkali nekateri prispevki, ki jih je gledališče doslej prejemalo.

Glede povišanja prispevkov za manjšinske ustanove sta Budin in Rosato obljubila, da se bosta potrudila najti rešitev, ko se bo sprejemal finančni zakon, pri čemer je bil govor o amandmaju k zakonu. To upoštevajoč težave, ker je kontekst, je bilo rečeno, vse prej kot lahek. To velja zlasti za področje tiska, ki je na udaru predvsem zaradi polemik o prispevkih glasilom političnih sil. Podtajnika, je bilo rečeno, bosta delala na tem, da se dobijo nekakšna rešitev in da se Primorski dnevnik izvzame iz ukrepa o krčenju prispevkov, vendar, nam je povedal

Na poti do zagotovitve primernih finančnih prispevkov verjetno ne bo manjkalo težav

KROMA

podtajnik Budin, je težko reči, katere možnosti obstajajo glede tega. Finančni zakon je v razpravi in je še vse odprt, zavedati pa se je treba, da se plava proti toku, saj je italijanska vladava v središču kritik domačih in tujih dejavnikov, ki Prodi jevljati vlad očitajo, da premalo krči. Vendar Budin ni pesimist in upa, da bodo pri poskusu kaj pridobiti proti toku uspešni. Zato se bo skušalo narediti, da varčevalni ukrepi ne bodo prizadeli ne ustanov manjšine ne njenega založništva, čeprav podtajnika nista obljubila nič in sta opozorila, da danes nista v stanju ponuditi kakve natančne rešitve. To velja seveda tudi za težave SSG, ki je tokrat ostalo brez prispevka Sklada za Trst. Pri tem je bilo opozorjeno na možnost, da bi se glede financiranja gledališča in večji meri angažirala Dežela Furlanija Julijske krajine, pa tudi Pokrajina in Občina Trst, katerih predstavniki sedijo tudi v upravnih telesih gledališča.

Glede vprašanja finančnih prispevkov za manjšino pa predsednika SKGZ in SSO Pavšič in Štoka načrtujeta tudi novo potovanje v Rim.

SSG - Srečanje s političnimi dejavniki Upravitelji opozorili na resne težave

Po srečanju na tržaški prefekturi, kjer sta se Boris Kuret, predsednik Upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča, in ravnatelj Tomaž Ban, skupaj s predsednikoma krovnih organizacij, srečala z vladnima podtajnikoma Milošem Budinom in Ettorejem Rosatom, so se upravitelji SSG srečali s tržaškimi in deželnimi slovenskimi političnimi predstavniki. Srečanja, do katerega je prišlo na pobudo upravnega sveta SSG, so poleg upraviteljev gledališča udeležili deželna svetnika Tamara Blažina in Igor Kocijančič, pokrajinska odbornica Marina Guglielmi, pokrajinska svetnica Mariza Škrk, tržaška občinska

svetnika Igor Švab in Iztok Furlanič ter predsednika krovnih organizacij Drago Štoka in Rudi Pavšič. Upravitelji gledališča so prisotnim prikazali stanje ustanove in opozorili na težave, do katerih bo prišlo, če se v kratkem ne uredi problem javnega financiranja gledališča. Gledališče namreč ni deležno prispevkov krajevnih javnih ustanov, kot to predvideva zakon. Neurejenemu stanju se je v letih kljubovalo z občasnimi izrednimi rešitvami po bolj ali manj boljih križnih obdobjih. Prisotni so se obvezali, da si bodo vsak po svojih pristojnostih prizadevali, da bi tri krajevne ustanove poiskale možne rešitve.

TRST - Corecom Kako je s TV signalom v Benečiji?

TRST - Predstavniki Deželnega odbora za komunikacije (Corecom) so na srečanju z družbo Rai Way, ki upravlja pretvornike javne radiotelevizije, razpravljali tudi o televizijskem signalu "Rai 3-bis", s katerim bi moral v Beneški Sloveniji oddajati slovensko televizijo Rai. Problema, ki se vleče že dolgo časa, niso rešili, pač pa so se zastopniki Ray Way obvezali za tehnično poročilo, »ki naj bi predstavljalo izhodišče za rešitev tega vprašanja«.

Rimska in deželna politika sta že večkrat pozvali vodstvo Rai, da ta problem primerno reši, obljudbam pa niso sledila dejanja. Dovolj, da bi družba Ray Way okreplila sedanji televizijski pretvornik nad Prešnjami pri Čedadu.

POLITIKA - Jutri primarne volitve za nov politični subjekt leve sredine

Barazza, Moretton, Russo in Zvech kandidati za prvega deželnega tajnika Demokratske stranke

VIDEM - Na jutrišnjih primarnih volitvah bodo pristaši Demokratske stranke, poleg državne, volili tudi za neno deželno skupščino. Slednja bo potem izvolila deželnega tajnika. Za to mesto se potegujejo Enzo Barazza, Gianfranco Moretton, Francesco Russo in Bruno Zvech. Tajnika bo vsekakor izvolila deželna skupščina. Če bo kdo od kandidatov jutri dobil absolutno večino glasov, bo jasno, da bo on prvi deželni tajnik nove stranke, v nasprotnem primeru bodo zadnjo in odločilno besedo res imeli člani oziroma delegati na skupščini.

Barazzase vrača v aktivno politiko po nekajletnem molku. Svojo kariero (po poklicu je odvetnik) je začel v videmski republikanski stranki, nato je bil levosredinski župan Vidma. Demokratsko stranko si zamišlja kot odprtlo in pluralno enoto, ki mora biti spoštljiva tudi do narodnih in jezikovnih manjšin. Na Goriškem je nosilka Barazzove kandidatne liste Majda Bratina.

Morettonizhaja iz Krščanske demokracije, na deželni ravni pa je bil

ENZO BARAZZA
ARHIV

GIANFRANCO
MORETTON
KROMA

FRANCESCO RUSSO
KROMA

BRUNO ZVECH
KROMA

med ustanovitelji Marjetice, trenutno je podpredsednik deželnega odbora in odbornik za okolje in civilno zaščito. Doma je iz Pordenona. S svojimi listami je navzoč na celotnem deželnem ozemlju.

V tržaški in goriški pokrajini uživa Moretton tudi podporo liste "Slovenci za Morettona", katere podbuknik je stranka Slovenske skupnosti. Slednja, kot kaže, ne namerava direktno pristopiti v Demokratsko stranko, a z njo skleniti volilno povezavo, ki bi se udejana na spomladanskih deželnih volitvah. Nosiči kandidatnih list "Slovenci za Morettona" so Mirko

Špacapan(Gorica) ter Fulvia Premolin Igor Švab v tržaških volilnih okrajih.

Russo, ki je doma iz Trsta, je član deželnega in državnega vodstva Marjetice, kjer odgovarja za znanost in raziskovalne dejavnosti. Njegov model je mlada, agilna in večjezična Demokratska stranka, ki bi morala dokončno obračunati s preteklo politiko in se ograditi tudi od tradicij LD in Marjetice. Na Russovi kandidatni listi v tržaškem predmestnem okrožju kandidira Igor Gabrovec,

deželni tajnik Slovenske kulturno-gospodarske zveze in občinski svetnik "Slovenci za Morettona" so Mirko

na svojih listah, Slovence v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Na Goriškem med drugim kandidira tudi predsednik finančne družbe KB 1909 Boris Peric, v čedadskem okrožju pa odgovorna urednica Novega Matajurja Jole Namor in župan Podbonesca Piergiorgio Domenis.

Morettona in Zvecha veže skupna podpora kandidaturi Walterja Veltronija za državnega tajnika Demokratske stranke, medtem ko Russo podpira Enrica Letto. V Trstu je nosilka Veltronijeve liste v drugem volilnem okrožju Tamara Blažina, za Letto pa kandidira tudi Gabrovec.

PRITANIŠKA OBLAST - Včeraj podpisali sporazum o sodelovanju

Trst in Reka skupaj za sodobno infrastrukturo

Dogovor je del širšega programa za gradnjo pristaniškega sistema severnega Jadrana

TRST - Skupne pobude za gradnjo sodobne infrastrukture in promocijo na mednarodni ravni ter skupne razvojne strategije prek tehničnega sodelovanja in izmenjanja informacij so med glavnimi cilji sporazuma, ki sta ga sklenili včeraj pristaniški oblasti iz Trsta in z Reke. Na tej osnovi bosta odsej obe ustanovi sodelovali s ciljem pridobivanja novih strank, ki se za dovozjanje blaga v srednjem Evropo navadno opirajo na druga pristanišča, pa tudi za ponudbo novih izhodišč za severno Evropo. Dogovor je v tem smislu del obsežnejšega programa o sodelovanju med pristanišči severnega Jadrana, ki naj bi v prihodnosti delovala v sistemu in bila tako sposobna privabljati blago, ki je prek Mediterana namenjeno v Evropo.

Sporazum sta uradno podpisala včeraj predsednika pristaniških oblasti (PO) iz Trsta in z Reke Claudio Boniciolli in Boris Hlača. Oba sta poudarila pomembnost sodelovanja v novi Evropi, toda perspektive brez ustrezne infrastrukture niso za pristanišči najbolj rožnate. Zato nameravata obe ustanovi skupno nastopati in tudi od osrednjih vlad obeh držav zahtevati, da sta aktivni na tem področju. Misel je bila v tem smislu vedno na gradnji petega transportnega koridorja in poseben poudarek je bil s tem in zvezni na avtocesti, ki naj bi v prihodnosti povezovala Trst z Reko. Kaj pa koprsko pristanišče, ali bo lahko prišlo tako rekoč do srečanja v troje? Po ponedeljkovem srečanju se bo Boniciolli s koprskim kolegom Robertom Časarjem zopet sestal v decembru. Takrat bomo skušali postaviti temelje za dodatna sodelovanja, pravi predsednik tržaškega PO, prej z Reko, nato tudi s Tržičem, Benetkami in Ravenno, kjer se v bistvu začne severni Jadran. Boniciolli je bil zelo optimističen in celo nakazal cilj, da bi Trst, Koper in Reka v prihodnosti dosegla vsak po milijon Teu letnega prometa, kar pomeni kar 3 milijone Teu za to območje. To je polovica kontejnerjev, ki jih raztvarja Rotterdam, je pa tudi dosti več od skupnega letnega prometa vseh severnojadranskih pristanišč, se pravi 1,3 milijona Teu. Govor je seveda o oddaljeni prihodnosti, ker potrebuje Trst (ki premore danes 450 tisoč Teu) logistično platformo in ustrezne prostore, naprave in organiziranost. Toda po eni strani ne gre pozabiti, da naj bi logistično platformo začeli graditi že v prvih mesecih leta 2008. Po drugi bo na podlagi strokovnih analiz zaradi prenasičenosti severnoevropskih pristanišč največji promet v pristaniščih severnega Jadrana v obdobju 2010-2015.

Prizadevanja gredo torej v pravo smer in upati je, da bo to sodelovanje kot sploh vse

Predsednika pristaniških oblasti Claudio Boniciolli in Boris Hlača med podpisovanjem sporazuma

KROMA

razvojni projekti, uspešno. Sklenjeni memorandum nakazuje to pot. Boniciolli je pred podpisom še zlasti naglasil nekaj točk. Jadransko morje se mora otresti preteklosti, ki jo je zaznamovala železna zavesa, in postati mora most med italijanskimi in hrvaškimi pristanišči oz. mest. V prepričanju, da bo Hrvaška kmalu članica Evropske unije je zato sporazum pomemben prvi korak na poti razvijanja sodelovanja med državama in še posebno med pristaniščema. Boniciolli je ob tem izrazil zadovoljstvo glede sodelovanja s Koprom, ki se mu je zdaj pridružila Reka. Tržaško in reško pristanišče sta navsezadnjem slični, je dodal Hlača, zaradi konfiguracije, zaradi notranje organizacije in zaradi kritičnih točk. Pristanišči delujeta na istem trgu in poglavito je privabiti mnogo ladij z juga, ki jim bo pot do srednje Evrope prek Jadrana najkrajša. Če bo torej sodelovanje plodno, bodo od tega imeli korist vsi. Kooperacija med Italijo in Hrvaško pa je še zlasti pomembna, ker lahko vladl pritegneta pozornost EU na to območje. Sodelovanje med Trstom in Reko bo nazadnje poleg pritiska za gradnjo infrastrukture tudi na področju promocije obeh pristanišč in njihovih prostocarskih območij pri podjetnikih in v EU, na pravni ravni in bo med drugim slonelo na izmenjanju informacij za izdelavo uspešne strategije glede skupnih interesov na več področjih (od varstva okolja do varnosti in razvijanja sodobne tehnologije), pri katerem bosta sodelovala tudi univerzi v Trstu in na Reki.

Aljoša Gašperlin

SDGZ - Blizu pomorske postaje

Na Barcolani prisotni tudi letos

Tudi letos je Slovensko deželno gospodarsko združenje prisotno na Barcolani. V standu Občine Devin Nabrežina, čisto blizu Pomorske postaje, se delijo nove zgibanke Okusov Krasa 2007, ki se bodo začeli že drugi teden. Stojnico devinsko-nabrežinske občine, ki ponuja še druge krajyne turistične zanimivosti, krasijo torej tople jesenske barve plakatov in tudi novih zgibank Okusov Krasa, s katerimi bodo opremljene letos ne le gostilne, pač pa tudi pekarne in trgovine jestvin. V slednjih bodo namreč v prodaji, prvič v znamenju uspešne gostinske ponudbe, tudi krajnev tipični proizvodi s Krasa, kar bo posebno obogatilo letosno Okuse Krasa, ki bodo trajali od 20. oktobra do 11. novembra. V trgovinah pa bodo proizvodi v prodaji še dlje.

V bližini je stojnica tiskarne Grapart, ki je ena od vodilnih krajevnih tiskarn in tehničnih sodelavcev te in še drugih pomembnih prireditev, kot npr. nedavna Triestefotografija. V tem standu so tudi informacije in gradivo o obrtnih conah Dolina in Zgonik, o dejavnosti

SDGZ-Servis, umetnostnih obrtnikov in drugih obrti v okviru Združenja, ki jih slovenska stanovska organizacija promovira v sodelovanju in s prispevkom Deželne obrtne komisije FJK.

LJUBLJANA - Po dvodnevnom zasedanju Zaključeno srečanje zdrženja Manager

LJUBLJANA - Predsednik Združenja Manager Franjo Bobinac je dvodnevno Jesensko srečanje 2007 sklenil z besedami, da bodo podjetja v Sloveniji lahko povečevala dodano vrednost ob razvoju naravnani davčni zakonodaji, hitrejšem in učinkovitejšem prenosu znanja, zmanjševanju administrativnih ovir in sprostitvi trga dela. S tem so soglašali udeleženci zadnjega dejanja letošnjega srečanja, okrogle mize o tem, kako hitreje do višje dodane vrednosti. »Dodano vrednost bi morali razumevati kot proces in kot krog. Osnova zanj pa so inovativnost, obvladovanje stroškov in blagovna znamka,« je ocenil direktor in lastnik podjetja Pipistrel Ivo Boscarol. Inovativnosti pa tudi ni brez znanja, je dodal. Predsednik uprave Hidria Edvard Svetlik je dejal, da so pri njih v ospredju ustvarjanja dodane vrednosti na mikro ravni ljudje.

To, da podjetja ustvarjajo lastne institute, pozdravljajo, saj ti ponujajo nove priložnosti za sodelovanje, je povedal direktor Instituta Jožef Stefan Jadran Lenarčič. Tuji po Svetlikovem mnenju ti instituti ne predstavljajo konkurenco, temveč »mesto, kjer lahko dejansko sodeluješ z drugimi institucijami znanja«.

Lenarčič je opozoril, da birokratske spone dušijo inovativnost in razvoj. Povedal je, da njihov inštitut ne sme delovati kot podjetje in da morebitni ustvarjeni presežek pobere država in se ga ne namenja za nadaljnji razvoj projektov instituta. Aleksandra Kornhauser Frazer, ki je dopoldne udeležencem posvetila govorila o tem, da je seme uspeha v znanosti, je zato združenje pozvala, naj čimprej oblikuje skupino, ki bi skupaj z institutom poskala ustrezne rešitve. Bobinac je pobudi napovedal podporo. (STA)

KOPER - Ministrstvo izdal dovoljenje

V Luki bo novo skladišče za avtomobile

KOPER - Ministrstvo za okolje in prostor je Luki Koper izdal gradbeno dovoljenje za izgradnjo novega skladiščnega objekta za avtomobile. Objekt bo obsegal pritličje, štiri etaže in povozno streho. Skladišče bo Luka gradila v več fazah, v prvi fazi, katere ocenjena vrednost je 9,38 milijona evrov, pa bo Luka pridobila 2751 novih parkirnih mest, so sporočili iz Luke Koper. Kot so sporočili iz Luke, je predviden rok izgradnje prve faze približno eno leto.

Evropska centralna banka

12. oktobra 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	
	12.10	11.10
ameriški dolar	1,4173	1,4199
japonski jen	166,51	166,96
kitajski juan	10,6475	10,6573
russki rubel	35,3350	35,3640
danska krona	7,4509	7,4510
britanski funt	0,69850	0,69700
švedska krona	9,1145	9,1093
norveška krona	7,6490	7,6815
češka koruna	27,482	27,473
švicarski frank	1,6803	1,6733
estonska koruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	250,20	249,22
poljski zlot	3,7358	3,7370
kanadski dolar	1,3865	1,3874
avstralski dolar	1,5720	1,5721
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3411	3,3305
slovaška krona	33,627	33,560
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7029	0,7041
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	85,39	85,13
turska lira	1,6956	1,6851
hrvaška kuna	7,3219	7,3240

Zadružna Kraška banka

12. oktobra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4383	1,4088
britanski funt	0,7087	0,6924
švicarski frank	1,7035	1,6620
japonski jen	170,9187	162,5812
švedska krona	9,3536	8,9063
avstralski dolar	1,6128	1,5447
kanadski dolar	1,4166	1,3627
danska krona	7,5940	7,3079
norveška krona	7,8310	7,4490
madžarski forint	255,4505	242,9895
češka koruna	28,1598	26,7861
slovaška krona	34,3990	32,7210
hrvaška kuna	7,5071	7,1409

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

12. oktobra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4402	1,4047
britanski funt	0,7101	0,6926
danska krona	7,563	7,376
kanadski dolar	1,4100	1,3753
japonski jen	169,03	164,86
švicarski frank	1,7028	1,6608
norveška krona	7,779	7,588
švedska krona	9,256	9,028
avstralski dolar	1,6039	1,5644
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

12. oktobra 2007

Indeks MIB 30:	+0,25	
delnica	cena €	var. %
AEM	2,81	-0,32
ALLEANZA	9,345	-0,69
ATLANTIA	25,98	+2,00
BANCA ITALEASE	14,05	+1,46
BANCO POPOLARE	17,1	-0,50
BPMS	4,53	+

ŠPETER - Illy na seji deželnega odbora

»Bližnji padec meje bo zelo koristil celotni Benečiji«

Domači župan Manzini zahteval poseg Deželeta za špetrsko šolo

ŠPETER - Bližnji padec meje med Italijo in Slovenijo bo zelo koristil Beneški Sloveniji. V to je prepričan predsednik Furlanije-Julijanske krajine Riccardo Illy, ki je o položaju območja vzhodno od Čedada spregovoril pred začetkom včerajšnje seje deželnega odbora na špetrskem županstvu. Tam ga je sprejel župan Tiziano Manzini.

Upravitelj je med drugim zaprosil Dežela za finančno pomoč domači dvojezični šoli, ki je sicer državno priznana in kateri Dežela že finančno pomaga. Manzini se očitno še ni otrese neutemeljenega strahu, da bi morala Občina Špeter sama financirati dvojezični šolski center, kot je stalno ponavljal pred odprtjem tamkajšnje nižje šole, kateri sta on in njegova desnosredinska uprava nasprotovali.

Manzini se je pohvalno izrazil o sodelovanju s sosednjima občinama Sovodnja in Podbonesec, s katerima Špeter tvori Združenje občin. Manzini zadovoljen pa je špetrski župan z delovanjem gorske skupnosti za Brda ter Terske in Nadiške doline. Po njegovem je to zelo nehomogeno območje, zato gorska skupnost ne more dobro poslovali.

Illy je z zadovoljstvom vzel na znanje pozitivne demografske in ekonomske trende špetrske občine. V zvezi z decembrskim padcem schengenske meje se je zavzel za obnovo državne ceste, ki povezuje Čedad z mejnim prehodom Stupica-Robič. To pomembno cestno povezavo bo še naprej upravljalo podjetje Anas, s katerim Dežela plodno sodeluje.

Predsednik FJK je špetrskemu županu tudi pojasnil, da deželna uprava zelo podpira ne samo sodelovanje, temveč tudi združevanje občinskih uprav, za kar sta se ravno pred kratkim npr. odločili občini Fojda in Ahren. Illy je tudi obljubil, da se bo pozanimal glede dejavnosti tamkajšnje gorske skupnosti.

Predsednik Dežele se ni direktno dotaknil dvojezične šole, pač pa je županu Manziniju predlagal sodelovanje s sosednjima občinama tudi na področju šolstva. Pri tem velja omeniti, da je prav Zveza treh občin (Špeter, Sovodnja in Podbonesec) morda odločilno podprla ustanovitev dvojezične srednje šole. Njen pristanek je podpisal predsedujoči župan Podbonesca Piergiorgio Domenis, njegov špetrski kolega pa je bil, kot omenjeno, proti.

Predsednik Illy
otvarja sejo
deželne vlade na
županstvu v Špetru

NOVI MATAJUR

ŠPETER - Na včerajšnji seji

Dežela omilila naravne služnosti na kraškem območju

Dolenc čestita Illyju za odobritev včerajšnjih ukrepov za tržaški in goriški Kras. Med njima je odbornik Cosolini.

PORTOROŽ - Na dnevnih slovenskih pravnikov

Enostransko širjenje morskih pasov v nasprotju z mednarodnim pravom

PORTOROŽ - Na dnevnih slovenskih pravnikov v Portorožu je včeraj v okviru osme sekcije z naslovom Morje in pravo spregovoril tudi strokovnjak pomorskega prava Mitja Grbec. V referatu z naslovom Problematika pomorskih pasov v (severnem) Jadranu je poudaril, da je trenutna praksa enostranskega širjenja jurisdikcije obalnih držav v Sredozemskem in Jadranskem morju v nasprotju z namenom, če že ne z dikočjo devetega poglavja konvencije UNCLOS. Po njegovem mnenju bi bilo primernejše, če bi se obalne države odločile za usklajen pristop k temu vprašanju. Obalne države v severnem Jadranu bi se denimo lahko odločile za razglasitev skupne ekološke cone, kjer bi veljal enoten pravni režim, meni Grbec. V širšem okviru Sredozemskega morja bi se lahko obalne države odločile za usklajeno razglasitev enotnih (ekoloških ali/ in ribiških) vnaprej dogovorenimi mejam, je še dejal. Če usklajen pristop ni mogoč, bi bilo po njegovih besedah smiselno, da države, če že, razglasijo cone v takšnem obsegu, ki ne posega v interes drugej držav in ki omogoča obstoj vsaj ozkega pasu odprtrega morja. Zaradi specifičnega geografskega položaja v Jadranskem morju in že določene morske meje z Italijo se Slovenija po njegovih besedah spopada s »hrvaško grožnjo«, da bo njena obala ostala »vklesčena« med italijanskim in hrvaškim teritorialnim morjem.

Deveto poglavje konvencije UNCLOS govori o sodelovanju med obalnimi državami in ostalimi uporabniki morja, takšno sodelovanje pa ne pride v poštev, v kolikor samo ena država izvaja suverenost nad celotno obalo takšnega morja, je pojasnil. Kljub

temu, da je bil leta 2001 dosežen sporazum o meji Drnovšek-Račan med Slovenijo in Hrvaško, je slednja leta 2004 enostransko razglasila svojo zaščitno ekološko-ribolovno cono in na takšen način do določene mere tudi prejdicirala določitve meje s Slovenijo, je dejal Grbec.

Razmejitev je po njegovih besedah izvajala ostre reakcije s strani Italije in Slovenije zaradi dveh stvari. Prvič zato, ker je Hrvaška z enostransko razglasitvijo te cone kršila določbe devetega poglavja konvencije UNCLOS, drugič pa zato, ker je Hrvaška s tem, ko je vezala začasno razmejitev teh con na mejo oziroma črto, ki izhaja iz sporazuma o razmejitev epikontinentalnega pasu iz leta 1968, ravnala tudi v nasprotju z mednarodnim pravom. Iz prakse arbitražnih sodišč, po njegovih besedah, namreč jasno izhaja, da se črta, ki je bila med določenimi državami dogovorjena za razmejitev morskega dna in podzemlja, ne sme avtomatično uporabiti tudi za razmejitev gospodarskih pasov, je še pojasnil.

Posledice polne uveljavitve hrvaške zaščitne ekološko-ribolovne cone za Slovenijo je Grbec razdelil na tri dele. Izpostavil je svobodo plovbe, ribolov in znanstveno raziskovanje morja. Kvaliteta svobode plovbe v izključni ekonomskiconi po njegovih besedah ni popolnoma enaka tisti, ki velja na odprttem morju. V kolikor bo uveljavljen pravni režim cone, bodo slovenski ribiči lahko lovili v vodah, ki imajo sedaj status odprtrega morja, le če bo Hrvaška to dovolila, v nasprotnem primeru pa ne, je še dejal. Glede znanstvenega raziskovanja morja pa je pojasnil, da bo to v hrvaški coni načeloma možno le s soglasjem obalne države. (STA)

ŠPETER - Deželni odbor je na seji Špeteru odobril seznam posegov, za katere ni več potreben predhodni postopek presoje vplivov na območje, kjer se izvajajo direktive o območjih evropskega pomena (SIC) na teritoriju tržaškega in goriškega Krasa in o posebnih območjih varstva (ZPS) kraških predelov v FJK. Posegi zadevajo ze obstoječe kmetijske in pašniške dejavnosti, vzdrževanje in obnavljanje kraških zidov oziroma ograj, izvedbo manjših vodnih rezervoarjev, redno ter izredno vzdrževanje obstoječih nepremičnin, vzdrževanje gozdnih in poljskih poti oziroma stez, izgradnjo podzemskih protipožarnih vodovodov, manjša gradbena oziroma obnovitvena dela in izkope do 20 kub. metrov v prid kmetijskih dejavnosti.

Gre za razčlenjeni seznam, ki bistveno omili vpliv naravovarstvenih služnosti na kraškem območju. Odbornik Roberto Cosolini ter deželni svetnik Igor Dolenc sta prispevala, da je bil omenjeni seznam sprejet v doglednem času kljub zahtevni normativi, ki jo je, pod pritiskom evropskih ukrepov, moral dežela sprejeti s pospešenim tempom.

»Zadovoljna sva« sta izjavila Cosolini in Dolenc, »da je deželna uprava nudila konkreten odgovor Kraševcem, ki so upravičeno zahtevali take ukrepe ki, kljub upoštevanju ohranitvenih obveznosti, lahko zagotovijo primeren in naravni prijazen krajinski razvoj.«

ZAŠČITNI PAS

Hrvaška bi lahko imela težave

BRUSELJ - Enostranska uveljavitev hrvaške ekološko ribolovne cone (ERC) v Jadranu za vse države članice, tudi Slovenijo in Italijo, z januarjem prihodnje leto »lahko ima negativne posledice na pristopna pogajanja Hrvaške z Evropsko unijo«, je včeraj v Bruslju potrdil evropski komisar za širitev Olli Rehn po pristopni konferenci s Hrvaško, na kateri je država odpela dve novi poglavji. »Komisija je pripravljena gostiti sestanek o tem na visoki ravni, če bodo za to vse strani,« je poudaril. »Če bi ladje iz držav članic Evropske unije od 1. januarja prihodnje leto naletete na kakršne koli težave, bi to lahko imelo negativne posledice na pristopna pogajanja Hrvaške z Evropsko unijo,« je dejal Rehn.

Komisija je bila »presenečena nad odločitvijo« hrvaškega sabora, ki je decembra lani napovedal uveljavitev cone z januarjem prihodnje leto, je poudaril Rehn. Presenečena je bila predvsem z vidika političnega dogovora vseh treh držav leta 2004, ki je dodal komisar. Takrat so se države dogovorile, da ne bodo enostransko uveljavljale con, nato pa je bilo navedeno tudi v sklepih Evropskega sveta iz junija 2004, da Hrvaška cone ne bo enostransko uveljavila za Slovenijo in Italijo. »Vprašanje ERC je bilateralno vprašanje, ki zadeva Hrvaško, Slovenijo in Italijo, kakor je bilateralno vprašanje tudi vprašanje meje,« je še poudaril Rehn. Komisija zato »poziva Hrvaško in vpleteni državi članici unije, še posebej Slovenijo pri vprašanju meje, naj poskušajo to rešiti brez nepotrebnih zamud«, je pozval.

Hrvaška ministrica za zunanje zadeve in evropske integracije Kolinda Grabar-Kitarović pa je o tem vprašanju dejala, da Hrvaška »vlagala izjemne napore v reševanje vseh odprtih vprašanj s sosedami«. Hrvaška načrtuje »nediskriminatorsko uveljavitev brez prejudiciranja katerih koli drugih bilateralnih vprašanj«, je zatrdila. Dialog med Slovenijo, Hrvaško in Italijo »se bo nadaljeval«, je dejala. Hrvaška se bo pogovarjala z obema stranema, da bi »našla skupno rešitev za zaščito Jadranskega morja«, in sicer dolgoročno rešitev, ki bi veljala tudi po vstopu Hrvaške v EU. Ekološka zaščita Jadranskega morja in ribiškega fonda je skupna odgovornost vseh vpletenev držav, je poudarila hrvaška zunanjega ministrica.

Uveljavitev teh »nediskriminatorskih« ukrepov za zaščito morja in rib ni »uperjena proti Sloveniji, Italiji ali katerim koli plovilom« iz držav članic unije, je zatrdila hrvaška ministrica. Gre za načelo nediskriminacije in za dolgoročno ekološko zaščito Jadranskega morja, je ponovila. Na vprašanje, kdaj bo Hrvaška pripravljena na politični sestanek na visoki ravni, ki ga je pripravljena gostiti komisija, pa je ministrica zatrdila, da pogovori med strankami vseskozi potekajo, da poteka tista diplomacija ter da je Hrvaška na politični sestanek pripravljena. »Hrvaška je odločena nadaljevati ta dialog, pokazati želimo, da smo odgovorni, upamo na sodelovanje sosed ter smo hvaležni Evropski komisiji, ker želi olajšati dialog,« je dejala.

Volitve na Hrvaškem, napovedane za 25. november, naj po njenih besedah ne bi vplivale ne na dialog med Slovenijo, Italijo in Hrvaško ne na pristopna pogajanja Hrvaške z EU. »Vlada je odločna glede tega, da predvolilna kampanja ne vpliva na pristopna pogajanja, enako vela za ERC,« je dejala. (STA)

POSTOJNA - Včeraj dopoldne slovesno odprtje v Kulturnem domu

Zora Tavčar prejela priznanje ob Tednu vseživljenjskega učenja

Pobudo že dvanajsto leto prireja Andragoški center Slovenije - Tavčarjevo je predlagal Sklad Mitja Čuk

POSTOJNA - V Kulturnem domu v Postojni je včeraj dopoldne potekala slovesnost ob odprtju dvanajstih izvedb Tedna vseživljenjskega učenja, ki ga od 15. do 21. oktobra prireja Andragoški center Slovenije pod pokroviteljstvom slovenskih ministrstev za šolstvo ter za delo, družino in socialne zadeve. Ob tej priložnosti so tudi podelili priznanja za izjemne učne in strokovne dosežke pri učenju odraslih za leto 2007. Vsega skupaj je priznanje prejelo petnajst posameznikov oz. društev, skupin in ustanov, med nagrajenimi pa je tudi šolnica in pisateljica Zora Tavčar iz Trsta, ki jo je za priznanje predlagal Sklad Mitja Čuk. Prof. Zora Tavčar je priznanje (slednje ji je izročila državna sekretarka pri slovenskem ministrstvu za šolstvo Alenka Šverc) prejela za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih. Kot piše v obrazložitvi, je nagrajenka kot šolnica dijake »uvajala v kreativno pisanje, spodbujala bogatenje besednega založanja in kulture izražanja. Spodbujala je

sodelovanje in dijaškem listu Literarne vaje in na literarnih tekmovanjih. Tako je vzbujala generacije publicistov in kulturnih delavcev, ki si na Tržaškem prizadevajo za utrjevanje slovenske identitete. POMEMBNO je tudi njen avtorsko in mentorsko delo v obšolskih in društvenih dejavnostih, predvsem mentorstvo v dramskem krožku, »piše še v obrazložitvi, kjer se poudarja, da je dobitnica »nacrtne in uspešno vzbujala mlade slovenske režiserje, igralce, scenariste, govorce, pa tudi publiciste in pisatelje.«

V okviru letosnjega Tedna vseživljenjskega učenja, piše na priložnostni spletni strani, bo prihodnji teden svoja vrata odprlo večje število institucij, organizacij, društev, skupin in posameznikov, ki bodo s številimi dogodki želeli prikazati različne oblike in možnosti učenja, namenjenega vsem ljudem, dalje predstaviti zamisel o vseživljenjskosti in nenehnem pretoku učenja, obenem pa počastiti izjemne učne dosežke in izraze ustvarjalnosti ljudi vseh generacij.

Prireditelji Tedna vseživljenjskega učenja so nagradili delo Zore Tavčar za njeno ustvarjalno delovanje na šolskem in kulturnem področju

KROMA

SEŽANA Ob dnevnu duševnega zdravja

SEŽANA -

Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljvanje prostega časa Vezi je tudi letos obeležilo 10. oktober - svetovni dan duševnega zdravja, ki poteka pod okriljem Svetovnega združenja za duševno zdravje. Tako so v Kosovelovem domu v Sežani odprli razstavo z naslovom Življenje v slikah, ki bo na ogled do 24. oktobra. Dan odprtih vrat so priredili v Dnevnem centru Štorje in Ilirska Bistrica. Na Občini Sežana pa je potekalo predavanje na temo Anksiozne motnje in stres. Predaval sta specjalna psihologinja Nataša Sedmak in psihologinja Milene Pegan.

Namen dogodkov je povečati osveščenost strokovne in splošne javnosti ter širše skupnosti o najbolj pogostih duševnih motnjah. Sežansko društvo Vezi namreč deluje že devet let na področju socialnega dela in duševnega zdravja v skupnosti. Prav te skupnostne službe imajo velik pomen poleg osnovnih programov, ki so namenjeni ljudem s težavami v duševnem zdravju in njihovim svojcem. Prav pravilna ozaveščenost javnosti je pomembna za destigmatizacijo duševne bolezni, ki je med ljudmi še vedno prisotna, je na odprtju nedavno likovne razstave v Sežani dejala soc. delavka Katarina Tomažič, ki je prisotne pozdravila tudi v imenu predsednice društva Vide Mesar. V letošnjem letu, ki je posvečeno letu enakih možnosti, so pripravili likovno delavnico, ki je potekala junija v Štanjelu. Poleg članov društva Vezi so se jo pod vodstvom mentorjev Jana Milkoviča in Varinka Tiča udeležili še člani Socialno varstvenega zavoda iz Dutovlj, ki so se izrazili v raznih likovnih tehnikah. Pripravili so tudi delavnico izdelovanja natika, kjer so prikazali ustvarjalne sposobnosti in tako so nastali z veliko truda in časa prečudoviti unikatni izdelki kot so zapestnice, verižice, uhani itd. Likovna razstava bo v Sežani na ogled do 24. oktobra, nakar se bo preselila v Občino Divača.

Seveda pa imajo še pester program aktivnosti. Tako bo v začetku novembra potekalo izobraževanje za svojce pod vodstvom Eda Belaka, 15. novembra prirejajo v Sežani izobraževanje za zaposlovanje ljudi za težje zaposlitve, konec novembra pa bo izobraževalna delavnica s področja gospodinjstva o pripravi hrane.

Olga Knez

SEŽANA - V Kosovelovi knjižnici

Ob tednu otroka enkratno srečanje s Svetlano Makarovič

Pisateljica je bila presenečena nad množičnim obiskom otrok

Ob tednu otroka je Kosovelova knjižnica v Sežani povabila na obisk pesnico in pisateljico Svetlano Makarovič. Presenetil jo je zelo velik obisk tako otrok kot odraslih, ki so več kot napolnili oddelek za mlade bralce. Prav tako jo je prijetno presenetil Korenčkov palček, ki ga je imenito odigrala mlada bralka knjižnice Dora Kavčič. Korenčkov palček je nastopal zato, ker so v knjižnici predstavili novo izdajo slike s ogrodah in nezgodah malega palčka, poleg pa te še knjige Mačnice ob kateri sta se Medina Lekovič in pisateljica čisto po mačje pogovarjali. Vendran ostalo samo pri prijaznih in prisrčnih besedah. Svetlana Makarovič zna biti tudi presneto ostra, posebno ko govorji o zapuščenih in zanemarjenih živalih, pa o politikah, ki govorijo in govorijo, pa malo naredijo. Kljub resnemu temam je otroki uspeli začarati, da so jih prav pozorno prisluhnili.

V oddelku za mlade si lahko do konca meseca ogledate razstavo knjig Svetlane Makarovič – njen bogato bero pravljic: Saprško, Pekarno Mišmaš, Tacamuco, Kosovirji na leteti zlici in na stotine drugih.

Istočasno pa so v knjižnici odprli razstavo z naslovom Knjige mojega življenja, ki jo je pripravila Mestna knjižnica Piran. Predstavljen je izbor knjig, ki so zaznamovale mladost treh slovenskih ustvarjalcev različnih generacij in sicer Neže Maurer, Marjana Tomšiča in Anje Štefan. Ob knjigah so razstavljeni tudi predmeti in igrače iz njihovega otroštva. Tudi ta razstava je na ogled do konca meseca. (mg)7

SEŽANA - Vse do 11. novembra

Mesec kraške kuhinje

Na sporednu so značilni izbrani jedlilniki, osmice in kulturne prireditve

Od 5. oktobra do 11. novembra na Krasu poteka projekt Mesec kraške kuhinje, ki ga Odbor za kmetijstvo in turizem pri komenski občini in Društvo Fraška letos ponovno obujata. Namen projekta je združiti kulinarično ponudbo Kraša in jo pod enotnim imenom ponuditi ljubiteljem naše krajine, gurmanom in poznavalcem vin. V ta namen pripravljajo številne prireditve ter oglede naravnih in kulturnih znamenitosti. V tem času bodo gostilne ponujale izbrane menije, odprte bodo številne osmice, možne pa bodo tudi degustacije vin pri kraških vinarjih. Tako so v četrtek, 11. oktobra v Špacapanovi hiši v Komnu predstavili letosnji mesec kraške kuhinje in knjig oz. roman Ana D., avtorja Darč Dretnika. Dogodek je vodila moderatorka, pesnica in povezovalka na Radiu Študent Tjaša Kopravec, gost večera pa je bil glasbenik, pisatelj in direktor založbe Amalietti & Amalietti, Peter Amalietti. V nedeljo, 14. oktobra, bo v mladinskem hotelu Pliskovica od 10. do 17. ure odprta razstava

svežih gob s pokušino gobijih dobrot. Tretjo nedeljo v oktobru bo v Štanjelu poteka tržnica starin ter domačine in umetne obrti. Osrednji dogodek pa bo med drugim tudi predstavitev vasi Pliskovica v Kosovelovem domu v Sežani v petek, 26. oktobra, ob 19.30, ko bodo najprej odprli razstavo fotografij Bogdana Macarola, nakar bo sledila zanimiva predstavitev tega kraškega zelo aktivnega naselja. Nočni pohod s Slavnika na Kokoš bo 27.10., 10. pohod po sledeh soške fronte pa 28.10. V Kazljah bodo 30.10. pripravili večer z vini iz kraške »Švice« z degustacijo vin iz kleti Igorja Sanaborja iz Ravnen, 6. 11. pa bodo odprli razstavo o delu Elias Arts&Crafts Studio ter ob tem predstavili umetnika obdelave kamna in lesa Elije Sabadina. Večer s kraškimi vinarji bo v Špacapanovi hiši v Komnu tudi 9. 11. Sledila bodo številna martinovnica (10. 11. v Gorjanskem, Sežani in Komnu).

V projekt so se vključili gostinci kot so Turistična kmetija Špacapanova hiša v Komnu, Turistična kmetija Ostroška v Pliskovici.

Olga Knez

KOROŠKA

Dvojezični pouk: vpis rekorden

CELOVEC - Na šolah avstrijske Koroske je letos rekordno število prijav za pouk slovenščine. Kot so sporočili z deželnega šolskega sveta, je na ljudskih šolah, ki obsegajo prve štiri razrede, za dvojezični pouk prijavljenih 40,55 odstotka otrok na območju veljavnosti zakona o dvojezičnem šolstvu. Skupaj z višimi šolskimi stopnjami, kot so gimnazije in trgovske akademije, se letos na avstrijskem Koroškem uči slovenščine 3896 solarjev oziroma 106 več kot v preteklem šolskem letu. Na območju veljavnosti zakona o dvojezičnem šolstvu je na avstrijskem Koroškem 74 ljudskih šol, ki jih obiskuje 4853 otrok. Dvojezični pouk, za katerega je v javnem šolstvu prijavljenih 1892 otrok oz. 37 več kot v preteklem šolskem letu, letos poteka na 66 ljudskih šolah. Poleg tega je omogočen še na dveh ljudskih šolah v Celovcu zunaj območja veljavnosti zakona, kjer pri dvojezičnem pouku sodeluje 187 otrok. V celoti je torej na prvih štirih šolskih stopnjah za dvojezični pouk vpisanih 2079 otrok oz. 44 več kot v preteklem šolskem letu.

Na 14 glavnih šolah, ki jih otroci v avstrijskem šolskem sistemu obiskujejo med 5. in 8. razredom, če se ne odločijo za gimnazijo, pri pouku slovenskega jezika sodeluje 354 otrok, sedem več kot letos prej.

Na celovski Slovenski gimnaziji, kjer poučujejo dijake med 5. in 12. šolsko stopnjo, je letos vpisanih 543 učencev oziroma trije manj kot lani. Dvojezično trgovska akademijo, ki izvaja pouk med 9. in 13. šolsko stopnjo, obiskuje 159 dijakov, kar pomeni porast za 18 učencev. Na zasebni višji šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu pa je 128 gojencev in gojenk oz. 22 manj kot v zadnjem šolskem letu.

Na drugih gimnazijah in poklicno izobraževalnih šolah avstrijske Koroske se uči slovenščine letos še 596 dijakov oz. 47 več kot lani, so sporočili iz deželnega šolskega sveta. V sporočilu za javnost so še poudarili, da iz podatkov o prijavah za dvojezični pouk in pouk slovenščine ni mogoče sklepati o etnični pripadnosti prijavljenih učenc in učencev. (STA)

Pelicon v Coljavi, gostilna Na placu v Kazljah, gostilna Grgić v Sežani, gostilna s prenočišči Kraški hram v Križu, domačija Šajna v Šepuljah, gostilna Ravbar in Okrepčevalnica Ruj v Dolu pri Vogljah, gostilna Grahor v Danah pri Sežani, okrepčevalnica Grad Štanjel, turistična kmetija pri Tavčarjevih v Hruševici, gostilna Skoč v Štorjah ter še mnogi drugi.

Svojo ponudbo bodo predstavili tudi osmicařji (PrKovacévich v Coljavi od 5.-14.10, Marijan Pahor, Sela na Krasu od 2.-11.11, Abram-Žerjal, Sveto od 9.-11.11. in Ladi Mahnič, Grahovo Brdo od 9.-18.11.). V občini Komen je strokovno vodená degustacija vin zagotovljena po predhodni najavi pri Čotarju v Gorjanskem, Kralju-Škrkovi v Kobdilju, Buntovih v Škrbin, Kukanja in Pipan v Komnu ter Fonu v Brjah pri Komnu. V sežanskih občinah po dogovoru pripravijo degustacijo vinarji: Boleslav Avber, Šuć in Štok v Dutovljah, David Grmek ter Škerlj-Ščuka v Godnjah ter Andrej in Franc Vrabec v Pliskovici.

Olga Knez

POKOJNINSKA REFORMA - Po plebiscitarni potrditvi na sindikalnem referendumu

Ministrski svet odobril reformo z manjšimi popravki

Dva ministra t. i. radikalne levice sta se vzdržala, dva sta glasovala za zadržkom

RIM - Ministrski svet je na svoji včerajšnji seji odobril pokojninsko reformo. Na predlog ministra za delo Cesareja Damiana so bili vneseni nekateri popravki, ki skršajo upoštevati pripombe t. i. radikalne levice. Kljub temu niso vsi ministri glasovali za odobritev reforme: ministra za socialno solidarnost Paolo Ferrero (SKP) in za prevoze Alessandro Bianchi (SIK) sta vse vzdržala, medtem ko sta ministra za univerzo Fabio Mussi (Demokratična levica) in za okolje Alfonso Pecoraro Scanio (Zeleni) glasovala za, a »z zadržkom«.

V primerjavi z julijskim dogovorom med vlado in sindikalnimi partnerji včeraj odobreni zakonski osnutek vsebuje tri novosti. Tako ni več gornje meje za število delavcev, ki smejo iti predčasno v pokoj zaradi prenapornega dela, medtem ko je prepričljivo večja meja 5 tisoč delavcev na leto. Poleg tega bo triletnje delovne pogodbe po novem mogoče samo enkrat podaljšati, in to ob prisotnosti predstavnika enega izmed najbolj reprezentativnih sindikatov. Tretji popravek pa uvaja »okoljsko dopolnilno blagajno« za delavce podjetij, ki bodo v kriznem stanju zaradi okoljskih problemov.

Premier Romano Prodi je na tiskovni konferenci po seji vlade dejal, da je izredna podpora, ki jo je požela pokojninska reforma na sindikalnem referendumu, olajšala odobritev zadevnega zakonskega osnuteka v ministrskem svetu. »Ugibanja iz prejšnjih dni o razdvojenosti vlade so se izkazala za neumestna,« je dejal. »S pomočjo odobrenega zakonskega osnuteka bo Italija ujela korak z drugimi evropskimi državami na pokojninskem področju, po drugi strani pa bo njen trg dela pridobil na dinamizmu,« je pristavljal. Minister za delo Damiano je dodal, da bodo zakonski osnutek tako predložili parlamentu, da bi ga odobrili v sklopu finančnega zakona.

Predstavniki SKP in SIK so po vladni seji izrazili upanje, da bo mogoče zakonski osnutek še izboljšati v parlamentu. Zvezza industrijev pa je izrekla nasprotovanje vnesenim popravkom, češ da so bistvenega pomena in niso bili dogovorjeni. Motijo predvsem popravek o podaljšanju začasnih delovnih pogodb. Tudi voditelj sindikalne zveze CISL Raffaele Bonanni se ne strinja s popravki in zahteva sklicanje vseh podpisnikov julijskega dogovora o pokojninski reformi.

Tajniki CGIL Guglielmo Epifani, CISL Raffaele Bonanni in UIL Luigi Angelotti so medtem včeraj objavili dokončne rezultate referendumu. Udeležilo se ga je 5 milijonov 115 tisoč upravičencev, v podporo reforme pa se je izreklo 4 milijonov 115 tisoč ali 82% volivcev.

Premier Prodi in minister Damiano po seji vlade

ANSA

DOLOMITI - Osuplost v Dolini Fischleintal (val Fiscalina)

Plaz preoblikoval goro

Z vrha Einser je zgrmelo v dolino 60 tisoč kubičnih metrov kamenja - Žrtev baje ni bilo

BOCEN - V južnotirolski Dolini Fischleintal (val Fiscalina) blizu kraja Sexten (Sesto) so prebivalci in številni turisti včeraj osuplo zjali proti gori Einser (Cima Una). Z vrha, ki se nahaja na višini 2.598 metrov, se je ob 9. uri odkrušil greben, ki je sprožil ogromen plaz. Po navedbah bocenskih gasilcev naj bi z gore zgrmelo 60 tisoč kubičnih metrov kamenja, odkrušeni kos grebena naj bi bil 100 metrov visok, 30 metrov širok in 20 metrov globok. Krajanji ne pomnijo plazov podobnih velikosti.

Plaz je dvignil bele oblake apnenastega prahu, ki je prekril avtomobile, hiše in ljudi. Kaže, da se ni nihče ranil: omenjena gora se nahaja na odmaknjem področju, kjer ni veliko gorskih stez. Kljub temu so bili gorski reševalci na delu, saj se je zaradi plaza skupina planincev znašla v brezizhodnem položaju. Gorska reševalna služba je pojasnila, da izletniki niso bili v nevarnosti, saj so jih reševalci varno pospremili pri sestopu po prehodni poti.

Z vrha Einser (Cima Una, 2.598 metrov) se je odkrušil greben

ANSA

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Marc Lazar v Le Mondu: Težnja k populizmu in protipolitiki je pojav, ki se v Italiji občasno vrača

Direktor pariškega Visokega zavoda za politične študije Marc Lazar v daljšem intervjuju za *Le Monde* analizira krizo italijanske politike. Francoski sociolog in politolog opozarja, da je težnja k populizmu in protipolitiki pojav, ki se v Italiji občasno vrača: tako je bilo po drugi svetovni vojni in je šlo za izraz nezaupanja v demokracijo in novo državo, in spet v 70-ih letih, ko so kritike skrajne desnice in skrajne leve privedle do nasilja in terorizma, ter v 90-ih letih, ko sta sodstvo in del družbe nastopila proti političnim predstavnikom zaradi korupcije. Vzrok cikličnega pojava je neučinkovitost izvršne oblasti, medsebojno obtoževanje nedemokratičnosti med desno in levo opcijo ter oddaljenost politične elite od navadnih državljanov. Temu se je v zadnjih letih pridružila še globoka razklanost v družbi ter neizvajanje pričakovanih reform. Na mestu tradicionalne reprezentančne demokracije se uveljavlja t.i. demokracija mnenij, pri kateri so na prvem mestu te-

levizija in mediji nasploh, narašča pa tudi vloga posameznih vodilnih politikov, ki zasledujejo predvsem prikupovanje javnosti. Lazar zaključuje svoje razmišlanje na straneh pariškega poldnevnika z nespodobudno ugotovitvijo, da se v Italiji uveljavlja želja po nastopu »močnega človeka«, ki naj učinkovito odloča in rešuje probleme.

»Mamma's boys« in »big babies«, mamini fantje in veliki otroci, ironično piše agencija *Reuters* v dopisu iz Italije, ki so ga objavili številni tudi mediji. Govor je seveda o nedavni izjavi finančnega ministra Padoe Schioppe v zvezi z novimi davčnimi olajšavami, ki naj bi prepričala italijansko mladino, da se osamosvoji nekoliko prej, kot je danes in navadi na polotoku italijanskih mamic. Dopis omenja številne kritike, ki so se usule na ministra, obenem pa izpostavlja dejstvo, da v Italiji »otroci« resnično ostanejo pri starših dlje kot drugod po svetu, kar dopisnik *Reuters* pripisuje tradicionalnim tesnim družinskim odnosom, pa tudi previso-

kim stanovanjskim najemninam in pomanjkanju delovnih perspektiv, kar zavira gospodarsko in splošno neodvisnost mlajših generacij.

The New York Times v predstavitvi enega od treh letosnjih Nobelovih nagradcev za medicino, Američana italijanskega izvora Maria Capeccija, naglaša njegove italijanske korenine in edinstveno otroško izkušnjo. Njegov napol ameriška mati je bila antifašista, da so jo internirali v Dachauski lager, in mali Capeccija se je moral preživljati kar nekaj časa sam, da se je pridružil tolpi otrok brez družine in doma. Po vojni se je kot 7-letni deček odselil z mamo v Združene države, kjer so mu prav večine, ki jih je pridobil kot poulični otrok, pomagale pri uveljavljanju, piše *NYT*, saj je kljub začetnemu nepoznavanju jezika kmalu postal lider svojega razreda na račun bogatih in obestnih, a manj sposobnih otrok.

Londonski *The Times* objavlja zaskrbljujoče poročilo o preiskavi glede vloge mafijskih organizacij pri nele-

galnem odstranjevanju radioaktivnih odpadkov, kot tudi pri morebitni tajni proizvodnji plutonija za jedrske bombe. V preiskavo so vpleteni tudi voditelji vsedržavnega zavoda za jedrsko energijo Enea, ki naj bi omogočili mafiji na Siciliji in v Kalabriji nezakonito upravljanje z nevarnimi radioaktivnimi odpadki. Te naj bi odvrgli v morje oz. jih zakopali v Somaliji ter pri Matari na jugu polotoka. Preiskava traže 12 let, skesanec pa naj bi izpovedal, da se mafija nelegalno ukvarja tudi z jedrskimi odpadki iz Francije, Švicerije, Nemčije in ZDA.

Sumljiv telefonski razgovor, piše *El País* v zvezi s ponovno afero v svetu italijanskega nogometu, kjer golufija in korupcija še nista poraženi. Italijanski nogomet stalno vzbuja sume, kot je prišlo na dan z nedavno afero Calciopoli, meni madridski dnevnik. Sedaj je pod udarom rimska nogometna ekipa Lazio, katere trener naj bi v telefonskem pogovoru s predsednikom ekipe Lecce iz Apulije izrazil željo, da

Predsednik republike brani Montalcinijevo

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je javno obsodil ostre besedne napade desničarske senatorja Francesca Storaceja na dosmrtno senatorko Rita Levi Montalcini. Napolitano je včeraj med slovesnostjo na Kvirinalu, ob navzočnosti senatorke, dejal, da je »nespoštovanje in ustrahovanje Montalcinijeve, osebe, ki je Italiji v ponos, sramotno«. Nobelova nagrajenka za medicino iz leta 1986 je bila ganjena in se je predsedniku zahvalila za podporo. Pred dnevi se je tudi sama branila s pismom dnevniku *La Repubblica*, v katerem je med drugim napisala, da ozigosna dejanja, ki spominjajo na žalostne čase totalitarističnih sistemov. Polemiko je zanetil Storace, senator skrajno desničarske stranke *La Destra*, ko je rekel, da je »pristranska Montalcinijeva nevzdržno sredstvo za podpiranje vlade«. Napovedal je še, da ji bo podaril bergle, v sredo pa je Nobelovka simbolično darilo tudi prejela.

Zakonca Romano obtožena štirih umorov

COMO - Proces proti zakoncu Romano se bo pričel 29. decembra, obtožnica ju med drugim bremeni štirih grozljivih umorov, poskusa umora, poskusa uničenja trupel, povzročitve požara. Olindo Romano in Rosa Bazzi naj bi 11. decembra lani povzročila pravi pokol. Že pred 29. decembrom lani naj bi nameravala obračunati s sosedji, z družino Fagagna, s katero sta bila v slabih odnosih, vendar jima je namerno spodelala. Lani pa naj bi se naposled divje znesla: Raffaello Castagna naj bi najprej udarila z želesno palico, jo večkrat zabodla z nožem in ji naposled prerezala vrat. Ista usoda je doletela njenega sinčka, Youssefa. Z nožem sta bili umorjeni tudi Paola Galli, mati Raffaelle, in sosedna Valeria Cherubini, ki je pri tekla pogledat, kaj se dogaja, saj so se po hiši razlegali srhljivi krik. Preživel je samo Mario Frigerio, soprog Cherubinijeve, morilca sta bila prepričana, da je mrtev, vendar so mu zdravniki rešili življene. Zakonca Romano sta obtožena, da sta po pokolu povzročila požar, hotela naj bi zbrisali sledi. Ogenj so pogasili gasilci. Sprva je bil pokola osumljen soprog Gabrielle Fagagna, Azouz Marzouk, vendar je bil prav tedaj doma v Maroku. Odločilno pa je bilo pričevanje Maria Frigeria, ko si je opomogel, je pričel sodelovati s preiskovalci. Zakonca Romano sta v začetku sicer priznala krivdo, vendar sta zatem vse zanikala.

Sergij Premru

POLITIKA - Nastajanje Demokratske stranke

V mestu in okolici vse pripravljeno za jutrišnje primarne volitve

Volišča odprta od 7. do 20. ure - Stališča Miloša Budina in vodstva SSK

Jutri bodo od 7. do 20. ure na 23 voliščih naše pokrajine primarne volitve za Demokratsko stranko. Po mnenju državnega podčlana Miloš Budin je udeležba na volitvah velikega pomena. »To velja tudi slovenske volilce, ki nismo in ne smemo biti na robu dogajanju, ampak po možnosti vedno protagonisti z drugimi sodelovalci. Pri oblikovanju DS moramo biti Slovenci dostenjeno so-odgovorni skupni graditelji tega novega projekta, ne pa neki zunanj podporniki, ki da-jejo videz, kot da jim je le do pogajanja za pre-zivjetje,« je izjavil Budin.

Jutri bomo zato glasovali za liste - tako Budin - ki podpirajo Veltronija in Zvecha. Na teh listah so med številnimi slovenskimi kandidati kar trije celo nosilci list, številni ostali od Trsta do Benečije pa so na visokih mestih na listah. »V tem jejamstvo, da bomo Slovenci gotovo kvalificirani prisotni takoj v vse-državni kot v deželni ustanovni skupščini demokratske stranke. To je prvi rezultat direktne udeležbe, kar potrjuje uspešno tradicijo na-prednik strank, ki so doslej vedno zagotovile naše slovensko predstavništvo od rimskih do krajevnih inštitucij,« meni še Budin.

Pokrajinsko tajništvo Slovenske skup-nosti vabi vse, ki jim leži razvoj in napredok naših narodnih skupnosti, da se udeležijo volitev. SSK, kot pravi tajnik Peter Močnik, pod-pira podpredsednika Dežele Gianfranca Morettone, ki je pokazal odprtost do samostoj-nega političnega nastopanja manjšine in ki je kot upravitelj izkazal pozornost za potrebe na-ših občin in ljudi.

»V podporo njegovim kandidaturam je SSK pripravila liste, ki sta v celoti sestavljeni iz na-ših ljudi in ki ju vodita tržaški svetnik Igor Švab ter župan Doline Fulvia Premolin, ob pred-stavnikih stranke ter vidnih osebnosti iz po-dročja kulture, šolstva, športa, gospodarstva in sociale.«

»Podpora našima listama ni torej zgolj pomoč, da slovenska stranka preživi, temveč je konkreten dokaz, da si manjšina res želi bi-ti politični subjekt, ker je tudi politična stranka, saj se je v desetletjih izkazalo, da smo za vse-državne stranke Slovenci le eden od problemov, ki jih obravnavajo,« pravi na kon-cu Močnik.

NOVA STRANKA - Primarne volitve

Poziv slovenske komponente LD za Veltronija in za Zvecha

Jutri bomo po vsej državi voli-li tajnika in ustanovno skupščino (de-želno in vse-državno) Demokratske stranke. Gre za izredno novost na italijanskem političnem prizorišču, saj bo lahko neposredno sodeležen/a pri nastajanju nove stranke, ki bi moral biti nosilka reformistične preobrazbe naše družbe.

Slovenci želimo biti polnoprav-

no vključeni v tem procesu in aktivno prispevati k oblikovanju vsebine novega političnega subjekta. Zato množično (kot je razvidno na sliki) kandidiramo na skupnih listah v vseh treh pokrajinalah, kjer smo Slo-venci prisotni, da bomo od vsega za-četka dostenjeno in vplivno prisotni znotraj nove stranke, saj bo morala le-ta odražati jezikovno in

kulturno raznolikost tukajšnjega pro-stora.

Vabimo te, da se jutri udeležiš primarnih volitev in podpre skupne liste z našimi kandidati, ki podpi-rajo Walterja Veltronija za vse-držav-nega tajnika in Bruna Zvecha za de-želnega tajnika.

Slovenska komponenta Levih demokratov

DEMOKRATSKA STRANKA - Poziv goriških in tržaških osebnosti

»Jutri glasujte za Morettona in za njegovo slovensko listo«

Zaradi pomena, ki ga imajo primar-ne volitve za Demokratsko stranko, še po-sebe kar se tiče deželne stvarnosti, pod-pisani, ki delujejo na kulturnem, šport-nem, vzgojnem in gospodarskem področ-ju, podpirajo listo »Slovenci za Morettona« in Gianfranca Morettone (na sliki Kroma njegov shod na Opčinah), kandidata za deželnega tajnika, ki se je pri-pravljil zavzet za samostojen nastop Slo-

venske Skupnosti na prihodnjih deželnih volitvah in njeni vrnitev v deželni svet z lastnim imenom in simbolom.

V ta namen pozivamo slovenske volilce, da se množično udeležijo jutrišnjih volitev za Demokratsko stranko in da glasujejo za Morettona in slo-vensko listo »Slovenci za Morettona«.

Damjan Paulin, Franika Žgavec, Andrej in Lojzka Bratuž, Silvan

Krševan, Walter Bandelj, Peter Černic, Ivo Cotič, Vida Bitežnik, Bernard Špacapan, Giorgio Banchig, Marija Ceščut, Fabio Tommasi, Marko Brajnik, Branko Černic, Hadrijan Corsi, Marjan Breščak, Dominik Humar, Marjan Terpin, Sergij Pahor, Marij Maver, Lijiv Valenčič, Robert Petaros, Drago Štoka in Ivo Jevnikar.

Seznam volišč
OBČINA TRST

Odsek za zgodovino NSK (stavba Kulturnega doma)-Ul. Pe-tronio 4 za volilke in volike, ki volijo na šolah Gaspardis, Giotti, Petrarca in Manzoni).

Krožek ACCLI - Ul. Muzio (Combi, Stock in Nordio).

Krožek ACCLI-Trg Sv. Jakoba 15 (šole Slataper, Laghi, D'Aosta, Nor-dio, Lovisato, S. Giusto, Bergamas in Galvani).

Krožek ACCLI pri Sv. Alojziju-Ul. Aldegardi 15 (Lucchini in Galilei) Škedenj: društvo Ivan Grbec-(Marin,Lovisati, De Marchi, Gentili, Bergamas, Galvani in S. Giusto).

Bazovica, Gropada in Padriče-sedež društva Lipa v Bazovici(Tomažič in zadružna Bazovica).

Društvo Barkovlje - Ul. Bonafata 4 (Battistig).

Šotor na Trgu Cavana (Carli, Sauro, Carducci in Manna).

Šotor na Garibaldijevem trgu (Galilei, Manzoni in Fonda Savio).

Šotor v Rojanu - Trg tra i Rivi (Addobbiati, Tarabocchia in Brun-ner).

Šotor v Naselju Sv. Sergija - Trg 25. aprila (Don Marzari, Roli, Bosco Magico in Rodari).

Šotor v Ul. Flavia - bar Flavia (Foschiatti in Rossetti).

Melara - Ater (Collodi, Giotti, Laghi, Milčinski in Rismundo).

Prosek in Kontovel - Telovad-nica na Kontovelu (vrtec Silvestri in prosečka nižja šola).

Svet slovenskih organizacij - Ul. Donizetti 3 (Dante, Manna, Volta, Divizione Julia, Suvich, Galilei in Longo).

Stadion 1. maj - sedež SZ Bor (Codermatz, Slomšek, Župančič in Prešeren).

Općine - Prosvetni dom (De Tommasini in Lona).

Križ - bivši Ljudski dom.

OKOLIŠKE OBČINE

Nabrežina - Kamnarska hiša (vsota volišča)

Zgonik - Občinska telovadnica (vsota volišča)

Dolina - Gledališče Prešerev v Boljuncu (vsota volišča)

Milje - Sekcija LD v Ul. Battisti 8 (vsota volišča)

Repentabor - Kulturno društvo na Colu 18.

VOLITVE - Nova stranka

»Letta in Russo sta edini novosti«

Enrico Letta in Francesco Russo sta edini pravi novosti za Demokratsko stranko. V to so prepričani njuni pristaši (foto Kro-ma), ki so na včerajšnji novinarski konferenci pozvali volilce in volilke, da na jutrišnjih notranjih volitvah podprejo ta dva kandidata.

Igor Gabrovec je prepričan, da se bo nova stranka uveljavila v

našem prostoru le pod pogojem, da bo res spoštljiva do narodnih in jezikovnih manjšin. Od tod poziv Slovencem, da se volitev množično udeležijo. Gabrovec je tudi izpo-stavil »preveliko konfliktnost in pretirane polemične tone med Le-vimi demokrati in Slovensko skup-nostjo, si so izstopali v tej kam-panji.«

ZGONIŠKA OBČINA - Zaključen tečaj, ki ga je financirala dežela

Agenda 21 za soudedežbo občanov pri upravljanju ozemlja

Namenjen je bil krajevnim upraviteljem in funkcionarjem okoliških občin

V dvorani zgoniškega občinskega sveta se je v začetku tedna končal tečaj o Agendi 21, ki ga je financirala dežela Furlanija-Julijska krajina. Tečaj je bil namenjen krajevnim upraviteljem in občinskim funkcionarjem okoliških občin tržaške pokrajine. Upravitelji in funkcionarji so sledili skupno petim sestankom, ki so se odvijala v Miljah, v Dolini in v Zgoniku.

Na zadnjem srečanju je udeležence pozdravil zgoniški župan Mirko Sardoč. Poudaril je pomen tečaja, s katerim želi dežela ozvestiti upravitelje in predvsem občinske funkcionarje o soudedežbi pri strateških izbirah na ozemlju.

Agenda 21 želi približati ljudi k upravljanju ozemlja, na katerem živijo, in sicer po načelih trajnostnega razvoja. Doslej se je namreč dogajalo, da so bile pomembne odločitve o prihodnosti in razvoju določenega ozemlja vsiljene z vrha, ne da bi bilo prebivalstvo o njih obveščeno in da bi izreklo svoja mnenja in predloge. Agenda 21 ponuja občanom možnost, da se izrečejo o odločitvah, ki se jih neposredno tičejo.

Predstavljanje informacij poteka po forumih, na katerih predstavniki raznih kategorij lahko iznesejo svoje poglede in predloge o vprašanjih, ki jih neposredno zadevajo. Na primer: ko gre za vprašanje ureditve ozemlja, se lahko o njem izrečajo jasari, okoljevarstveniki, industriji, kmetije in drugi predstavniki kategorij, ki poznajo in imajo opravka z ozemljem. Podobno se bodo izrekli starši, učitelji in vzgojitelji o vprašanjih, ki zadevajo rast in razvoj otrok.

V dolinski in miljski občini so načela Agende 21 že začeli uveljavljati. V Dolini so že potekali in še bodo potekali sestanki po vseh o upravljanju naranega rezervata Doline Glinščice. V Miljah so pretekli teden začeli udejati projekt o mobilnosti.

Agenda 21 bo prišla v poštev tudi v fazi izbire novih regulacijskih načrtov, kot predvideva deželnih zakonov o urbanistikah. Tako bodo občani soudedeženi tudi pri pripravi temeljnega občinskega urbanističnega dokumenta. V tem pogledu sta zgoniška in repentabrska občina že začeli s pripravo programskega dogovora o deželnih naravnih rezervatih na območjih Volnika in Medvedjaka. Načela Agende 21 bodo uveljavljena tudi pri odločitvah o upravljanju ozemlja na teh območjih.

Posnetek z zadnjega srečanja o Agendi 21 v dvorani zgoniškega občinskega sveta

FOTO ALJOŠA GABROVEC

ZGONIŠKA OBČINA - Deželna uprava včeraj odobrila odlok

Prispevek šoli v Saležu

Služil bo za obnovo sanitarij in ureditev kanalizacije

Deželna vlada je med včerajšnjo sejo v Špetru izglasovala odlok o prispevkih za šole v tržaški pokrajini: skupno 5.955.541,80 evra v petnajstih letih (397.036 evra letno).

Med šolami, ki bodo deležne deželnega prispevka, je tudi osnovna šola Lojzeta Kokoravca-Gorazda v Saležu. S prispevkom bodo kriči stroški za obnovo sanitarij in ureditev kanalizacije.

»To je zelo razveseljiva novica,« je deželni ukrep ocenil zgoniški župan Mirko Sardoč. »Naša občinska uprava je posvetila veliko pozornost posodobitvi šolskih poslopij. Vlaganje v šolske strukture je potrebno, ker dobro opremljeni šolski prostori prispevajo k boljšemu poučaju učencev, učiteljev in vzgojitev v šoli in posledično v kvaliteti šolskega procesa. Zato smo v prejšnjih letih že opravili prvi poseg v prostorih saleške osnovne šole Lojzeta Kokoravca-Gorazda, pred krat-

kim so se končala prenovitvena dela v poslopu osnovne šole 1. maj 1945 v Zgoniku, pred tem pa je naša uprava že obnovila poslopu otroškega vrtca v Gabrovcu,« je dodal župan, ki se je tudi zahvalil deželnemu odboru za izkazano pozornost do domačih šol.

Odlok o prispevkih za šole v tržaški pokrajini je pripravil deželni odbornik za javna dela Gianfranco Moretton. Prispevki bodo zagotovili uskladitev šolskih stavb zakonskim

predpisom in izboljšali njihovo funkcionalnost, je podprt ob predstaviti ukrepa.

V dolinskih občinah bodo z deželnim prispevkom razširili prostore osnovne šole Umberto Pacifico, v miljskih občinah bodo prilagodili predpisom električne in varnostne naprave niže srednje šole Nazario Sauro.

V tržaških občinah bodo deželni prispevki zadevali šest šolskih poslopij italijanskih šol. Na oddeljenem oddelku klasičnega liceja Francesco Petrarca na Trgu Sonnino in na navtični šoli bodo uredili higienične strukture in druge naprave; v poslopu osnovne šole Scipio Slatter bodo prilagodili zakonskim predpisom protipožarne naprave ter obnovili notranje prostore; v poslopu osnovne šole Ruggero Manina in srednjih šol Guido Corsi in Divisione Julia pa bodo odstranili arhitektonske naprave.

MIRKO SARDOČ

ZAHODNI KRS - V soboto, 10. in v nedeljo, 11. novembra praznik vaškega patrona

Prosek: tudi letos dvodnevno martinovanje

Tako je s svojim sklepom odločil tržaški občinski odbor - Prijavljenih več kot 60 razstavljalcev - Vaško središče zaprto za promet

Martinovanje privablja s svojimi stojnicami vsako leto na Prosek veliko ljudi

ARHIVSKI POSNETEK

Letošnje martinovanje na Proseku bo podobno lanskemu: trajalo bo dva dnia, kot lani.

Lani je bila na dan vaškega patro- na sv. Martina sobota, pa so praznovanje podaljšali na nedeljo. Letos bo sv. Martin razveselil mlade in manj mlade v nedeljo, 11. novembra, a martinovanje se bo začelo že dan prej. Tako je pred nekaj dnevi s svojim sklepom odločil tržaški občinski odbor.

Organizacijske priprave na martinovanje so stekle že ta teden. V četrtek so se na občini sestali predstavniki mestnih redarjev, prevoznega podjetja Trieste trasporti in podjetja AcegasAps, da bi se skupaj z rajonskim svetom dogovorili o namestitvi stojnic in poteku prometa skozi vas. Domenjeno je bilo, da bodo stojnice nameščene tako kot lani: glavni del na cesti, ki pelje skozi vas, od Soščeve hiše do spomenika padlim v NOB. Del stojnic bo deloval na trgu pred cerkvijo in na prvem odsek ceste, ki iz vaškega središča vodi proti Devinščini. Na Devinščini bo v dopoldanskih urah

Predsedniške volitve v Sloveniji: srečanje SKGZ in SSO

V nedeljo, 21. oktobra bodo državljanke in državljan Republike Slovenije izbirali novega predsednika države. Za predsedniško funkcijo se potegujejo Danilo Türk, Lojze Peterle, Mitja Gaspari, Zmago Jelinčič, Elena Pečarič, Darko Krajnc in Monika Piberl. Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij prirejata javno srečanje, na katero so bili vabljeni vsi predsedniški kandidati in kandidatke. Srečanje se bo odvijalo v malo dvorani Kulturnega doma v Trstu v ponedeljek, 15. oktobra, ob 17. uri. Socojenje s kandidati bosta vodila novinarja Ivo Jevnikar in Dušan Udovič, ki bosta pogovor usmerjala na tematike čezmejnega sodelovanja in odnosov med Slovenijo in Italijo s posebnim poudarkom na vlogo slovenske narodne skupnosti v FJK. Priložnost bo, da tudi zamejska javnost neposredno spozna kandidate, ki se potegujejo za najvišjo institucionalno funkcijo v matični domovini.

Pol milijona evrov za svetišče na Vejni

Italijanska škofovská konferencia je na zasedanju, ki je bilo v Rimu med 17., in 19. septembrom, sprejela prošnjo tržaškega škofa Evgena Ravignanija in določila, da bo nakazala izreden prispevek v višini 500 tisoč evrov za obnovo Marijinega svetišča na Vejni. 3. junija so s strehe cerkve zgrmeli velike kamnite skrle, cela zgradba pa kaže že dalj časa znake propadanja. V začetku julija so oblasti iz varnostnih razlogov zasegle svetišče, ki je odletj neuporabljeno.

Desetletnica fakultete za psihologijo

V ponedeljek, 15. oktobra, bodo ob 17. uri v veliki dvorani na sedežu tržaške Univerze (Trg Evropa 1) slavnostno pravili desetletnico fakultete za psihologijo. Ob rektorju Francescu Peroniju bosta poseglj tudi ravnatelj psihološke fakultete Walter Gerbino in docent splošne psihologije na videmski fakulteti Giovanni Bruno Vicario.

Srečanje v Grudnovi hiši

V Grudnovi hiši v Nabrežini bo danes ob 17.30 omizje na temo »Avtohton genetski viri, ki so sredstvo za vrednotenje in kakovost področne enogastronomije«. Posegli bodo Alexander Podobnik (Konzorcij čebelarjev tržaške pokrajine), Jose Habert (društvo Boškarin), koprska občinska svetnica Barbara Strmole, Andreja Colla (tržaški naravoslovni muzej), Sorinel Getau (nevladna organizacija UCODEP) in Livio Dorigo (Krožek Istria).

MEDNARODNI CENTER ZA TEORETSKO FIZIKO - Poddirektor delovne skupine IPCC, dobitnica svetovne nagrade

Fizik Filippo Giorgi, tržaški »so-nobelovec« za mir

»Klimatsko vprašanje lahko vpliva na spremembo geopolitičnih okvirov« - V Trstu prvi korak do nagrade

Oktober je za Mednarodni center za teoretsko fiziko Abdusa Salama res srečen mesec. Pred trinajstimi leti, bilo je 17. oktobra 1984, so pri Miramaru slovensko pozdravili novopečenega Nobelovega nagrjenca za fiziko, Goričana Carla Rubbia. Včeraj so zabeležili reprizo tistega slavlja, kajti edini italijanski predstavnik v vodstvu Mednarodne skupine Združenih narodov o podnebnih spremembah - z Al Gorom so-dobitnikom prestižne Nobelove nagrade za mir - dela prav v mirmarskem centru.

Filippo Giorgi je eden od poddirektorjev delovne skupine za klimatsko fiziko pri IPCC, mednarodni kratici organizacije, so-dobitnice Nobelove nagrade za mir, v mirmarskem centru pa je odgovoren za oddelek za klimatsko in meteorološko fiziko.

Rodil se je leta 1959 v Sulmoni v Abruci. Po diplomi iz fizike na univerzi v L'Aquila je dosegel doktorat v Georgia Institute of Technology v Atlanti (ZDA). Petnajst let je služboval v National Center for Atmospheric Research v Boulderju v Coloradu, od leta 1998 pa deluje v mirmarskem centru.

V njegovem uradu so se popoldne vrstile ekipe vsedržavnih in krajevnih televizijskih in radijskih postaj. Telefon je neprestano prekinjal intervjuje in izjave. Filippo Giorgi je vsem odgovarjal zelo prijazno.

Kdaj ste izvedeli, da je vaša organizacija prejela Nobelovo nagrado za mir?

»Zjutraj, po spletu. Nemški kolega Fred Kucharski me je obvestil, da je IPCC dobitnik Nobelove nagrade za mir. Njega so obvestili novinarji revije Der Spiegel. Očitno so imeli v Oslo dobre vire.«

Kakšen pomen ima za vašo organizacijo ta nagrada?

»Velikanski! Nobelova nagrada za mir je veliko priznanje za njeno delo ne le na znanstvenem področju, temveč tudi na področju obveščanja in opozarjanja na vprašanja, ki bodo zaznamovala našo bodočnost.«

Ali bo lahko klimatsko vprašanje vplivalo na mir na svetu?

»To vsekakor. Klima lahko spremeni geopolitične okvire. Pomislimo samo na primer vode in kam lahko privede pomanjkanje vode, če se ne bodo čim prej resno lotili tega vprašanja. Lahko pride do napetosti med državami, do trenj. Ta vprašanja niso le znanstvene narave. Tičajo se vseh, in so globalnega, svetovnega dometa.«

Kakšen pomen pa ima ta nagrada za vas?

Dr. Filippo Giorgi, znanstvenik tržaškega Mednarodnega centra za teoretsko fiziko, edini italijanski predstavnik v vodstvu Mednarodne skupine Združenih narodov o podnebnih spremembah, dobitnica letosnje Nobelove nagrade za mir

KROMA

»Po pravici vam povem, da se tega še ne zavadem povsem. Seveda sem presrečen, da sem po svojih možnostih sodeloval k tej nagradi. Opravil sem, pač, svoje. Zadovoljen sem, ker bo Nobelova nagrada naši organizaciji spodbudila zanimanje za njeni delovanje in za probleme, s katerimi se ukvarja. Moram pa reči, da sem imel pri tem veliko srečo.«

V kakšnem smislu?

»Gotovo ne v smislu, ki mi ga je pripisal eden od televizijskih novinarjev, ko me je uvodoma vprašal, kako se počuti človek, ki pri komaj 48 letih prejme Nobelovo nagrado za mir. Ponavljam: jaz nisem prejemnik te nagrade. Prestižno nagrado je prejela naša organizacija. Imel sem srečo, ker sem sodeloval pri njenem delu.«

Ali ste dogodek že primerno proslavili?

»Ne, ne. Čestitk po mejlu pa je bilo na pretek in tudi v uradu je bil že dopoldne pravi direndaj. Na srečo mi je uspelo opoldne "zbežati" k ženi.«

Živite v Trstu?

»Da. A tudi moja žena, Maria Rosaria je iz Abrucov. Čeprav je iz Aquile, sva se vzela.«

Zakaj - čeprav?

»Ker obstaja med mojo Sulmono in njeni Aquile že zgodovinsko rivalstvo.«

Podobno kot med Trstom in Vidmom?
»Skoraj podobno, ker je Sulmona majhno mestce, se ne more primerjati s Trstom ali z Vidmom.«

Ob vaši organizaciji je nagrada za mir prejel tudi nekdanji ameriški podpredsednik Al Gore. Kako ocenjujete to izbiro?

»Mislim, da je podelitev Nobelove nagrade za mir obema, naši organizaciji in Goru zelo pomembna. V prejšnjih dneh so se širile govorice, da bo nagrada prejel Gore. Letos je zmagal oskarja z dokumentarem na temo klime, kar je imelo velik medijski odmev. V Oslu pa so se odločili, da podelijo nagrado tudi znanstveni organizaciji, kar je po mojem mnenju prav, čeprav...«

Čeprav?

»Čeprav menim, da je ob Goru "zaslužna" tudi Katryna. Orkan je prisilil Združene države in njene državljane, da so spremenili svoj odnos do klimatskega vprašanja.«

Ali je imel Trst kako vlogo pri delovanju vaše organizacije?

»Seveda. Prav v Trstu se je začelo delo, ki je potekalo na takratnem prvem uradnem mitingu privredno do priprave letosnjega poročila o klimatskih spremembah. To poročilo naj bi pripomoglo k odločitvi žirije, ki poteka v Trstu. Prvo zasedanje naše delovne skupine je bilo septembra pred tremi leti in vaš časopis je o njem poročal.«

Sledil mu je kolega Martin Brecelj.

»Dobro se spominjam. Že takrat ste bili zelo pozorni do klimatskih vprašanj in opozarjali na nevarne posledice. A kar ste pisali, žal, nisem mogel prebrati, ker ne znam vašega jezika.«

Kaj sedaj, po Nobelovi nagradi?

»Ponavljam: presenečen in presrečen sem. Res se še ne zavedam, kaj pravzaprav to pomeni. Morda mi bo postalo bolj jasno zvečer, ko se vrnem domov, k ženi, 11-letnemu Lorenzu in 5-letni Francesci.«

Marjan Kemperle

ŠOLSTVO - Včeraj dopoldne povorka po mestnih ulicah

Tudi v Trstu so dijaki manifestirali proti ponovni uvedbi popravnih izpitov

Kot po drugih mestih v Italiji je včeraj dopoldne tudi v Trstu potekala protestna manifestacija višješolskih dijakov proti ponovni uvedbi popravnih izpitov, za katero se je pred nedavnim odločil minister za šolstvo Giuseppe Fioroni (na sliki KROMA). Več sto mladih se je zbralo na Goldonijevem trgu, od koder je krenila povorka po glavnih tržaških ulicah, ki se je zaključila na Borzem trgu. Dijaki so zahtevali, poleg preklica uvedbe izpitov, tudi oblikovanje zkona o pravici do študija, več denarja za

šolo v finančnem zakonu, priznanje pravic tistim dijakom, ki opravljajo praks pri podjetjih ter reformo zbornih organov in odpravo omejenega števila vpisov na nekaterih fakultetah, opozarjali pa so še na problem šolskih stavb. Manifestaciji se je pridružil tudi Odbor za obrambu javnega šolstva.

Zaradi povorce je v dopoldanskih urah prišlo do zastojev v prometu v tržaškem mestnem središču, razumljivo pa je bil tudi moten pouk na šolah, čeprav se je manifestacije udeležil le manj-

ši del tržaške višješolske populacije. Podobno je bilo tudi na slovenskih višjih srednjih šolah, čeprav je težko ugotoviti, koliko dijakov se je dejansko udeležilo manifestacije. Tako so dijaki Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa povečini prišli v šolo, na Poklicnem zavodu Jožefa Stefana pa je k pouku prišla le manjšina dijakov. Na Pedagoškem in družboslovnem liceju Antona Martina Slomška je potekalo dijaško zborovanje, del dijakov se je tudi udeležil delavnice v prostorih zavoda Nordio.

GLEDALIŠČE - Festival Ave Ninchi

Vse bolj priljubljene narečne predstave

Ob včerajšnjem srečanju so prireditelji izkoristili priložnost in predstavili sezono združenja L'Armonia oziroma gledališč, ki se v njem prepoznavajo. Triindvajseta sezona tržaškega narečnega gledališča na primer se je začela že včeraj in na odru gledališča Silvio Pellico v ulici Ananian se bodo do aprila zvrstile številne amaterske gledališke skupine; odprtje sezone je bilo včeraj poverjeno skupini Le quote rosa/Compagnia de L'Armonia s komedijo Le Tre Marie v režiji Laure Salvador. Prav tako se je včeraj začel niz predstav Teatro-aperto 2007, ki ga prireja združenje La macchina del testo: na odru teatra Ariston so včeraj odigrali predstavo Memorie di un fumatore. Od torka, 16. do četrtek, 18. oktobra, bo gledališče Silvio Pellico v sodelovanju z združenjem Mario-nette & Co. gostilo medkulturno predstavo namenjeno šolam La via delle spezie; 28. oktobra pa bo do v gledališču Orazio Bobbio prišli na svoj račun člani skupine Quie de Scalasanta s komedijo Crepi l'avaria, znesek katere bo namejen združenju prostovoljev za različno sposobne odrasle. Več bo tudi gostovanj; med temi naj omenimo tisto v Trbižu s komedijo in tržaškim dialekton Devo serar quel cercio, udeležbo na gledališkem nižu v Gradišču s komedijo El moroso de la nona in gostovanja v Castrocari Terme in v San Cassianu di Brugnera. (sas)

Ob prisotnosti devinsko-nabrežinskega podžupana Massima Romite sta včeraj predsednik združenja L'Armonia Bruno Cappelletti in pa odgovorna za stike z javnostjo Sabrina Censky Gojak pozitivno ocenila poletne gledališke večere v gostujuči kraški občini, ki so privabili skupno kakih 600 gledalcev. V bistvu gre za ponovitev predstav zimske oz. decembriske izvedbe festivala, ki že tradicionalno poteka v tržaškem teatru Miela. Glavna značilnost festivala je ta, da ponuja tekste v istrskem oziroma beneškem ali tržaškem narečju. Uspešno pobudo bodo prav gotovo ponovili tudi prihodnje poletje, ko se bo festival s svojimi predstavami vrnil na trg pred nabrežinsko županstvo (od 20. julija do 3. avgusta).

BARCOLANA - Bliža se start najbolj množične regate v Sredozemskem morju

Zaliv preplavlja jadrnice, kopno pa stojnice

Na stojnicah ponujajo šoortno oz. jadrалno opremo, oblačila, spominke, a tudi raznovrstne specialitete

Sprehod med stojnicami je za Tržačane obveznost

KROMA

Kdor se ni še sprehodil po središču mesta in si ogledal raznovrstne stojnice, ki so v teh dneh zaživele v okviru spremnih pobud letošnje Barcolane, lahko to storiti že danes in jutri, drevi pa lahko prisluhne zadnjemu glasbenemu koncertu tridnevnega Vodafone Barcolana Festivala.

Vas Barcolana (Villaggio Barcolana) in Sailing Show zasedata obširno področje mestnega jedra, saj se stojnice vijejo vzdolž Nabrežja, Rusega mosta, kanala in Borznega trga. Včeraj je bilo vremo gotovo bolj naklonjeno kot v četrtek, tako da se je število obiskovalcev sejma in večernega koncerta na Velikem trgu občutno povečalo. Nastopilo je več glasbenikov: tržaška skupina Gianni Shadai, italijanski reper Mondo Marcio, dž Fisha in milanski rockovski bend Casino Royale. Danes pa je na vrsti najprej ska glasba s tržaško skupino Makako Jump (okoli 20. ure), sledi nastop italijanske pop pevke L'Aure in rockovskih bendov The Styles ter Negrita. Dj Set pa bo popestril vzdušje med enim koncertom in drugim. Stojnice Vasi Barcolana in na jadrnem sejmu bodo danes obratovale od 10. ure do polnoči, jutri pa od 9. do 23. ure. Razstavljeni so najrazličnejši športni oziroma jadrni artiki, oblačila, spominke, sladke in slane specialitete. Prisotni so tudi predstavniki trgovinske zbornice, operaterji združenja Emergency, predstavniki jadrnih šol in združenj, zastopniki italijanskih ladjevodilnic, stojnice imajo tudi gasilci in policija. Obiskovalci sejma si lahko privočijo lokalne ribje specialitete, kuhano meso in pršut, pivo, lokalna in tuja vina, likerje, kavo, olje, med ali sladico.

Jasmina Strekelj

BARCOLANA - Projekt »In rottà«

Zelo široka podpora

Posadko čolna »Orgoglio e pregiudizio« sestavlja hendikapirane osebe - Včeraj obisk Triestine

Tudi igralci Triestine so z navdušenjem podprtli projekt »In rottà«, za katerega so se zavzeli tržaška pokrajina, okraj za umsko zdravje in Ampis. Včeraj so obiskali posadko na jadrnici »Orgoglio e pregiudizio« (ponos in predsodek), poleg kapetana Riccarda Allegrettijsa so bili na krovu še nogometnika Filippo Antonelli in Andrea Peana ter pomožni trener Christian Maraner. Posadko sestavlja hendikapirane osebe in projekt so z navdušenjem podprle razne osebnosti iz športnega sveta in iz sveta spektakla.

Predstavništvo Triestine se je skupaj s posadko udeležilo tudi treninga na morju. Še prej je bila simbolična izmenjava majic med krmarjem Paolom Pinnellijem in Riccardom Allegrettijem. Slednji je izročil tudi zastavo Triestine. Zastavo so takoj dvignili na jambor.

Projekt je podprt tudi igralec in komik Maurizio Ferrini, ki vodi televizijsko oddajo Striscia la Notizia. V Trst bo prišel že drevi.

Tudi ob letošnji Barcolani je mestno središče dobilo drugačno podobo, medtem ko so ob pomolih zasidrali elegantne jadrnice, ki privabljajo radovedne, so Nabrežje in sosednje ulice ter trge preplavile bogato založene stojnice. Ob tako številnih obiskovalcih razumljivo razpoložljiva parkirna mesta ne zadoščajo in se avtomobilisti, ki želijo parkirati na Nabrežju ali kje v bližini, morajo opremiti z veliko mero potrpljenja. Razen seveda, če se jim sreča ne nasmehne in se jim pred nosom ne sprosti laskano mesto.

Bolj pametno je, če se za prevoz do mestnega središča poslužimo avtobusa. Kot obvešča podjetje Trieste transporti, pa so za jutri napovedane spremembe tudi v javnem prometu. Pomorska povezava med Trstom, Barkovljami in Grljanom bodo ves dan prekinjena, medtem ko pri pomorski povezavi med Trstom in Miljam bodo ne bi smeli priti do sprememb. Glede na to, da se veliko gledalcev poda na Kras, od koder imajo čudovit razgled na morje, bodo na prograh 42 in 44 uvedli samo enosmerno vožnjo po Furlanski cesti navzgor, medtem ko bo povratek po Općinah, Novi cesti za Općine, ulicah Valerio in Fabio Severo (začetek in konec ukrepa bodo odločili na podlagi prometa).

Praznik »Liberetà« pri Domju

V okviru 1. deželnega praznika »Liberetà« bo danes v dvorani Voilà pri Domju zasedanje na temo »informacija kot del aktivnega življenja«. Zasedanje prireja sindikat upokojencev Spi Cgil iz naše dežele. »Liberetà« je mesečna revija sindikata in se ponaša s 170 tisoč abonirajo ter prireja debate, zasedanja in literarne nagrade. Praznik revije organizira ob Barcolani, na kateri bodo aktivno prisotni z jadrnico Sol Calao, imajo pa tudi stojnico na Ponterušu. Na zasedanju pri Domju bodo govorili deželni tajnik Spi Cgil Luciano Del Rosso, glavni deželni tajnik Giobatta De Gano in državna tajnica Renata Bagatin.

Zapora in semafor na cesti Cerovlje-Mavhinje

Zaradi asfaltiranja so na pokrajinski cesti št. 4 med Cerovljami in Mavhinjami odredili zaporo na odsek med km 0+15 ter km 1+300 (dovoljen je prehod stanovalcem, seveda če dela to omogočajo). Poleg tega so odredili postavitev semafora, ki ureja izmenično enosmerno vožnjo (od km 1+300 do km 2+450) in hitrost omejili na 30 km na uro.

Jabolka za multiplo sklerozo

Italijanska zveza za multiplo sklerozo - AISM prireja tudi letos hvalevredno podobo »jabolko za življenje«, s katero zbirajo sredstva za financiranje raziskav o tej hudi bolezni in za dejavnosti, s katerimi pomagajo prizadetim. Multiplo sklerizo je bolezen osrednjega živčnega sistema, ki prizadene predvsem mlade med 20. in 30. letom starosti, pogosteje oblevajo ženske, njeni vzroki pa so žal še neznani.

V soboto, 13. in nedeljo, 14. oktobra, bodo na tri tisočih italijanskih trgov prostovoljci delili vrečke jabolk (stark delicious, golden delicious in granny smith) za simbolni prispevek 7 evrov. K pobudi je pristopila tudi tržaška pokrajinska sekcija AISM, ki je uredila stojnice po mestnih ulicah in trgih. V soboto zjutraj bodo prisotne na Trgu tra i Rivi Rojanu, pod oboki Portici di Chiozza, na Trgu Goldoni, na Trgu Riborgo (Korzo Italia), na Trgu Puecher pri Sv. Jakobu, na ulici Nazionale na Općinah, pri kraških mlekarnah Devinu in na Trgu Marconi oziroma Foschiatti v Miljah; v popoldanskih urah pa pod oboki Portici di Chiozza, na Trgu Goldoni, Trgu Riborgo, na ulici Nazionale na Općinah ter na Trgu Marconi oziroma Foschiatti v Miljah. V nedeljo, 14. pa bodo dopoldne pod oboki Portici di Chiozza, na Trgu Goldoni, na Trgu Riborgo, pri kraških mlekarnah Devinu, na ulici Nazionale na Općinah in na Trgu Marconi oziroma Foschiatti v Miljah; popoldne pa pod oboki Portici di Chiozza, na Trgu Riborgo, na ulici Nazionale na Općinah in na Trgu Marconi oziroma Foschiatti v Miljah.

PERUGIA-ASSISI - Mirovniška pobuda privabila prejšnjo nedeljo 200 tisoč ljudi

Na pohodu tudi tržaški zagovorniki miru

Letošnja osrednja tema so bile človekove pravice - Solidarnost z mjanmarskim ljudstvom - Delegacija slovenskih in italijanskih skavtov iz Trsta

Italijanski in slovenski skavti iz Trsta so podpirali ljubezen, pravico in mir

Mirovniški pohod iz Perugie in Assisi je prejšnjo nedeljo zabeležil lep uspeh, saj je pisano 24-kilometrsko pot prehodilo 200 tisoč ljudi iz vseh koncov polotoka. Med neštetimi maveričnimi zastavami so z ramo ob rami hodili Italijani, Afričani, Iračani, Afganistanci, Izraelci, Palestinci, Libanonci, Mjanmarci in številni drugi, pa tudi Slovenci. Poudarek letošnje izvedbe je bil na človekovih pravicah, v gosti mnogi so izstole pale številne rdeče majice, ki so si jih mlađi in odrasli nadeli v znak podpore mjanmarskemu ljudstvu. Rdeča barva je simbol žrtvovanja, ampak tudi strasti in ljubezni.

Iz naše dežele se je na pohod med drugimi odpovila skupina italijanskih in slovenskih skavtov iz Trsta in furlanskega San Vita. 60-člansko delegacijo so sestavljali odrasli skavti organizacij SZSO in MASCI ter klanovci in izvidniki organizacije AGESCI. Na predvečer prireditve so se udeležili skavtske bedenje, na katerem so spregovorili škof iz Perugie, tibetanski menih, tibetanska izgnanka in bivša učenca slavnega duhovnika Lorenza Milanija, ki je svojcas trdil, da so »slabe šole namenjene revnim

otrokom, zato da bo pravica do študija nemogoča«. V nedeljo so se pridružili tisočim pohodnikom, ki so bili v istem kraju z istim ciljem: zahtevati spoštovanje človekovih pravic ter podpirati vrednote, ki prinašajo mir.

Ob glasbi Lennonove Give Peace a Chance in Marleyeve Redemption Song so se pojavili transparenti z napismi »pravica do svobodnih in demokratičnih volitev«, »pravica do socialne varnosti«, »pravica do kulturne raznolikosti«, »pravica do življenja« in tako dalje. Politiki so se vsaj tokrat držali v ozadju.

Dve misli ob robu manifestacije. Tepanje pravic ni samo problem oddaljenih in eksotičnih krajev. Skupina študentov iz Cosenze je na glas vpila, naj se pravice in sodni sistem spoštuje v domači Kalabriji. Pravice, demokracije in miru pa ne ovirajo samo oborožene sile. Klub viharju polemik, v katerem se je znašel vojaški režim v Mjanmaru, 350 italijanskih podjetij (tudi krajevnih) nadaljuje z uspešnim poslovanjem v tej državi, poslovni promet pa naj bi po podatkih revije Vita znašal 120 milijonov evrov.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - Obnavljanje

Prostori knjižnice so svetlejši in zato prijetnejši

BOLJUNEC - SKD Prešeren

Drevi SSG z monodramo Devetsto

Drevi ob 20.30 bo Slovensko stalno gledališče gostovalo v SKD France Prešeren Boljunc v izredno ponovitvijo predstave Devetsto. Monodrama je nastala po tekstu italijanskega pisatelja Alessandra Baricca. Delo je režiral Marko Sosič, v vlogi priovedovalca Tima Tooneya nastopa igralec Janko Petrovec, član umetniškega jedra Slovenskega stalnega gledališča.

Protagonist Tim pripoveduje poetično zgodbo moškega, ki so ga

našli prav ob začetku leta 1900 in je preživel vse svoje življenje na ladji. Postal je odličen pianist in umrl, ko so ladjo po vojni razstrelili. Med igranjem klavirja in potovanji je doživil vse bistvene spremembe prejšnjega stoletja. Ponovitev spada v sklop abonmajške kampanije 2007/08, zato bo ob isti priliki potekala tudi predstavitev letošnje abonmajske ponudbe z možnostjo vpisovanja abonmajevev. Za vse, ki so že vpisali ali bodo vpisali abonma, bo vstopnina znašala 2 evra.

Poletno zaprtje zaradi dopusta so v Narodni in študijski knjižnici izkoristili za začetek nekaterih nujnih obnovitvenih del. Da bi knjižnica ne ostala predolgo zaprta, so se odločili, da bodo posege opravili postopno in da bo medtem knjižnica delovala, čeprav okrnjeno. Najprej so med dopustom dokončali čitalnico, kjer poteka izposoja, kasneje pa še študijsko čitalnico in uradu. Delavci so povsod zamenjali stropno oblogo ter potbelili stene in zamenjali stropne svetilke, tako da so sedaj prostori prijetnejši in svetlejši. Istočasno so poskrbeli za primerno izolacijo strehe skladischa, skozi katero je pronica voda. Sedaj so vsi knjižnični prostori ponovno odprtih, in sicer z običajnim urnikom (ponedeljek – petek, 9.00 - 18.00). Do konca novembra si je mogoče v knjižnici ogledati tudi razstavo črnobelih fotografij Viljama Larenčiča z naslovom Kras.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 13. oktobra 2007

EDVARD

Sonce vzide ob 7.18 in zatone ob 18.24 - Dolžina dneva 11.06. Luna vzide ob 9.42 in zatone ob 18.54.

Jutri, NEDELJA, 14. oktobra 2007

VESELKO

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 18,2 stopinje C, zračni tlak 1019 mb ustaljen, veter 10 km na uro jugozahodnik, vlaga 62-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,2 stopinj C.

Lekarne

**Od ponedeljka, 8.,
do sobote, 13. oktobra 2007**
**Urnik lekar: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.**

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Oširek Piave 2 (040 361655), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3. Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**
Ul. Bernini 4 (040 309114).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 18.30 »Le vite degli altri«; 17.00, 21.00, 22.30 »Soffio«.

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Michael Clayton«.

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Espiazione«.

CINECITY - 15.20, 20.00 »I Simpson - Il film«; 14.40, 16.35, 18.30, 20.20, 22.10 »Un'impresa da Dio«; 17.20, 19.40, 22.00 »Hairspray«; 22.00 »Rush hour: missione Parigi«; 14.35, 16.25, 18.10 »Surf's up: i re delle onde«; 17.00, 19.45, 22.05 »Michael Clayton«; 14.40, 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Resident evil extinction«; 14.45, 17.15, 19.45, 22.15 »Stardust«; 15.15, 17.30, 20.00, 22.00 »Invasion«; 15.00 »Skrek terzo«.

EXCELSIOR - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »In questo mondo libero...«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Funeral Party«.

FELLINI - 17.00, 20.30, 22.15 »Waitress«; 18.45 »La ragazza del lago«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Coming Jane: Ritratto di una donna contro«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 15.50, 17.55, 20.05, 22.15 »Stardust«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.10 »Zvezdni

prah«; 16.00, 20.40, 22.50 »Ljubezenški recept«; 21.00, 23.10 »28 tednov pozeje«; 16.10, 18.40, 21.10, 23.40 »Super hudo«, 15.50, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 »3D manija«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Resident evil: extinction«; Dvorana 2: 15.30, 19.00, 20.30 »I Simpson - Il film«; 17.30, 19.00, 20.40, 22.20 »Invasion«; Dvorana 3: 15.50 »Surf's up - I re delle onde«; 16.00, 17.30, 20.30, 22.15 »SMS - Sotto mentite spoglie«; Dvorana 4: 16.00 »Shrek terzo«; 17.15, 19.00, 20.45, 22.30 »Hairspray«.

SUPER - 22.15 »Un'impresa da Dio«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Micheal Clayton«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.00 »Resident Evil: extinction«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.15 »Stardust«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »SMS: sotto mentite spoglie«; Dvorana 5: 17.30, 20.00 »Surf's up i re delle onde«; 22.00 »Un'impresa da Dio«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Micheal Clayton«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.00 »Resident Evil: extinction«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.15 »Stardust«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »SMS: sotto mentite spoglie«; Dvorana 5: 17.30, 20.00 »Surf's up i re delle onde«; 22.00 »Un'impresa da Dio«.

SPDT NA BURNJAK- SPDT prireja v nedeljo, 21. oktobra 2007, izlet na

»Praznik kostanja v Burnjak«, v Gorenji Tarbi, Srednje (Tribil Superiore, Streigna), tradicionalna prireditve Nadiških Dolin. Predviden je pohod v organizaciji Planinske družine Benečije, ogled razstav in sejma kostanja. Ker je izlet avtobusni naj se člani in prijatelji čimprej prijavijo na tel. št.: 040-220155 (Ljubo) ali 040-2176855 (Vojko).

IZLET NA BURNJAK: Kmečka zveza prireja v nedeljo, 21. oktobra izlet na

Izleti

SINDIKAT SPI-CGIL IN KROŽEK AU-

SER za Kraško Območje vabita na izlet na Trsat-Reka v soboto, 27. oktobra 2007. Za vpis in podrobnejše informacije kličite številke: 040-2024053 in 348-4440474 (g. Pahor) ter 040-327229 (g.a Milič).

SPDT NA BURNJAK- SPDT prireja v nedeljo, 21. oktobra 2007, izlet na

»Praznik kostanja v Burnjak«, v Gorenji Tarbi, Srednje (Tribil Superiore, Streigna), tradicionalna prireditve Nadiških Dolin. Predviden je pohod v organizaciji Planinske družine Benečije, ogled razstav in sejma kostanja. Ker je izlet avtobusni naj se člani in prijatelji čimprej prijavijo na tel. št.: 040-220155 (Ljubo) ali 040-2176855 (Vojko).

IZLET NA BURNJAK: Kmečka zveza prireja v nedeljo, 21. oktobra izlet na

praznik kostanja BURNJAK v Gorenji Tarbi, ki spada med tradicionalne prireditve Nadiških dolin, kjer se četrto leto zapored srečujejo slovenski kmetje iz treh dežel: Koroške, Slovenije in FIK. V programu je predviden ogled Stare gore, ogled razstav in sejma kostanja in obrti, sv. maša in procesija, koncert moškega oktetja »Odmivič« iz Saleža in ogled mesta Čedad. Cena izleta, ki vključuje potovanje z avtobusom in kisilo, je 30,00 evrov. Odhod avtobusa iz Boljunca ob 7.30 po tradicionalnih potekih: Bazovica, Općine, Sesljan.

TRADICIJALNI IZLET OLJKARJEV, ki ga organizira Tržaška Kmetijska Zadruga, se bo odvijal v dneh 23., 24. in 25. oktobra in vas bo peljal na ogled Istre in bližnje Dalmacije. Poleg oljčnih nasadov in oljarn si boste lahko ogledali Brijone, Opatijo in Otok Krk. Če ste zainteresirani, pokličite na tel. št. 040/8990103 Laura ali 040/8990108 Roberta.

z obrazom svojega časa

abonmajska www.teaterrss.it
07/08
vabilo k abonmaju

DEVENTO NOVECENTO
Alessandro Baricco
režija Marko Sosič
nastopa Janko Petrovec

danes, sobota, 13. oktobra
20.30 - KD France Prešeren,
Boljunc

SKD TABOR išče fotografije z družbenega, kulturnega, športnega, verskega, političnega, gospodarskega življenja na Općinah izključno v letih 1967-1968. Fotografije s pripisom 40-letnica, v kuverti in naslovom izposojevalca/ke sprejemamo v društveni knjižnici P. Tomačič in tovariši v Prosvetnem domu na Općinah od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro. Za informacije: tel. 040-213945, 040-211923 (Živka, v večernih urah) ali info@skdtabor.it. Že vnaprej se zahvaljujemo za sodelovanje!

SKLADIŠČE v dolinskih občinah (conca Domjo) oddam v najem, v izmeri 240 kv.m., z uradom, prostorom za vozila, wc-jem, vodo, elektriko in klimo. Klicati med 12. in 15. uro ter v večernih urah: 040-828861.

V BOLJUNCU dajemo v najem opremljeno stanovanje: dnevna soba, kuhinja, dve spalnici, kopalnica, balkon in parkirni prostor. Tel. na št.: 335-6036609.

ZARADI SELITVE prodam po ugodni ceni skoraj novo opremo za dnevno sobo. Tel. na št.: 040-228174 ob uro kisila.

Osmice

OSMICO sta v Mayrhinjah odprla Franc in Tomaž Fabec. Obiščite nas! Tel.: 040-229442.

DREJČE FEROLJA ima odprto osmico v Dobrodobu. Toči belo in črno in nudi domači prigrizek.

NA PROSEKU v »kutu« sta odprla osmico Vesna in Žarko.

OSMICO je odprl Miro Žigon. Žigon 36, tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Zahar, Boršt 57.

OSMICO sta odprla Mario in Ondina Gruden v Samatorci 17. Tel. 040-229449.

PRI PIŠČANCIH sta odprla osmico Andrej in Erika Ferfolja. Toplo vabljeni!

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL Drevored Campi Elisi 1/1

Q8 Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

ESSO Milje - Ul. Battisti 6, Pokrajinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24</h

**SKD Valentin
Vodnik**

vabi

**DANES, 13. OKTOBRA,
ob 20.30 v cerkvico
sv. Martina v Dolini**

na koncert

**MePZ ISARLUST
iz Straßlacha (München)**

Prosti prispevki večera bodo
namenjeni popravilom bolnice Franje

Sklad Mitja Čuk

vabi

v Bambičeve galerijo
na odprtje likovne razstave

**OKO JE SINTETIČNO
Ivana Žerjala**

Danes, 13. oktobra 2007 ob 20. uri

PREDSTAVITEV: JELKA CVELBAR
GLASBENI UTRINEK
V SODELOVANJU S CENTROM
ZA GLASBENO VZGOJO E. KOMEL:
**Fabio Devetak - flauta,
Martina Gereon - kitara**

Razstava bo na ogled do 27.10. 2007

45-LETNIKI IZ KRASA! Kdor bi se rad udeležil skupne večerje naj poklicne na tel. št. 040-213760 (Egon) ali 040-214526 (Marko).

ATELIER DEGLI ARTISTI vabi do 20. oktobra (ko bo ob 17.30 tudi nagrjevanje) na ogled kolektivne kulturne razstave »Jadra in marine našega morja« (Dvorana - Sala Victoria - Pomorska postaja, Molo Bersaglietti št. 3). Razstava je odprta s sledičim urnikom: od 8. do 12. ter od 15. do 20. ure.

AŠD POLET-ŠPORTNA ŠOLA POLET-AŠD KONTOVEL Motorika+minibasket+preventiva+športna vzgoja+zabava za dečke in deklice od 3. do 11. leta starosti. MINIBASKET-dečki in deklice letnik od 1996 do 1999: ob ponedeljkih od 17.15 do 18.15, petkih od 16.15 do 17.15; samo dečki: ob sredah od 17.15 do 18.15, v telovadnici na Rouni - Briščiki (bivši Ervatti). Novost!!! Deklice (letniki od 1997 do 2001): ob sredah od 17.15 do 18.15 trenirajo posebej v telovadnicni OŠ Franceta Bevka na Općinah. MOTORIKA-letniki od 2000 do 2002: ob ponedeljkih in sredah od 16.15 do 17.15, v telovadnici na Rouni-Briščiki (bivši Ervatti). MINIMOTORIKA-letniki 2003 in 2004: začne v oktobru, ob sobotah od 10.30 do 11.30 v telovadnici na Rouni-Briščiki (bivši Ervatti). Ne zamudi priložnosti! Info: »poletkosarka@libero.it«, Andrej Vremec tel.: 338-5889958.

AŠD-SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo v prostorih doma Brdina na Općinah v sledičih dneh: v četrtek, 8. novembra 2007, bo potekalo zbiranje smučarske opreme od 18. do 21. ure; v petek, 9. novembra 2007 - sejem od 18. do 21. ure; v soboto, 10. novembra 2007 - sejem od 16. do 21. ure; v nedeljo 11. novembra 2007 - sejem od 10. do 12. ure in od 16. do 20. ure. Za vse informacije lahko kličete na tel. št.: 347-5292058 ter obiščete spletno stran »www.skbrdina.org«.

AŠD-SK BRDINA vabi vse zainteresirane člane na informativni sestanek za uvod v tekmovalno sezono 2007/08. Sestanek bo na sedežu društva v Merčedolu v ponedeljek, 15. oktobra 2007, s pričetkom ob 20. uri. Za vse informacije lahko kličete na tel. št.: 347-5292085. Vljudno vabljeni.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 15. oktobra, na predstavitev knjige Bernarda Nežmaha »ZRCALA KOMUNIZMA«. Knjigo bo ob avtorjevi prisotnosti predstavila Alenka Puhar. Večer bo v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 ob 20.30.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane na društveno regato. V nedeljo, 21. oktobra, s pričetkom ob 11. uri. Prijave v tajništvu v soboto, 20. oktobra, od 16. do 18. ure in v nedeljo, 21. oktobra, od 8.30 do 10.30.

**Zveza
cerkvenih pevskeh zborov Trst
vabi na
4. Revijo otroških in odraslih
zborov openske dekanije,
v cerkvi sv. Janeza Bosca,
na Istrski ulici 53, v Trstu,
danesh, 13. oktobra, ob 20.30**

**in na
8. Revijo zborov
devinske dekanije,
v cerkvi sv. Pelagijs v Šempolaju,
jutri, 14. oktobra, ob 17. uri**

KROŽEK AUSER za kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne danes, 13. oktobra s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferroviario« v Nabrežini postaja. Za ples bo igral »Duo Melody«.

KRUT obvešča udeležence skupinskega bivanja v Strunjanu, da bo odhod avtobusa v nedeljo, 14. oktobra, kot sledi: ob 14.30 iz Sovodenj (pred cerkvijo), ob približno 15. uri iz Sesljana (avtobusna postaja) ter ob 15.30 iz Trsta (Trg Oberdan-Deželan na palaca).

KRUT obvešča, da ob sredah redno poteka vadba v termalnem bazenu v Strunjanu. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B, tel. št.: 040-360072.

KRUT vabi v nedeljo, 28. oktobra 2007, na predstavitev »Starosta mali princ«. Poleg koncerta je organizirana ekskurzija z obiskom Cedada in Benečije. Informacije in vpisovanje na sedežu Kruta, Ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

OBČINA REPENTABOR zbira gradivo za naslednjo številko občinskega časopisa »Glasilo občine Repentabor«. Članke, obvestila, opozorila, fotografije ipd. lahko oddate v občinskem tajništvu (tel.: 040-327122) najkasneje do 15. novembra 2007.

OBČINA ZGONIK - Občinska Uprava prireja v ponedeljek, 15. oktobra 2007, ob 20. uri, na balinišču v Samotorci javno srečanje za občane iz Samotorce, Saleža in Brišč. Dnevi red: Pregled delovanja občinske Uprave; Prošnja Lovske družine Salež za najem nekaterih jusrskih zemljišč; Razno.

ODBORNIKI JUSA KONTOVEL obveščajo članstvo, da sprejemajo prošnje za sečnjo svežih drvi in pobiranje suhljadi do 31. oktobra.

SKD F. PREŠEREN vabi na tečaj TAM-BURIC za otroke in najstnike pod vodstvom diplomiranega učitelja Sergia Zigottija iz Ferrare. Tečaji se bodo odvijali vsak petek v popoldanskih urah. Možne so individualne in skupinske vaje. Začetek tečajev bo v petek, 19. oktobra. Info: Sergio 347 4735017.

SKGZ v sodelovanju z društvu iz dolinske občine vljudno vabi na predstavitev priročnika za uveljavljanje izvirne oblike imena in priimka »PRAVICA DO IMENA IN PRIIMKA« v torek, 16. oktobra 2007, ob 19. uri, na sedežu KD Fran Venturini (Dom Anton Ukmar-Miro pri Domu).

STROKOVNI TEČAJ V IZPOPOLNJEVANJU SLOVENSKEGA JEZIKA Namenjen je šolnikom, prevajalcem, časnikarjem in vsem, ki jim ni vseeno, kako obvladajo svoj materni jezik. Od oktobra do maja z visoko kvalificirano izvedenko. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. št. 347-5292058 ter obiščete spletno stran »www.skbrdina.org«.

AŠD-SK BRDINA vabi vse zainteresirane člane na informativni sestanek za uvod v tekmovalno sezono 2007/08. Sestanek bo na sedežu društva v Merčedolu v ponedeljek, 15. oktobra 2007, s pričetkom ob 20. uri. Za vse informacije lahko kličete na tel. št.: 347-5292085. Vljudno vabljeni.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 15. oktobra, na predstavitev knjige Bernarda Nežmaha »ZRCALA KOMUNIZMA«. Knjigo bo ob avtorjevi prisotnosti predstavila Alenka Puhar. Večer bo v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 ob 20.30.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane na društveno regato. V nedeljo, 21. oktobra, s pričetkom ob 11. uri. Prijave v tajništvu v soboto, 20. oktobra, od 16. do 18. ure in v nedeljo, 21. oktobra, od 8.30 do 10.30.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 13. oktobra, ob 16. uri, odhod avtobusa za gostovanje v Postojni. V torek, 15. oktobra, ob 20.45, pevska vaja.

SLOVENSKO KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA IN SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ prireja okroglo mizo »Predsedniške volitve v Sloveniji« Mitja Gaspari, Zmago Jelinčič, Darko Krajnc, Lojze Peterle, Elena Pečarič, Monika Piberl, Danilo Turk. Srečanje s predsedniškimi kandidati. Pogovor bosta vodila novinarja Dušan Udovič in Ivo Jevnikar. Srečanje bo v ponedeljek, 15. oktobra 2007, ob 17. uri v malih dvorani Kulturnega doma v Trstu (Ul. Petronio 4).

TEČAJ ANGLEŠCINE: začetne in nadaljevalne tečaje, konverzacijo in individualne lekcije bosta vodili izvedenki za poučevanja angleščine za otroke, za odrasle in za ciljne skupine s specifičnimi željami. Začetek v oktobru. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA TUJCE Voda ga bo izvedenke z dolgoletnimi izkušnjami na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Začetek v oktobru. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJI TAI CHI: 4 srečanja mesečno od oktobra do konca junija s specjaliziranim vaditljivem. Vpis vsak dan razen ob sobotah od 10. do 14. ure na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine. Informacije: tel. 040-212289.

SKD VIGRED obvešča, da bodo v šolskem letu 2007/2008 v društvenih prostorih v Šempolaju potekale sledče stalne dejavnosti: PLESNA SKUPINA za osnovnošolske otroke, mentorica Jelka Bogatec vsak četrtek od 16. do 17. ure. OTROŠKO-MLADINSKA pevska - glasbena skupina Vigred za otroke, ki obiskujejo vrtec, osnovno šolo in prvo srednjo, vsak ponedeljek od 16. do 17. ure. Mentorica Sara Matijačič in Aljoša Saksida. TEČAJ PRIPRAVE narodnih noš in tečaj šivanja z gospo Adrijanom Regent ob ponedeljkih od 18. do 20. julij. Prvo srečanje in prijave v ponedeljek, 15. oktobra ob 18. uri. Informacije na tel. št. 380-3584580.

SKD IGO GRUDE prireja dve delavnični ročni spretnosti za otroke od 7. do 11. leta. Potekala bo v sedmih srečanjih v oktobru in novembru, ob sobotah, od 9.30 do 12.00. Za vpis 040-200620 (Mileva). DELAVNICA umetniškega raziskovanja simbolne govorice: ob sobotah od 9.30 do 12.30. Prvo srečanje bo danes, 13. oktobra, tel. 040-220680.

SKD IGO GRUDE prireja likovno delavnico za otroke od 7. do 11. leta. Potekala bo v sedmih srečanjih v oktobru in novembru, ob sobotah, od 9.30 do 12.00. Za vpis 040-200620 (Mileva). DELAVNICA umetniškega raziskovanja simbolne govorice: ob sobotah od 9.30 do 12.30. Prvo srečanje bo danes, 13. oktobra, tel. 040-220680.

USTVARJALNA DELAVNICA DRAGULJEV - Šč Melanie Klein vabi na ustvarjalno delavnico izdelovanja prstanov, uhanov in ogrlic iz steklenih biserčkov Swarovski. Srečanje bo danes, 13. oktobra od 15. do 18. ure. Za informacije in prijave poklicite na 328-4559414; info@melanieklein.org.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA v sodelovanju z Glasbeno matico obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za pihala, trobila, tolkala in za glasbeno vzgojo predšolskih otrok. Informacije na tel. št. 347-6849247 (Erik) ali na sedežu društva vsak po nedeljek in četrtek od 20.30 dalje.

AŠD SOKOL obvešča, da se bo v ponedeljek, 15. oktobra pričel prvi trening odbojke za letnike 1996 - 1997 in 1998 (minivolley) v telovadnici v Sesljanu od 17.00 do 18.30. Za vse informacije poklicati Cirilo 335-5313253. Vabljeni vse deklice, ki bi se rado ukvarjale z odbojko.

TEČAJ ZA DOJENČKE - Združenje kliničnih pedagogov in Šč Melanie Klein obveščata, da se bo v ponedeljek, 15. oktobra, začel tečaj namenjen dojenčkom do 8. meseca starosti. Tečaj zaobjema 6 srečanj, štiri so posvečena masaži dojenčka po tehniki Body Work, dve pa dejavnostim v bazu. Število mest je omejeno. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti info@melanieklein.org.

NARODNI DOM PRI SV. IVANU Pre-

teklost - sedanost - bodočnost? Predstavitev zbornika o delovanju pri Sv. Ivanu do obdobja fašizma bo morda tudi priložnost za razgovor o bodoči namenljnosti te zgradbe. Raziskovalci - avtorji objavljenih prispevkov bodo o svojih izsledkih govorili v tork 16.t.m. ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani (ul. sv. Frančiška 20). Vljudno vabljeni!

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPERTABOR v sodelovanju z drugo Le Briciole, organizirajo informativno srečanje na temo zdravja in družinskih odnosov.

Srečanje je brezplačno in bo potekalo v tork, 16. oktobra 2007, od 17.30 do 18.30 v prostorih socialne službe Devin-Nabrežina v Naselju Sv. Mavra št. 124, Sesljan. Program bo naslednji: 16. oktobra 2007 - predavatelj dr. Enrico Bruno, primarni pediatr in predavateljica dr. Maria Antonella Celea, psihologinja, bosta obravnavala temo »Prehrambene motnje: anoreksija, bulimija in debelost, iz zdravstvenega in psihološkega vidika«.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ODRASLE

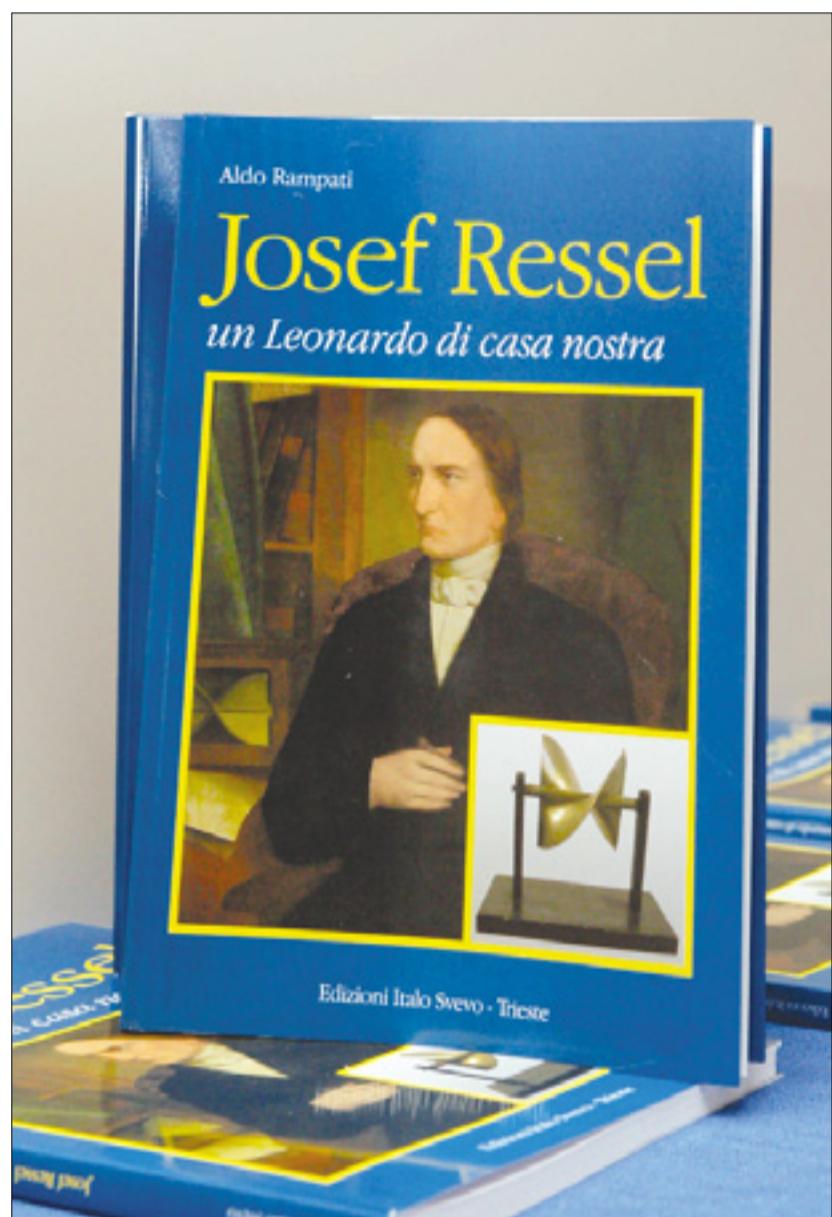
- Šč Melanie Klein prireja večstopenjski tečaj slovenščine za odrasle. Prvo informativno srečanje bo v četrtek, 18. oktobra, ob 20. uri na društvenem sedežu, ul. Cicerone 8. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti info@melanieklein.org» in na spletni strani »www.melanieklein.org«.

JEZIKOVNA DELAVNICA SLOVENSKE URICE je namenjena otrokom med 3. in 7. letom starosti. Otroci bodo glede na njihovo znanje razdeljeni v vsaj dve starostni skupini, prva bo namenjena otrokom iz mešanih ali italijansko govorečih družin, druga pa tistim, ki obiskujejo slovenske ustanove in želijo bogatiti svoj besedni zalogaj ter utrijevati slovenščino. Tečaj bo potekal ob sobotah na sedežu Šč Melanie Klein, ul. Cicerone 8

TRST - STV

Poklon Resslu, izumitelju vijaka, ob 150-letnici smrti

V prostorih Tržaškega jadralne-krožka (Società Triestina della Vela) na tržaškem nabrežju so v torek zvečer predstavili monografijo o izumitelju ladijskega vijaka, Čehu Josefu Resslu. Knjiga, katere avtor je tržaški publicist Aldo Rampati in ki nosi naslov Josef Ressel, un Leonardo di casa nostra, je pred kratkim izšla pri založbi Italo Svevo. Predstavitev knjige se seveda ni zgodila naključno, saj je v torek minilo natanko 150 let od Resslove smrti. Večer v prostorih STV pa je bila edina tovrstna spominska prireditev, na kateri so se v Trstu poklonili Resslovemu spominu. Torkovo predstavitev sta poleg avtorja samega oblikovala še dejelni predsednik združenja Italija-Avstrija Guido Crechici in predsednik STV Giuseppe Bresich. Ressel sicer po robu ni bil Tržačan, saj se je rodil na Českem. Danes pa v Trstu še prebivajo njegovi potomci.

Aldo Rampati, ki je v preteklosti pisal tudi o beneškem inženirju Carlu Gheghi, je o Resslu uvodoma dejal, da je ta izhajal iz revne družine, kaj kmalu pa je pokazal izrazito inteligenco. Kot cesarjev štipendist je zato lahko šel študirat na Dunaj, kjer se še danes nahaja njegova muzejska zbirka. Ressel je pred svojim prihodom v Trst nekaj časa preživel tudi v Benetkah, od koder je bil doma tudi Ghega.

Aldo Rampati je med svojim posogom izrazil mnenje, da sta oba velika moža, ki sta dala nezanemarljivega zagona razvoju tedanje tehnike, v naših krajih še premalo vrednotena. Ressel je namreč poleg ladijskega vijaka izumil tudi ležaje, ki so danes sestavni del malodane vsakega stroja. Poudariti gre seveda, da od svojega dela ni obogatel.

Ob koncu predstavitve se je avtor poimenoval zahvalil vsem, ki so mu pomagali pri sestavi knjige. Naj med vsemi tu omenimo tržaškega Slovenca prof. Aleksandra Rojca, ki je po poklicu sicer profesor klavirja, a je avtorju veliko pomagal pri iskanju gradiva za sestavo knjige.

Primož Sturman

REVIIA GALEB - Spet na šolskih klopeh

S kakovostno ekipo dogodivščinam naproti

Prijetno branje, koristni nasveti, novosti in zanimivosti

Z začetkom pouka se je med šolarje vrnila tudi priljubljena mladinska revija Galeb. Tudi v tem šolskem letu bodo junaki Galebovih pripovedek, pravljic in igričnih pesmi delali družbo učencem in učenkam takoj v razredu kot tudi doma. Prijetno branje, številni koristni nasveti, marsikatere novosti in zanimivosti ter igre; tako pa torej tudi letosnjega Galebova ponudba. Le sezite po njej!

Galebovi uredniki so si, kot je že sicer navada, izbrali kakovostno ekipo sodelavcev, pisateljev, pesnikov in ilustratorjev, ki bodo mesec za mesecem malčkom postregli s svežim pisanjem. Številne smo v zadnjih letih na Galebovih straneh že spoznali, Zvezdano Majhen na primer ali Tatjana Kokalj, Patricijo Peršolja, Štefko Kac Marn, Klarišo M. Jovanovič, Miroslava Koštu, Bogadana Novaka, Berto Golob, Anjo Kokalj, Žigo Gombača, Jasno Merku, Suzano Pertot in Vero Poljišak, pa še bi lahko naštevali in ilustratorje Gajo Butista, Vesno Benedetič, Eriko Cunja, Dunja Jogan, Klavdija Palčiča, Jasno Seppin, Magdo Tavčar in Ano Zavadlav; ostale pa bomo sproti spoznavali in prav gotovo vzljubili.

V prvi številki (na fotografiji je naslovna septembridska Galeba) se bodo mladi bralci seznanili z Gajo, ki se v svoji zgodbici znajde čisto sama, dokler ne sreča dedka, ali s črnim kužkom Rokcem, ki rado vedno tava po svetu in spoznava nove živali, bodičaste ježke v tem primeru. Veliko je simpatičnih zgodbic, kot je na primer tista o Maji, ki si s starši domišla, da je pri morju, ali tista o televizorju Arneju, ki malemu Timu ponuja risanke, sam pa bi najraje prisluhnil pravljici ali se odpravil na sprehod. Pravljica o palčkih Encih in gozdniških škratih, ki se prepričajo zaradi neumnosti, prikazuje skorajda sliko današnje družbe, tista o zmaju, ki je pojedel šolo, pa je sad bujne fantazije. Zmaj se pojavlja tudi v legendi o Postojnski jami, kjer ga zviti pastirček Jakob z zvijačo prelisiči in uniči; njegov mladič, človeška ribica, pa še vedno živi v njegovem kamnittem dvorcu. Na Galebovih straneh lahko bralci najdejo tudi nekoliko pripovedi o Martinu Krpanu oziroma Pesjanu, ki se mora ravno kot Levstikov junak soočiti s krvolocnim velikanom merjascem Grdavščem. Marsikateri bralec se je prepoznał v sedemletnem Simonu, ki se vsak konec tedna odpelje k dedku in se z neizmernim užitkom prepušča njegovemu pripovedovanju: v septembridski številki ga dedek posvari o priateljstvu. Pa ne pozabimo na pesmi, ki so sestavni del Galeba: veliko je takih, ki opevajo konec počitnic oziroma prihod jeseni, z zvestimi lastovkami ali z veveričkami.

Res koristno branje nam ponuja prispevek s prispedo-

bami o živalih, saj nam avtorica predstavlja ribe v vseh svojih besednih variantah in pomenih. Dobrodošle pa so seveda tudi tiste tradicionalne rubrike namenjene najmlajšim: od besednih iger, dopolnjevank, premetank do slikovne križanke. Poučni sta seveda tudi Galebova likovna delavnica, ki tokrat otroke uvaja v tehniko valjčkanja in pa običajna rubrika za stare in šolnike, ki se bo letos ukvarjala s tematiko otrokovega življenja v družinskem krogu. Na zadnjih straneh si bodo tudi letos šolarji izborili svoj prostor; tokrat so si ga učenci iz Škednja, Nabrežine, Katinare, Križa, Sv. Jakoba in Romjana. (sas)

TRST - Festival Wunderkammer

Glasba iz plemiških soban

Kot napoved niza so v placi Gopčević organizirali koncert, ki se je skladno vključeval v razstavo Glas otroštva

Z plemiških palačah 16., 17. in 18. stoletja je bila Wunderkammer soba, kjer je gospodar hranil kot v domačem muzeju svojo zbirko dragocenih in redkih predmetov. Izvrstni biseri, tokrat v glasbenem smislu, in muzejske dvorane bodo tudi sestavine drugega festivala antične glasbe Wunderkammer, ki se bo odvijal od konca oktobra do prve polovice novembra meseca v muzeju Sartorio, a tudi v cerkvi Blažene Device v starem mestu.

Niz je pred časom uvedel koncert v tržaški palači Gopčević, ki je nastal v okviru razstave »Glas otroštva«. Koncert z naslovom »Frühlingsehnsucht« je skušal pričarati nežno in radostno atmosfero otroške tematike z vrsto klavirskih skladb in samospevov s pravljično vsebino, med katerimi so nekateri nastali prav za otroški glas. Luči v dvorani so ostale prižgane, saj, kot je pojasnila umetniški vodja festivala Paola Erdas, je koncert želel biti rekonstrukcija salonskega večera iz začetka 19. stoletja.

Prav v tistih letih je Giovanni Heichele izdelal v Trstu fortepiano, danes last gledališkega muzeja Schmidla, na katerega je igral tržaški pianist in čembalist Edoardo Torbianelli. Fortepiano je prednik klavirja; njegova uporaba je bila precej omejena, saj ga je razvoj modernega klavirja popolnoma započastil, čeprav ljubitelji filološkega izvajanja vedo, da nam lahko posreduje izvirni zvok določenih skladb na edinstveni način. Torbianelli, ki se ukvarja prav z izvajanjem na zgodovinska glasbila, ni

imel lahke naloge, saj se je njegovo okusno izvajanje Schubertovih, in Schumannovih klavirskih skladb ter Mendelssohnovih »Lieder ohne Worte« moralno soočati z zvočnostjo glasbila, ki ima za današnjega poslušalca bolj omejeno dinamiko, skromno širino zvoka in manjše možnosti razlikovanja glasov, čeprav je svoj čas predstavljal velik napredok prav zaradi izraznega potenciala. Poleg tega je obnovljeni fortepiano tržaškega muzeja

ohranil precej ropotajočo mehaničko, ki vseskozi spreminja izvajanje.

Suha akustika dvorane je izpostavljala izvajalca in predvsem pevko, tržaško sopranistko Lauro Antonaz. Komorna interpretacija z zanesljivo tehniko je ubrano, smiselnou podala vrsto samospevov mojstra te oblike Franza Schuberta (med temi znana »Heidenröslin« in »Die junge Nonne«) in še izbor samospevov Roberta Schumannna, med katerimi tudi trojica

naivnih otroških pesmic v italijanskih iz »Albuma za mladostnike« op.79. Številna publike je zelo cenila posebno glasbeno ponudbo, ki je z dopadljivim programom pričarala zvoke in atmosfero izpred dveh stoletij sredi slik in kipov razstave mestnega muzeja. Festival Wunderkammer se bo nadaljeval 21. oktobra z glasbo za dve violi da gamba in čembalo v sugestivnem okviru dvorane Costantinides v vili Sartorio. (ROP)

TRST - 18. slovenski slavistični kongres

Živeti mejo: o multikulturnosti, večjezičnosti, književnosti, jeziku

Kongres sta z vsebinskega in organizacijskega vidika predstavila Miran Košuta in Boris Pangerc

Pet sekcij z enainštiridesetimi referenti, razstave, knjižne predstavitve, ekskurzije in druge spremne pobude: to je bogati spored 18. slovenskega slavističnega kongresa, ki se bo od četrtek do sobote odvijal v Trstu. Prireja ga Slavistično društvo Slovenije, v sodelovanju s posebnim organizacijskim odborom, ki neutrudno deluje že več mesecev; prvemu predseduje Miran Košuta, drugemu Boris Pangerc.

Miran Košuta

Prof. Košuta, potem ko je letski kongres Slavističnega društva Slovenije potekal v Zagrebu, se letosnji, ki nosi naslov Živeti mejo, sedi v Trstu.

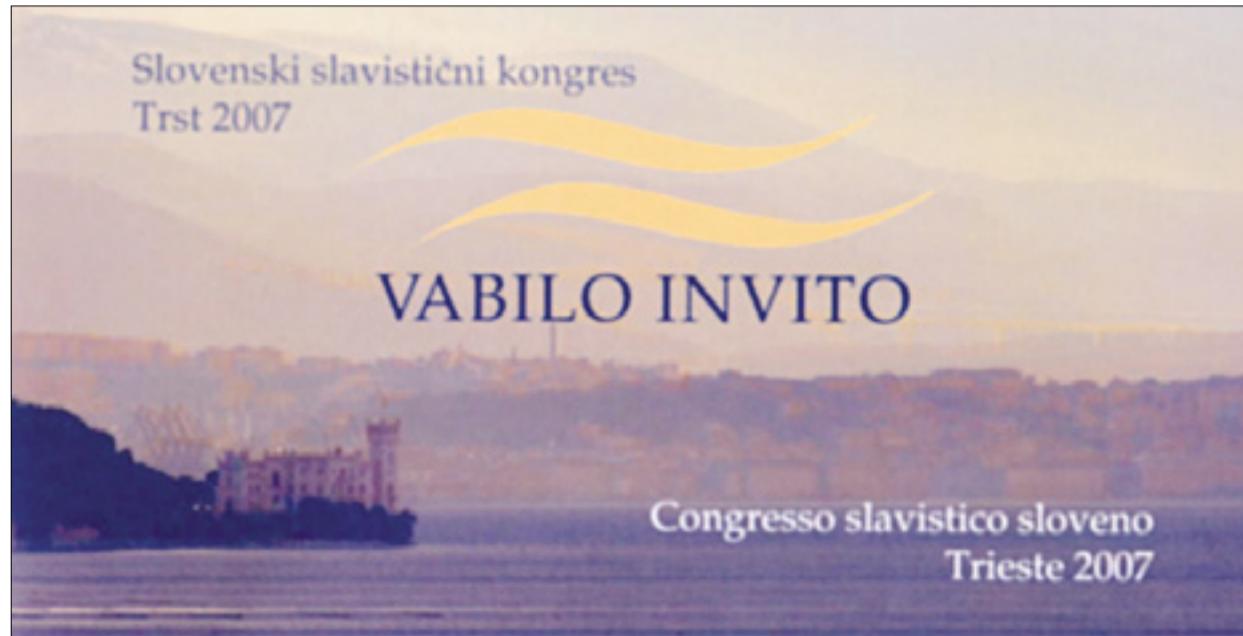
»Zaradi tega je tudi osredotočen na teme multikulturnosti, večjezičnosti, književnosti, jezika, slovropisja, slavistike in slovenistike v stiku. Govor bo o življenju z mejo, ob meji, pri meji in z mejo, seveda tudi s tisto v naših srcah in glavah, ki še vedno ni izginila. O slovenski književnosti zlasti na presečišču treh svetov in kultur, romanskega, germanskega in slovanskega sveta. Kongres je tematsko osredotočen na tukajšnje aspekte slovenskega jezika in književnosti v stiku z italijanskim. Udeleženci bodo dobili vpogled v aktualno jezikovno stanje na Tržaškem, Goriškem in tudi na Videnskem, kjer so k vemo danes pereči problemi reziljančine, beneščine, govorjenja po našim ... Vse te dileme in probleme obravnavajo nekateri specifični referenti, tako da bo kongres posebno zanimiv tudi za naše strokovnjake, slaviste, šolnike, dijake. Skratka za vse, ki bi radi razširili svoja obzorja.«

Kongres poteka tudi v znamenu štiristoletnice izdaje prvega italijansko-slovenskega slovarja.

»Slovarja, ki ga je pod naslovom Vocabolario italiano e schiavo objavil leta 1607 v Vidmu Gregorio Alasia da Sommaripa, redovnik doma iz Piemonta. Tej knjigi, ki je prva ohranjena knjiga protoreformacije in prvi italijansko-slovenski slovar, bomo posvetili posebno pozornost v sekcijski slavistike in slovropisju v stiku.«

Najbrž bo tudi zato deležen posebnega priznanja slovaropisec Sergij Šlenc.

»Zelo veseli smo, da bo Slavistično društvo Slovenije letos podelilo posebno priznanje za življenjsko delo dvema uglednima jezikoslovce-

ma: to sta Pavle Merkù, ki je - kot velmo - pravkar praznalo svojo osemdesetletnico, in Sergij Šlenc, avtor novejšega italijansko-slovenskega in slovensko-italijanskega slovarja ter torej tako rekoč nadaljevalec Alasijevega izročila. Oba bosta priznanji prejela na četrtkovi uvodni otvoritvi 18. slavističnega kongresa, ki se po enainštiridesetih letih vraca v Trst, saj je bilo leta 1976 tu prirejeno prvo slavistično »zborovanje«. Ob enainštiridesetih referenti, dvajsetih kolegih, ki bodo predstavljalni svoje monografije, knjige, projekte in seveda celi vrsti spremjevalnih pobud, za katere je razdelila kompetenčno: on je imel čez znanstveni del kongresa, predavatelje, zbornik, jaz pa organizacijski, skratka vse, kar spada zraven ... od spominkov dalje. Poiskati je bilo treba primerne prostore: odločili smo se za Kulturni dom in Narodni dom, dve simbolni stavbi za Slovence v Trstu in sploh v Italiji. Kongresnikom smo moralni poskrbeti prenočišče. Okrog šestdeset predavateljev in gostov smo nastanili v Trstu, ostale kongresnike pa v Devinu. Organizirati je bilo treba prehrano, pri čemer nam je prišel na pomoč Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu. Kongresu smo želeli dati tudi razpoznavno grafično podobo, oblikovati vizualni del kongresa: mape, vabila (to je občutljivo storil Tomaž Susič).

Svojim gostom smo pripravili tudi razstavo slovenskih založb in dve ekskurziji: eno po slavističnem in slovenističnem Trstu, drugo pa po morju, Bregu in Krasu, da bi spoznali, koliko so slovenski intelektualci dali Trstu, a tudi širši teritorij, na katerem živimo Slovenci.«

Boris Pangerc

Kongres takih razsežnosti zahteva velik organizacijski napor: prof. Pangerc, za kaj je moral poskrbeti vaš odbor?

»Že januarja, takoj po umestitvenem sestanku organizacijskega odbora, smo začeli z operativnim delom, določili področja ter si z Mirantom razdelila kompetenčno: on je imel čez znanstveni del kongresa, predavatelje, zbornik, jaz pa organizacijski, skratka vse, kar spada zraven ... od spominkov dalje. Poiskati je bilo treba primerne prostore: odločili smo se za Kulturni dom in Narodni dom, dve simbolni stavbi za Slovence v Trstu in sploh v Italiji. Kongresnikom smo moralni poskrbeti prenočišče. Okrog šestdeset predavateljev in gostov smo nastanili v Trstu, ostale kongresnike pa v Devinu. Organizirati je bilo treba prehrano, pri čemer nam je prišel na pomoč Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu. Kongresu smo želeli dati tudi razpoznavno grafično podobo, oblikovati vizualni del kongresa: mape, vabila (to je občutljivo storil Tomaž Susič).

rem živimo Slovenci.«

Koliko stane organizacija takega dogodka?

»Okrog petdeset tisoč evrov. Za ljudi, ki delajo ljubiteljsko in v bistvu ustvarijo tak kongres iz niča, je to kar zajeten zalogaj. Organizacije in ustanove je bilo treba prepričevati, kakšnega prestižnega značaja je tak dogodek lahko za Trst in vso tržaško kulturo, ne samo slovensko. V bistvu vzbuditji njihovo občutljivost. Večji odziv, nekaj več moralne in finančne pomoči, smo pričakovali s slovenske strani, na italijanski pa so nam zajetno priskočili na pomoč Dežela Furlanija-Julijške krajine, Zadružna kraška banka, Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij, že prej omenjeni konzulat, Slovenska Evrošola in tiskarna Graphart: če bi na primer ne uživali naklonjenosti tiskarne Graphart, bi se stroški za tisk zelo povečali. Ob njih pa tudi Pokrajina Trst, Občina Dolina, Agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Slovensko stalno gledališče, Zveza slovenskih kulturnih društev, Sklad Zora in Libero Položaj, podjetje Trieste Trasporti, Tal Siot Spa, mizarska delavnica Boris Grilanc ter Livio in Irena Milič. Brez njihove pomoči bi kongres težko izpeljali. Prav tako pa ne bi šlo brez zavzetosti članov odbora, ki so za izvedbo kongresa štirvovali svoj prosti čas.«

Poljanka Dolhar

Drago Jančar v Milenu

Društvo »Sloveni a Milano- Slovenci v Milenu« bo v torek, 16. oktobra ob 18.30 v knjigarni Libreria Claudiiana, ulica Sforza 12/a predstavilo slovenskega pisatelja Draga Jančara. Pisatelj Drago Jančar, ki je ravno te dni na Frankfurtskem knjižnem sejmu prejel prestižno evropsko nagrado Jean Amery Preis za najboljše eseistično delo, in sicer za zbirko esejev Brioni, bo spregovoril o svojem literarnem delu. Na srečanju bodo predstavili italijanska prevoda dveh Jančarjevih del, ki sta pred nedavnim izšla na italijanskem knjižnem trgu, Joycev učenec - Lallievo di Joyce (Ibiscos Editrice Risolo, Empoli - ZTT EST, Trst) in Zvenenje v glavi v italijanskem prevodu Il Ronzio (Forum Editrice Universitaria Udinese, Videm). O knjigah bosta spregovorila tudi prevajalca Veronika Brecelj in Martin Vidali.

Zborovsko tekmovanje v Riminiju

V Riminiju poteka do nedelje mednarodno zborovsko tekmovanje City of Rimini. Na tekmovanju sodeluje 18 zborov iz osmih evropskih držav: Slovaške, Latvije, Madžarske, Bolgarije, Ukrajine, Norveške, Italije in Slovenije.

Iz Slovenije se tekmovanju udeležujejo dekliški pevski zbor Radost iz Goričke in mešani mladinski pevski zbor Šolskega centra Celje. Tekmovanje poteka v sklopu treh tekmovalnih koncertov. Najboljši zbori se bodo jutri pomerili na koncertu Zbor zborov (»Choir of the Choirs«), po katerem bo znan absolutni zmagovalec tekmovanja.

Dekliški pevski zbor Radost, ki ga vodi Damjana Vončina, je bil ustanovljen leta 1991. V zadnjih letih dosega uspehe na tekmovanjih doma in v tujini, med drugim je na državnem tekmovanju Naša pesem v Mariboru leta 2005 prejel bronasto plaketo tekmovanja, letos pa srebrno plaketo.

Mešani mladinski pevski zbor Šolskega centra Celje deluje od leta 1976. Na državnih in mednarodnih tekmovanjih je prejel več bronastih, srebrnih in zlatih plaket, med drugim tri srebrna (1998, 2002, 2006) in zlato odličje (2004) na reviji otroških in mladinskih zborov Zagorje ob Savi.

Zbor vodi Metka Jagodič Pogačar.

PIRAN

Razstava ob 80-letnici J. Lenassija

Janez Lenassi se uvrišča med pomembne slovenske kiparje starejše generacije. Z občutkom za monumentalnost, tako v izvirni zamisli kot tudi kasnejši izvedbi, je ustvaril vrsto spomeniških obeležij, javnih skulptur ter malih plastik. Kipar je letos dopolnil 80 let. Ob tej priložnosti je Galerija Herman Pečarič v Piranu pripravila tematsko razstavo, ki se osredotoča na kiparjevo simpozijsko plastiko. Odprli jo bodo danes ob 18. uri. Lenassijev obsežen kiparski opus vidno določajo dognane spomeniške realizacije, ki se umeščajo v skupino abstraktnih kiparskih spomenikov, kjer primorski umetnik izstopa kot vodilna osebnost. V želji po preseganju tradicionalnih rešitev je izpeljal vrsto izjemno domišljениh stvaritev.

Njegov opus šteje preko trideset spomenikov in javnih del, med katerimi izstopajo spomenik Edvardu Rusjanu v Novi Gorici (1960), spomenik železničarjem na Vogarju (1962), spomenik padlim borcem v Ilirske Bistrici (1965) in spomenik pomorščakom v Portorožu (1977).

Skupaj z Jakobom Savinskim je bil Lenassi leta 1961 pobudnik ideje mednarodnih kiparskih simpozijev v Sloveniji, imenovanih Forma viva. Obalne galerije Piran so zato letosnje srečanje v Portorožu posvetile prav njegovemu visokemu jubileju.

Kot častni udeleženec simpozija je Lenassi sodeloval pri izboru avtorjev. Povabil je tri kiparje: Makota Fujiwara (Japonska), Jozefa Jankoviča (Slovaška) in Karla-Heinza Deutscha (Nemčija) in za pomoč na delovišču izkušene kamnoseke: Viljema in Romana Gažika (Slovaška), Shiki Iwakija (Japonska), Vilija Galala (Slovaška) in Aleš Lenassija (Slovenija).

Slovesni zaključek letosnje simpozija bo v nedeljo, 14. oktobra, ob 15. uri na delovišču Forma vive na Seči pri Portorožu.

Lenassi, rojen leta 1927 v Opatiji, je študiral kiparstvo na ljubljanski likovni akademiji, kjer je leta 1956 končal še kiparsko specialko. Za svoje delo je prejel več nagrad, med drugim nagrado Prešernovega sklada in Jakopičeve nagrado. Živi in dela v Piranu.

LESTANS - Fotografska razstava Andreja Perka

Črno-bele zgodbe in spomini v stari foto-grafični tehniki

Fotografsko združenje CRAF v sodelovanju s Pilonovo galerijo iz Ajdovščine vabi danes, ob 17. uri, v galerijo John Phillips (vili Ciani) v kraju Lestans pri Pordenonu na odprtje fotografske razstave Andreja Perka »Zgodbe«. Znani slovenski fotograf se ukvarja predvsem s črno-belo fotografijo in starimi foto-grafičnimi tehnikami. Razstavljene fotografije spadajo sicer v dva fotografska sklopa: Zgodbe in Spomini. V slednjega spadajo predvsem posnetki, ki so povezani z avtorjevimi pozbavljenimi občutji, s trpljenjem, s spomini na preteklost, ki so postali na njegovih posnetkih skorajda realni; gre predvsem za spomine na mladostna leta, kih je zaznamovala vojna, in pa na težko odražanje v pravega fotografa. Sklop Zgodbe pa zaobjema fotografije, ki jasno kažejo na občutek minevanja in odlaganja.

Razstava bo na ogled do 18. novembra, od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure oziroma od 15. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 10. do 12. ter od 15. do 19. ure.

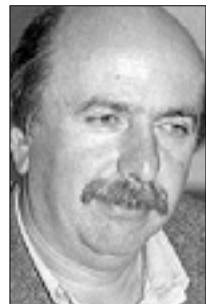

GORICA-TRŽIČ - Podjetje ATER prejelo 3,8 milijonov evrov deželnega prispevka

Nova stanovanja v Ronkah, Romansu in Štarancanu

Grion: »Na Tržiškem in v Gorici krepko narašča povpraševanje po bivališčih«

Roberto Grion
(zgoraj), levo
stanovanjski
kompleks v Gorici,
ki ga je podjetje
ATER že uredilo

BUMBACA

V Štarancanu, Ronkah in Romansu bodo v prihodnjih dveh letih gradili nova ljudska stanovanja. V ta namen je včeraj deželni odbor na predlog odbornice za programiranje Michele Del Piero odobril dogovor, na podlagi katerega so podjetju za stanovanjske gradnje ATER zagotovili za leti 2008 in 2009 3,8 milijonov evrov finančne prispevki.

»V Štarancanu in Ronkah je v zadnjih letih povpraševanje po stanovanjih krepko narastlo,« je pojasnil predsednik podjetja ATER Roberto Grion in nadaljeval: »V ronški občini bomo zato obnovili hišice Pater, ki stojijo ob državnih cesti za v Foljan, v Štarancanu pa bo prenovo doživelno nekaj stanovanjskih hiš. Ob tem bomo v Ronkah in v Romansu zgradili tudi povsem nove hiše, vsega skupaj pa naj bi v treh omenjenih občinah pridobil kakih trideset stanovanj.« Po Grionovih besedah močno narašča povpraševanje po bivališčih tudi v Tržiču, kjer je vedno več priseljencev in delavcev iz drugih italijskih dežel, in v Gorici, kjer je podjetje ATER od začetka leta prejelo 590 prošenj za socialna stanovanja. »Od januarja smo v Gorici zadoljili približno petdeset družin, ki so se vselila v obnovljena poslopja v ulicah Del Santo in Mazzini ter v drugih predelih mesta; komaj se bodo zaključili obnovitveni posegi v nekaterih

drugih stanovanjskih hišah, bomo da li na razpolago prosilcem nova stanovanja,« je pojasnil Grion. Po njegovih besedah upravlja goriško podjetje ATER 6.200 stanovanj. Največ jih je seveda v Tržiču in Gorici, sicer pa so stanovanjske hiše razpršene po vseh občinah goriške pokrajine.

Podjetje ATER je ob tem 10. oktobra objavilo dva razpisa. V Ronkah bodo oddali v najem rezidenčna stanovanja, v Tržiču pa stanovanja po konvencionalni ceni na podlagi 13. člena dekreta predsednika deželne vlade iz dne 20. marca 2003. Ronški razpis zapade 11. decembra, tržičski pa 12. novembra. Prošnje za razpisa je mogoče dvigniti v uradu podjetja ATER v ulici Pisani v Tržiču oz. na obeh županstvih, oddati pa jih je treba na goriškem uradu podjetja, ki je strankam na razpolago o torkih, četrtekih in petkih med 10. in 12. uro ter ob sredah med 15. in 17. uro. Tržičski urad je odprt ob ponedeljkih in sredah, med 10. in 12. uro. Osebje obeh uradov nudi seveda tudi vse potrebne informacije o izpopolnjevanju prošenj in dodelitvi stanovanj. Razpisa za stanovanja v Ronkah in Tržiču so na razpolago tudi na spletni strani www.atergorizia.it, kjer so poleg raznih koristnih napotkov zbrane tudi številne informacije o delovanju podjetja in njegovi zgodovini. (dr)

GORICA - Zaključni shod pred volitvami za Demokratsko stranko

Pozivajo k množični udeležbi

Eni pričakujem šest tisoč volivcev kot na primarnih za določitev kandidata za predsednika pokrajine, drugi pa okrog 3.500 ljudi

VOLITVE DS Volilča po občinah

Primarne volitve Demokratske stranke bodo jutri potekale tudi na Goriškem. Volilča bodo uredili v vseh občinah z izjemo Gradeča, ki je bil vključen v južno furlansko okrožje. Odprta bodo med 7. in 20. uro, volilno pravico pa imajo ljudje, ki so dopolnili 16. leto starosti.

V Gorici bodo uredili volilni sedež v športni palači UGG na Battistihevem trgu, v Tržiču v konferenčni dvorani večnamenske galerije na trgu Cavour, v Ronkah v občinski palači na trgu Unità, v Sovodnjah v prostorih občinske knjižnice, v Doberdobu na sedežu društva Jezero, v Števerjanu na sedežu društva Sedej, v Krmnici v občinski dvorani na trgu XXIV Maggio, v Koprivnem v večnamenskem centru na trgu Vittoria, v Marijanu v socialnem centru v ulici Manzoni, v Moraru v bivši osnovni šoli v ulici Mameli, v Vilešu v občinski dvorani v ulici Roma, v Fari v občinski televadnici v ulici Conventi, v Gradišču v palači na trgu Unità d'Italia, v Medeji in v Mošu v občinski dvorani, v Zagraju na občini, v Šlovenču v občinski dvorani v ulici Boschetto, v Štarancanu v prostorih knjižnice v ulici Zambon, v Foljanu v knjižnici v ulici Madonnina, v Škocjanu v večnamenskem centru v ulici Trieste, v kraju San Pier v knjižnici, v Dolenjem pred občinsko palačo, v Romansu v socialnem centru v občinski knjižnici in v Turjaku v občinski dvorani na trgu Libertà. (Ale)

Zbrani
na sinočnem
goriškem shodu
za Demokratsko
stranko

BUMBACA

Pozivajo k množični udeležbi na jutrišnjih primarnih volitvah, obenem pa verjamejo, da bodo izvoljeni v deželno in državno skupščino znali napolnit vsebinu in vrednotami nastajajočo Demokratsko stranko. Zadnji pokrajinski shod pred jutrišnjo volilno preizkušnjo je potekal v znanimenju enotnosti, saj so se včeraj na trgu sv. Antonia v Gorici zbrali predstavniki vseh list, ki nastopajo na primarnih volitvah Demokratske stranke. Prisotni so bili člani Marjetice, Slovenske skupnosti in Levih demokratov, ob tem pa še predstavniki Odprte liste, ki jo sestavljajo večinoma novinci v politiki ter se opredeljujejo za Rossi Bind in Enzo Barazzo. V središču politike postavljajo osebo, pojasnjujejo, in so deležni tudi podpore sredin le-te sredine, ki niso politično opredeljene, in somišljenikov iz vrst demokratičnega katolištva.

Sinočnji shod je potekal v prazničnem vzdušju. Vsi so soglašali, da so primarne volitve pomembna preizkuš-

nja za novo stranko, njihova mnenja o jutrišnji volilni udeležbi pa so dokaj deljena. »Pričakujem, da bo volivcev približno toliko, kot jih je bilo na lanskih primarnih volitvah za izbiro kandidata za predsednika pokrajine, torej med pet in šest tisočimi,« pravi deželni svetnik Marjetice Franco Brussa. Drugačnega mnenja pa sta bila Majda Bratinja in Giuseppe Cingolani, kandidata Odprte liste, ki jo je med drugim podprt tudi občinski svetnik Forum za Gorico Andrea Bellavite. »Pričakujem kakih 3.500 volivcev,« trdi Cingolani in meni, da favorita za predsedniško mesto, Bruno Zvečh in Gianfranco Moreton, ne bosta presegla petdesetih odstotkov glasov, ki so potreben za izvolitev. Če noben kandidat ne bo zmagal v prvem krogu, bo deželnega predsednika določila skupščina. V tem primeru bo še toliko pomembnejša vloga, ki jo bodo odigrali delegati, izvoljeni na listah Enza Barazze in Francesca Russe, saj bodo njihovi glasovi odločilni. (dr)

V Gorici nov bolšjak

Jutri od 7. ure dalje bo goriško zgodovinsko jedro zasedel nov bolšjak s prodajo vsakovrstnih starih in novejših rabljenih predmetov. Stojnice bodo nameščene na Travniku, v Raštelu, v ulici Monache ter na trigh Cavour in Sv. Antona. Po nameunu občinske uprave bodo bodo tržnico prirejali vsako drugo nedeljo v mesecu, pri pobudi pa bodo sodelovali krajevni gostinci, ki bodo ponujali za Goriško značilne jedilnike.

Podpisi za Goriško

Forum za Goriško in Zveza združenj borcev Nova Gorica zaključuje danes javno zbiranje podpisov za poimenovanje bodoče pokrajine v Goriško. Podpise je še moč oddati na stojnici na Bevkovem trgu v Novi Gorici od 9. do 16. ure. (km)

Skavti in mednarodnost

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Goriški bodo danes ob 18. uri srečanje na temo skavtov in mednarodnosti, ki ga prireja goriški skavtski organizaciji AGESCI in SZSO kot zadnje dejanje skupnega pravovanja stoletnice skavtskega gibanja.

Večer flamena v Gorici

Noc ob 20.30 bo v Kulturnem domu v Gorici prvič nastopila znana češka skupina »Společna sestava« iz Prage z glasbeno in plesno (flamenco) predstavo Federica Garcia Lorca »Pasiones de Corazon«; večer prirejata združenje Terzo teatro in Kulturni dom.

Nocoj Razigrana srca

Srbsko kulturno društvo Sloga Nova Gorica v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Nova Gorica prireja danes ob 19. uri v novem Športnem centru v Novi Gorici folkorni večer z naslovom Razigrana srca. (km)

VOLITVE - Slovenci pri LD

Lista za Zvecha in prenovo politike

Slovenska komponenta stranke Levih demokratov poziva k čimvečji udeležbi na primarnih volitvah za državno in deželno ustanovno skupščino Demokratske stranke (DS), ki bodo potekale jutri med 7. in 20. uro. Naj spomnimo, da volijo lahko vsi, ki so dopolnili šestnajsto leto starosti, s sabo pa morajo prinesi osebni dokument in redno volilno izkaznico. V Gorici bo volišče v dvorani UGG na trgu Battisti, v Dobberdoru na sedežu društva Jezero, v Sovodnjah v občinski knjižnici in v Števerjanu na sedežu društva EB. Sedej. Vsak bo prispeval en evro, glas pa bo veljaven, če bo volivec na vsemi od dveh volilnic prekriral eno samo listo.

»Na državni ravni slovenska komponenta stranke Levih demokratov podpira Walterja Veltronija in edino skupno listo, ki je z njim povezana. Na deželni ravni pa podpiramo Bruneta Zvecha, ki najbolje zagotavlja nepristransko vedenje ustanavljanja novega političnega subjekta, ki bo uspešno upoštevalo posebnosti tako teritorija kot političnih kultur, ki se združujejo,« so zapisali v sporočilo za javnost in stališče tako pojasnili: »Zvecha podpirata dve listi, od katerih je druga bolj usmerjena k prenovi politike z uveljavljivijo številnih novih kandidatov, ki dodatno polemenitijo nastajanje novega političnega subjekta. Na tej listi kandidirajo tudi dva člana naše komponente. To sta Renata Devetak iz Dola in David Peterin iz Štandreža. Ker so liste blokirane, smo v duhu sodelovanja, ki je bil vedno doma v stranki Levih demokratov, kandidirali Peterina na drugem mestu v listi, kar mu stvarno omogoča izvolitev v deželno ustanovno skupščino, seveda v kolikor bomo tej listi dali naše glasove. Z udeležitvijo na primarnih se volivec ne bo vpisal v stranko, ker se v stranko, ki še ne obstaja, ne more vključiti. Z jutrišnjim dnem se torej začenja le postopek ustvarjanja stranke, pisanja njenega statuta in pravilnikov. Zato je pomembno, da bodo tudi naši predstavniki del tega postopka. DS bo namreč ravno tak, kakršni bodo ljudje, ki bodo vanjo včlanjeni. Najprej pa takšna, kakršni bodo ljudje, ki jo bodo ustvarjali s pisanjem statuta. V DS se nadaljuje naravna pot, ki se je za nekatere člane naše komponente začela v KPI. Ali bo DS to, kar si vsi želimo, je odvisno od nas samih, od tega, kakšno jo bomo ustvarili in koliko izkušnje ji bomo znali posredovati. Tako na državni kot na deželni ravni v ponedeljek ne bo med kandidati ne zmagovalcev in ne poražencev. V ponedeljek bo en sam velik zmagovalec, in to bodo vsi tisti, ki so se odločili za glasovanje na primarnih volitvah, za propozitivno odločanje o naši prihodnosti, za korak v novo obdobje, združevanja in končno moderne politike,« so še zapisali člani slovenske komponente Levih demokratov.

NOVA GORICA-GORICA - Umik schengenske meje v ospredju prvega uradnega sestanka med županoma

Skupni ogled prehoda na Erjavčevi obrodil soglasje o kraju proslave

Dogovorila sta se o okoljski konferenci - Romoli napovedal pogosteja srečanja treh občinskih uprav

Na prvem uradnem sestanku sta se včeraj v Novi Gorici srečala župana Mirko Brulca in Ettore Romoli. Pretresala sta aktuale teme, ki povezujejo obe mesti. Veliko pozornosti sta namenila praznovanju umika meje; datum proslave je že določen, gre za 22. decembra ob 11. uri. Do sestanka sta bili njuni mnenji okrog mesta, kjer bo proslava potekala, deljeni. Romoli se je zavzemal za Rdečo hišo oz. Rožno dolino, Brulc pa za Erjavčeve Škabrijelovo. Po včerajšnjem sestanku je Romoli pokazal večjo naklonjenost mejnemu prehodu na Erjavčevi ulici, ki sta si ga župana ob koncu tudi ogledala. Skupni predlog bosta podala vladama, zadnjo besedo pa bo imel Bruselj, je pripomnil Romoli.

»K nam bodo prišli eminentni gostje, podrobnosti o protokolu pa so v rokah Rima in Ljubljane,« je dejal novogoriški župan. Glede financiranja proslave, pojasnjuje Brulc, je na slovenski strani še veliko neznank. »Ni stvar lokalne skupnosti, da financira proslave državnega pomena, zato pričakujemo, da bo vlada primaknila finančna sredstva za ta dogodek,« je dodal. Romoli je izrazil trdno prepričanje, da z božičem na meji ne bo več mejne kontrole. »Zadnje simbolično dejanje med mestoma bo torej proslava. Kot kraj dogodka sem predlagal Rdečo hišo, županu Brulcu pa se zdi primernejša Erjavčeva. O njegovem predlogu imam pomisleke predvsem zato, ker je cesta, vsaj na italijanski strani, zelo ozka,« je pojasnil Romoli. Župana sta si Erjavčeve ulico po končanem srečanju tudi ogledala. »Menim, da se sedaj oba strinjava, da je prostor primeren, saj sprejme lahko nekaj tisoč ljudi. Ko sva bila tam, je župan Romoli tudi videl, koliko ljudi prečka to mejo, da je to res povzrovalna cesta med mestoma,« je po ogledu povedal Brulc. Na vprašanje, kaj bo po odstranitvi obmejni struktur predvsem na italijanski strani, saj je slovenska že uredila kolesarske in peš poti do meje, je Romoli odgovoril: »Imamo nerešen problem trga Medaglia d'oro na koncu Škabrijelove ulice,

ce, kar pa imamo namen rešiti. V kratkem bomo zbrali različne predloge, na podlagi katerih bomo sprejeli ustrezne rešitve. Gre torej zgolj za vprašanje časa,« je zatrdil Romoli.

Novogoriška mestna občina pripravlja ob priložnosti dokončnega padca meje med mestoma tudi darilo občanom: koncert in gledališko predstavo Borisa Kobala, v kateri bo tudi nastopil s Sergijem Verčem. Komedia bo na humorom način obravnavala vprašanje, kako živeti brez maloobmejne prepustnice. Brulc je nanjo povabil goriškega kolega.

Okrogle mize o okolju

Župana sta govorila tudi o ostalih praznovanjih, ki so doslej potekala v sodelovanju občinskih uprav in v prisotnosti županov obeh Goric: o komemoraciji 1. novembra, o božičnem prizigu lučk na jelki in prihodu luči miru iz Betlehema ter o 9. maja, dnevu Evrope. »Mislim, da ni potrebe, da bi glede tega kaj spreminali in da se strinjava, da ohranimo takšno obliko teh praznovanj,« je dejal Brulc. Župana sta se domenila, da se v kratkem sestaneta še z Dragonom Valencičem, županom občine Šempeter-Vrtojba, ter da goriška občinska uprava pripravi srečanje treh uprav, saj je tokrat vrsta na njej. »V kratkem se bomo trije župani srečali in odločili, ali gre nadaljevati na isti način kot doslej, ali bi kaj spremenili. Glede na to, da je skupnih problemov veliko, se bomo morda srečevali tudi pogosteje kot doslej,« je pojasnil Romoli, ki je osvojil Brulčev predlog o sklicu okrogle mize na temo skupnih okoljskih vprašanj. »Obdelali bomo probleme solkanske Livarne, potoka Koren in onesnaževanja zraku v Novi Gorici zaradi prometa iz FIK ter javnosti jasno predstavili rešitev težav, ki nastajajo,« meni Brulc.

Velezavabišče in skupne bojazni

Brulc je kolega seznanil s pogovori, ki jih je imel s predstavniki ameriškega Harrah's Entertainmenta, s katerim HIT načrtuje velik igralniško-zabavnični center na Goriškem. Romoliju je zagotovil, da ga bo spro-

ti obvezčal o novostih, in izrazil pričakovanje o sodelovanju pri pogovorih o infrastrukturi in o pretokom delovne sile, če bo do načrtovane investicije prišlo. »Oba se strinjava, da ni nobene potrebe po širjenju igralniškega dela ter destinacije, da je načrtovanih 20 odstotkov igralniškega dela na načrtovanem turistično-zabavničnem centru čisto dovolj in da nas zanima predvsem turizem, kongresni in zdraviliški,« je povzel vsebinsko pogovor Brulc. Romoli je k temu dodal, da z novogoriškim županom delita iste skrb ter da ceni njegove informacije o načrtovanem projektu.

Brulc je pogovorniku predlagal tudi, da bi obe občini dosegli morebiten dogovor, da bi davek od prodanih knjig ostal v obeh lo-

kalnih skupnostih in da se takšen prihodek porabi v obeh občinah za multikulturalno sodelovanje. »Taki primeri v Bruslju obstajajo, pomoč nam ponuja tudi podstajnik Brdin,« pojasnjuje Brulc.

Od simbolnega h konkretnemu

Brulc je Romolija vprašal tudi, zakaj prihaja do težav glede izvajanja zaščitnega zakona v Gorici, pri čemer se je nanašal na izključitev severne goriške četrti iz seznama krajev, kjer se bo izvajala vidna dvojezičnost. »Razlaga, ki mi jo je podal, me je zadovoljila. Povedal je, da je v tej situaciji to najboljša rešitev ter da nobena stvar ni "zacementirana", tako da bo lahko kdaj prišlo tudi do drugačne rešitve,« je povzel Brulc. »Najin pogovor je bil zelo produktiven. Cenim

Brulčeve konkretnie predloge in bom resno upošteval probleme, ki jih je izpostavil. V luči vstopa Slovenije v schengensko območje menim, da moramo vstopiti v drugo fazo naših odnosov in sodelovanja. Doslej smo delali simbolne korake, sedaj moramo začeti s konkretnimi dejanji. Glede konference o okolju, menim, da bo to osrednja točka naših novih odnosov. Mislim, da smo dokončno presegli težave, ki so jih v preteklosti povzročili različni nacionalizmi na obeh straneh meje, in ne bomo dopustili, da bi naše sodelovanje ovire odprte problematike, kot je okolje,« je zaključil Romoli, ki je na začetku in koncu novinarske konference pozdravil navzoč v slovenščini.

Katja Munih

Župana Brulc
in Romoli
na včerajšnjem
delovnem srečanju

BUMBACA

GORICA - Avtoprevozniki

Zahtevajo pomoč in socialne blažilce

Črpalkarji prekinili protestno pobudo

Nad ukinitevijo goriva proste cone je izrazil veliko razočaranje in zaskrbljenost vodja skupine avtoprevoznikov pri goriški zvezi industrijev Ermíno Gánesini, ki se je včeraj sestal s predsednikom Trgovinske zbornice Emíliom Sgarlatom. Po Gánesinijevih besedah so svojčas avtoprevozniki pripravili dokument s predlogom, ki bi omogočil nadaljnje koriščenje dizelskega goriva proste cone, vendar se nihče ni zavezal, da bi predlagani osnutek postal zakon. Zaradi tega je Gánesini še toliko bolj razočaran, da je sedaj prišlo do dokončne odprave goriva proste cone, saj bo ukinitev po njegovih besedah oskodovala vsa avtoprevozniška podjetja goriške pokrajine, le-teh pa ni malo.

»Veliko se je govorilo o negativnih posledicah ukinitev proste cone, ki jih bodo očutili vozniki in lastniki črpalk, bolj malo pa o težavah, ki jih bodo imeli avtoprevozniki,« je poudaril Gánesini in nadaljeval: »Ukinitev bo imela izredno negativen učinek na zaposlitveno raven avtoprevozniškega sektorja, o tem pa ni še nihče rekel niti besedice, kot da bi izguba delovnih mest v tem sektorju ne imela nikakršnega pomena. Poudariti želim, da je trenutno v seznam civilne motorizacije goriške pokrajine vpisanih 329 industrijskih in obrtniških avtoprevozniških podjetij; tovornih vozil je nad 1.100, zaposlenih voznikov in uradnikov pa je več kot 1.500. Kako bo lahko vsa ta podjetja prebrela hudo krizo, ki jih čaka?« Po besedah Gánesinija bo treba križi kljubovati s socialnimi blažilci in drugimi oblikami pomoči. »Potreben bi bil deželnini zakon, ki bi bil podoben tistemu, s katerim so po širivju Evropske unije pomagali špediterjem in špediterškim podjetjem,« je poudaril Gánesini. Po njegovih besedah bi treba obenem črpati čim več sredstev iz namenskih evropskih programov, iz sklada za Gorico in iz konzorcija, ki zagotavlja kredite avtoprevozniškim podjetjem.

Ukinitev proste cone posebej vzinemira tudi goriške črpalkarje, ki so včeraj prekinili protestno pobudo z zamrznitvijo prodaje bencina in dizla po deželnih cenih. Danes bo na vseh črpalkah goriške pokrajine ponovno mogoče natočiti v rezervoarje cenejše gorivo proste cone.

GORICA - Slovenska skupnost pri Gregorčiču

Očiščen madeža

Ivan Černic opozoril na grobe napade proti Slovencem na Tržiškem

Somišljjeniki SSK
pred pesnikovim
doprsnim kipom
v goriškem parku

BUMBACA

Občinska uprava je poskrbela, da je bil Gregorčičev doprsni kip v mestnem parku včeraj dopoldne že očiščen črnega napisa »Sloveni«.

»Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je občina držala besedo in čim prej očistila kip. To je bil izraz neupoštevanja Gregorčičevega lika, vrednot, katerih je nosilec, in spomina, ki ga vzbuja,« je Julijan Čavdek navoril somišljjenike stranke Slovenske skupnosti na krajšem shodu pred očiščenim kipom. Z njim se je tam včeraj zbrala skupina oseb, ki jih je madež na kipu prizadel. Ob Goričanah so prišli tudi člani Slovenske skupnosti iz Doberdoba, Sovodenj in Števerjana. Čavdek jih je še opozoril, da Gregorčičev kip ne nagovarja le Slovencev, a predstavlja dodatno vrednost za vse mesto. Pritisnil mu je goriška občinska svetinja Marinka Koršič in pripomnila, da je takojšnji poziv na župana, naj se madež očisti, obrodil rezultat.

Ivan Černic, predsednik pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti, je napis na Gregorčiču povezel s podlimi izrazi sovraštva proti Slovencem v Tržiču in še zlasti proti pokojni Bernardki Radetič. »To so do človeka skrajno žaljive in grobe drže, ki jih je zgodovina že pokopal, a so žal še vedno žive. Zato na tem mestu čutim dolžnost, da se poklonim spominu Bernardku Radetič zaradi njenega plemenitega dela v korist sožitja. Semena, ki so jih ona in drugi posejali, klijejo in že žajnjemo sadove,« je poudaril Černic in dodal, da bo s skrajšnjim dokončnim padcem meje Simon Gregorčič spet »slavček« celotne Goriške. Beseda je prešla Franči Padovan, odbornici na števerjanski občini in obenem predsednici Zveze slovenske katoliške prosvete. »Čeprav smo marsikom še vedno trn v peti, moramo biti enotni in z Gregorčičem ponosni, da smo Slovenci,« je zaključila včerajšnji shod pred kipom.

TRŽIČ

Stanovanje je hotel raztreščiti

Tržički policisti so aretilari 43-letnega Mauricia Bonassina, ki je v noči med četrtkom in včerajšnjim dnem grozil, da bo svoje stanovanje napolnil s plinom, nato pa ga raztreščil z eksplozijo. Moški, ki stanuje v stanovanjski hiši v ulici Portanzie, je iz še nepojasnjene razlogov dobesedno izgubil živce malo po polnoči. Prevrnil je nekaj zabojnikov za smeti, nato pa je s kombijem skušal s silo podreti vhodna vrata poslopja. Stanovalci, ki jih je ropot prebudil, so klicali sile javnega reda, policisti pa so posredovali le nekaj minut затem, saj je njihov komisariat nedaleč od ulice Portanzie. Moški je agente pričakal na notranjem stopnišču stanovanjske hiše, v rokah pa je držal kuhinjska noža. Potem ko je skušal napasti agente, je stekel v svoje stanovanje, zaklenil vrata in odpri pipo plina. Policisti so затem poskrbeli za evakuacijo vseh stanovanj, gasilci pa so zaprli napeljavo plina do stanovanjske hiše. Pred vломom policistov v stanovanje, je Bonassini zbežal skozi okno; moški se je zatem skočil na zid in ob njem zdrel z osmih metrov višine do tal. Moški se je nato izmuznil silam javnega reda in zbežal, nekaj časa zatem pa se je prostovoljno oglasil v karabinjerski kasarni, kjer so ga aretilari. Pred sodnikom se bo moral zagovarjati zaradi poskusa množičnega pokola, nasilnih dejanj in upiranja javnemu funkcionarju.

GORICA - Za las ni bila tragedija

Ranjen pod težo treh ton jekla

33-letni slovenski delavec tovarne Safog

Tovarna Safog
v goriških Stražicah

BUMBACA

Za las ni bila tragedija. V tovarni Safog v ulici Casale 70, v goriškem predmestju, kjer je zaposlenih 35 oseb, se je včeraj hudo poškodoval 33-letni D.P., slovenski dražljjan z bivališčem v Šempetu. Nanj je padel kos jekla, težak tri tone, in mu prelomil obe nogi, zaradi česar se bo moral zdraviti tri mesece. Zaradi ponovne nesreče na delu so pokrajinska tajništva sindikatov kovinarjev Fin, Fiom in Uilm proglasila štiriurno stavko.

Prič ni bilo, ko se je včeraj navsezgod ob 6.55 zgodila nesreča v nekdanji liveni v Stražcah, kjer danes le obdelujejo jeklo, ki prihaja iz čedajske livenarne. Zato je dinamika nezgode še nepojasnjena. Slovenski delavec, ki je vstopil s prvo izmeno ob 6. uri, je premikal 400-kilogramski blok jekla, ki je trčil v drug blok, težak tri tone, ta pa se je zrušil na delavca. Kolege je prikli-

calo njegovo kričanje zaradi bolečin; sprožili so alarm, prišla sta policija in osebje prve pomoči, ki ga je nemudoma odpeljalo v goriško bolnišnico. Tam so ugotovili zlome na obeh nogah in fanta na njegovo prošnjo odpeljali v Šempetsko bolnišnico.

»Gre za prvo hudo nesrečo v tovarni Safog,« je včeraj povedal Claudio Cinti iz kovinarskega sindikata Uilm in dodal, da je varnost na delovnem mestu splošen problem, na katerega pa že več časa opozarja tudi sindikalno predstavništvo delavcev iz Safoga. Cinti je še povedal, da vzrok včerajšnje nesreče raziskujejo funkcionarji oddelka delovne medicine, in poučarili, da je sindikat zahteval takojšnje soočanje z direkcijo tovarne o nevarnostih za delavce. »Lastništvo je sicer uvedlo vrsto varnostnih ukrepov, a včerajšnja nesreča priča, da niso zadostni,« je zaključil Cinti.

Nova Gorica bo med 18. in 20. oktobrom prizorišče drugih dnevnih zaščite in reševanja, ki jih organizirata Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter novogoriška mestna občina. Gre za vseslovensko predstavitev delovanja različnih služb, ki so vključene v reševanje, osrednja dogodka pa bosta vaji na temo prometne nesreče na hitri cesti ter požar v naravnem okolju. Na novogoriških dnevnih zaščite in reševanja se bodo predstavili tudi Civilna zaščita dežele Furlanije-Julijanske krajine in občine Rimini, italijanski gasilci, njihovo letalo za gašenje in helikopter. Slovenija ima namreč z deželo FJK podpisani bilateralni sporazum o sodelovanju na področju ukrepanja v primeru naravnih nesreč, z državo Italijo pa ne. Zato bi radi slovenski organizatorji v ta namen izkoristili tudi obisk generalnega direktorja Civilne zaščite Italije Guida Bertolasa na novogoriški prireditvi.

Po ocenah Mirana Bogataja, predsednika organizacijskega odbora prireditve, bo v treh dneh na prireditvah sodelovalo čez pet tisoč ljudi, med katere sodijo gasilci, ekipe prve pomoči, vodniki reševalnih psov, gorska reševalna služba, policiisti, slovenska vojska in številne druge službe. Prvi dan prireditve bo namenjen strokovni javnosti, drugi dan mladini, osrednja dogodka, ki bosta potekala tretjega dne, pa bosta vaji s simulacijo mnogočne nesreče na hitri cesti pri Vogrščku in velikega požara v naravi na Trstelju. Pri gašenju bodo sodelovali tudi helikopterji slovenske vojske, policije in letalo italijanske Civilne zaščite ter 50 italijanskih gasilcev. Novogoriške dneve zaščite in reševanja bo obiskal tudi vodja Civilne zaščite dežele FJK Guglielmo Berlasso. Vodja prireditve Bogdan Zoratti, sicer polveljnik Civilne zaščite novogoriške meste občine, je na včerajšnji predstavitev povedal, da se bodo med 18. in 20. oktobrom predstavile tudi številne enote za reševanje iz novogoriške mestne občine; ker

Miran Bogataj
(zgoraj) in, desno,
nastajajoči poligon
za reševanje
iz ruševin

FOTO K.M.

je na njihovem območju veliko plazov, bodo pozornost posvetili tudi tej problematiki, prikazali pa bodo tudi delo enote za hitre intervencije.

Dogodki se bodo sicer odvijali na štirih prizoriščih v Novi Gorici: na travniku pred mestno občino, kjer te dni že nastaja poligon za reševanje iz ruševin, dalej na Bevkovem trgu, na Kidričevi ulici in na travniku nasproti Perle. Organizatorji napovedujejo številne prikaze reševanja, kot so reševanje z višin, dekontaminacija oseb, iskanje zasutih s psi, gasilske demonstracije, prikaz samoobrambe, šolo varne vožnje, iskanje manjih s psom specialistom in številne druge. Pozabili pa niso niti na najmlajše; njim bodo namejnene lutkovne igrice, srečanje gasilske mladine in podobno. Vse dogodke bomo spremljati tudi na treh velikih zas-

lonih na treh prizoriščih: pred stavbo občine, na Bevkovem trgu in na travniku pred Perlo. Za družabni del bodo poskrbeli pevski zbori in gasilski godbi na pi-

hala. Zaradi tako obsežne prireditve bo precej ulic in cest v središču mesta zaprtih, prav tako parkirišč. Nekatera prizorišča bodo začeli urejati že danes, zato bodo nekatere deli mesta zaprti, parkirišča pa ne bodo dostopna. Popolna zapora parkirnega prostora pred občinsko stavbo in SNG poteka že od petka in bo trajala do nedelje, 21. oktobra, razširjeni parkirni prostori med Gradnikovo ulico in travnikom pred Perlo pa bo zaprt od danšnjega dne do nedelje, 21. oktobra; ostale zapore parkirišč in cest bomo naknadno napovedali.

Katja Munih

KRMIN - Na pobudo vinoteke razstava s pokušjo vinskih zvrsti

Skrbijo za vinsko kulturo

Jutri bodo prišli predstavljati vina vinogradniki iz slovenskih Brd - Degustacije do konca meseca

Z leve Fabbro,
Valentini, Patat in
Gherghetta na
uvodnem večeru
v krminski vinoteki

FOTO A.W.

Krmin utrjuje vlogo deželne prestolnice kakovosti vinske kulture. Bistveni je doprinos tamkajšnje vinoteke, ki vseskozi veste skrbijo tako za pravilno predstavitev lokalnih vinarskih proizvodov kot za organizacijo številnih strokovnih srečanj in degustacij. Najbolj znana tovrstna prireditve je razstava s pokušjo Vinske zvrsti v svetu (»Uvaggi nel mondo«), ki poteka že dva najsto leto zapore.

Uvod v letošnjo izvedbo je bilo nadve zanimivo predavanje na temo korenin vina in gastronomije, ki je potekalo v sredo zvečer v mestni dvorani krminske občine. Po pozdravih župana Luciana Patata in predsednika pokrajine Enrica Gherghette je novinar in vinolog Claudio Fabbro predstavil govornika večera, pisatelja, enologa, prijatelja Krmina - kjer je takoj po vojni pri Locatellijevih začel delovno ka-

riero - in sijajnega govornika Angela Valentini, ki je podal zanimiv zgodbovinski prerez razvoja in potovanj različnih vinskih sort. »Kar nam danes prihaja iz tujine in pogosto cenimo kot vrhunc, je v resnici že obstajalo v času Rimpljanov,« je argumentirano zatrjeval Valentini, ki črpa informacije iz svoje bogate knjižnice z več kot 15 deseti strokovnimi publikacijami.

Srž razstave Vinske zvrsti v svetu pa so predstavitev s pokušjo različnih vinskih zvrsti, ki se bodo vrstile v predavalnici krminske vinoteke. V četrtek je ravno Valentini predstavil in vodil degustacijo vin posestva Lungarotti iz Umbrije; vodene degustacije bodo spet na sporedu jutri ob 20. uri, ko bodo predstavljene zvrsti iz slovenskih Brd, ki pravilno izrabljajo krminsko vinoteko za lastno promocijo, za sodelovanje in za primerjanje z italijanskimi ko-

legi. V sredo, 17. oktobra, bodo portugalski proizvajalci pluta predavali na temo razmerja med zamaškom in vinom, sledila pa bo zanimiva degustacija vina Porto. Predstavitev in degustacije se bodo nadaljevale do konca meseca, proste degustacije vseh zvrsti (na voljo jih je več kot sto) pa so možne vsak dan razen ob torkih od 17. do 21. ure, ob nedeljah tudi od 11. ure do 13.30. V prostorih krminske vinoteke je na ogled tudi lepa fotografksa razstava Vinariji, obmejni ljudje, ki jo je pripravil fotograf Umberto Pelizzon. Še pred koncem meseca - torej vzdobjeno s prireditvijo o vinskih zvrsteh - in v sodelovanju z združenjem Poliphenočica se bo začela tudi predstavitev krajevnih vin, ki so ravnokar bila nagrajena s tremi časami revije Gambero Rosso, o tem pa bomo poročali nagnadno. (aw)

RUTARJI - Illy v kleti podjetja Jermann

Novo vino »krstili« z imenom Stara grofija

Illy na domačiji
podjetja Jermann

Pri podjetju Jermann so novo belo vino imenovali »Stara grofija - Vecchia contea«. Včeraj so ga predstavili predsedniku deželne vlade Riccardu Illyju, ki si je prišel ogledati domačijo Jermannovih v Rutarjih pri Dolenju, kjer so julija odprli novo klet. Vino, ki so ga pridobili iz grozdja z obeh strani državne meje in je mešanica belega pinota in chardonnaya, je bilo sicer načrtovano za leto 2004, ko se je EU širila in je podjetje Jermann namevalo odpreti klet; odprtje so odložili in ravno tako predstavitev vina, ki se pa sedaj ujema z ukinitvijo schengenske meje. »Podjetje Jermann že nekaj desetletij sodi v sam vrh vinogradniškega sektorja dežele FJK,« je poudaril Illy, »in je v zadnjih letih zraslo tako po kakovosti kot po površini, saj je deseti hektarov prešlo na 150 hektarov vinogradov, kar potrebuje, da kakovost in količina lahko skladno rasteta.« Illy je obiskal novo klet v Rutarjih, ki je nastala po načrtu arh. Adriana Zuppela. »Čudovita klet spaša sodobni okus z krajevno tradicijo in tehološko inovacijo, saj na primer uporablja zamaške na vijak, ki so po kakovosti boljši od plutovine, a so po splošnem mnenju neprimerni,« je še povedal Illy.

GORICA - Mramor na čelu Verdija

Nova sezona z ambicijami

Napovedana tudi Lucio Dalla in Juliette Grèco

Tudi nova sezona goriškega teatra Verdi cilja visoko in bo od novembra do aprila ponudila šestindvajset gledaliških in glasbenih predstav. »Prejšnjo občinsko upravo sem stalno kritiziral, vendar sem vedno tudi priznal, da je dve stvari izpeljala zelo dobro. Prva je bila praznik Okusi z meje, druga pa gledališka sezona Verdija. Zaradi tega smo potrdili dosedanjega umetniškega direktorja gledališča Walterja Mramorja, »je na včerajšnji predstaviti gledališke sezone povedal župan Ettore Romoli, poleg njega pa sta spregovorila odbornik za kulturo Antonio Deveitag in potrjeni umetniški direktor gledališča Mramor. »Nova sezona bo sledila zasnovi iz prejšnjih let, to se pravi, da bo osem gledaliških predstav, osem koncertov oziroma baletov in štirje posebni dogodki,« je pojasnil Mramor.

Zastor nad novo sezono se bo dvignil 13. novembra, ko bo nastopil kantavtor Lucio Dalla, 23. novembra pa se bo z igro »Se stasera sono qui« predstavila Loretta Goggi. 13. decembra bo na potezi Giuliana De Sio z igro »Il laureato«, 18. decembra bo balet »Giselle« v izvedbi moskovske skupine Classique, 5. januarja koncert zboru ruske armade, 10. januarja pa koncert baročne glasbe z mezzosopranom Romino Bassu. 16. januarja bo muzikal Grease, 24. januarja glasbena predstava Danie-

WALTER
MRAMOR
BUMBACA

la Ezralowa, 3. februarja pa Shakespearova igra »La tempesta«. Portugalska pevka skupine Madredues Teresa Salguera bo nastopila 8. februarja, 12. februarja pa igralec Gianrico Tedeschi s komedio »La rigenerazione«. Opereta »La principessa della Czarda« bo 19. februarja, gledališka predstava »Quando al paese mezzogiorno sona« 28. februarja, glasbena predstava s skladbami na temo Tolkienovega Gospodarja prstanov »La via prosegue senza fine« pa 7. marca. V sodelovanju z Glasbeno matico prirejajo nastop kitajske baletne skupine »Jin Xing Dance Theatre«, ki bo 13. marca. 26. marca bo igra »Finale di partita« s Francom Branciaroljem, 31. marca pa koncert Giovannija Allevija. 4. aprila bo gledališka predstava »Io, l'erede«, sezona pa se bo sklenila 18. aprila z recitalom francoske pevke Juliette Grèco.

22.10 »Michael Clayton«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Resident Evil: Extinction«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Stardust«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »SMS: sotto mentite spoglie«.
Dvorana 5: 17.30 - 20.00 »Surf's up - I re delle onde«; 22.00 »Un'impresa da Dio«.

NOVA GORICA: 19.00 »Napumpana«; 21.30 »Nikomur ne pove«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MEDEOT-GABBI (PRI MOSTU), ul. don Bosca 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Kino

GORICA
KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Michael Clayton«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.15 »Resident Evil: Extinction«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Becoming Jane: ritratto di una donna contro«.
CORSO Rdeča dvorana: 17.30 - 20.00 - 22.20 »Stardust«.
Modra dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Invasion«.
Rumena dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »In questo mondo libero«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 -

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7

RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 23/a
ERG - Ul. Aquileia 35

ZAGRAJ
OVIM - Ul. Garibaldi
ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Grado 10
ŠLOVRENC

AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Šolske vesti

GLASBENA ŠOLA NOVA GORICA Cankarjeva ulica 8, Nova Gorica (tel. 003865-3351050) organizira pouk električne kitare, ki ga bo izvajal eden najboljših električnih kitaristov v Sloveniji, Robert Plik; informacije in prijave na tajništvu Glasbene šole Nova Gorica do 15. oktobra.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA PO-KLICNO IZOBRAŽEVANJE sporoča, da je v teku vpisovanje na večerne tečaje, ki spadajo v okvir Deželnega kataloga permanentnega izobraževanja in so financirani s sredstvi zakona 236/93: slovenčina - osnovna in nadaljevalna stopnja (80 ur), angleščina A2 (72 ur), tečaj informatike priprava na ECDL (72 oziroma 48 ur), nemščina - osnovna (48 ur) oz. nadaljevalna stopnja (72 ur); hrvaščina - osnovna oz. nadaljevalna stopnja (80 ur); informacije na tajništvu Zavoda od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro na tel. 003865-3023030.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL JAMLJE prireja tradicionalni partizanski piknik v nedeljo, 14. oktobra, ob 16. uri v gostilni Pahor v Jamljah; informacije in vpisovanje na tel. 0481-419946 (Jordan Semolič) in na tel. 0481-78192 (Joško Vižintin).

SKPD F.B. SEDEJ iz Števerjana prireja 24. redni občni zbor. Potekal bo v petek, 19. oktobra, v župnijskem domu Sedej, prvo sklicanje ob 20. uri, drugo sklicanje ob 20.30.

SPDG v Gorici vabi v nedeljo, 14. oktobra, na vsakoletno druženje ob konstanju na Štekarjevi domačiji v Števerjanu. Ob priložnosti bo tudi pohod v sklopu programa Kekčevih poti in vožnja z gorskimi kolesi na približno 35 km dolgi poti po briških gričih. Zbirališče za udeležence pohoda in kolesarske vožnje je ob 9.30 pri športni hali v Podgori (start ob 10. uri). Družabnost pri Štekarju bo od 12. ure do mraka.

ZDruženje »CUORE AMICO« bo opravljalo brezplačni pregled količine holesterola in glikemijske stopnje (tešči) v krvi ter krvnega pritiska od 9. do 11. ure v četrtek, 18. oktobra, v župnijski dvorani v Koprivnem.

ŠD OLYMPIA vabi na tečaj splošne telesne vzgoje za tretjo mladost vsak četrtek od 15. do 16. ure v telovadnici na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici.

Obvestila

AŠKD KREMENJAK IN KS SELA NA KRASU prirejata v nedeljo, 21. oktobra, 12. krožni pohod Jamlje - Sela na Krasu - Jamlje. Vpisovanje ob 9.30 pri večnamenskem kulturnem centru v Jamljah, start ob 10.30. Ob 11.30 v Selah na Krasu topla malica in ogled razstave v šolskih prostorih. Ob 13. uri v Jamljah kosilo, ob 14. uri igre za predhodni pokal in družabnost.

GORIŠKA SEKCija CAI organizira tečaj gorskega pohodništva prve stopnje od 23. oktobra do 25. novembra. Teoričnim lekcijam na sedežu CAI-a v ul. Rossini 2, bo sledil praktični del z gorskimi ekskurzijami; informacije vsak četrtek med 21. in 22. uro na goriškem sedežu ali na tel. 0481-535330 (Benito Zuppel).

KD DANICA organizira občni zbor v četrtek, 25. oktobra, ob 20.30 v KŠC Danica na Vrhnu. Izvolili bodo nov odbor, zato vabijo člane, da se množično udeležijo.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Gorici prireja tečaj sprostilne telovadbe za odrasle v baletni sobi KC Bratuž ob sredah od 20. do 21. ure in ob četrtkih od 19. do 20. ure. Tečaj vodi Nataša Sirk; informacije in vpisovanje na tel. 0481-531445 od ponedeljka do petka od 9. do 12.30.

MLADINSKI ODSEK KULTURNEGA DRUŠTVA SOVODNJE organizira plesni tečaj. Na osmih srečanjih, ki bodo potekala enkrat tedensko, se bodo tečajniki učili baznih korakov dujkovega in angleškega valčka, fox-trotta, slowfox-a, cha cha in drugih plesov; informacije nudi Maja na tel. 328-2508940.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinski svet sprejel varianto št. 7 k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu. Sklep bo na razpolago 30 dni (do 13. novembra) na tehničnem uradu županstva v Rimski ulici 30. V navedenem roku (od ponedeljka do petka med 8. in 12. uro, ob sredah med 15. in 17. uro) lahko vsakdo pregleda sklep in ustrezno gradivo ter pisno predloži in naslovi na doberdobskega župana opombe in nasprotovanja. Občinska uprava bo upoštevala le opombe in nasprotovanja, predložena v predvidenem roku.

OBČINA ROMANS sporoča, da je langobardska dvorana v občinski stavbi v Romansu z razstavo »Vojščaki sestre Jurija - Svobodni može, zemljiški gospodje, premožni lastniki« na ogled od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro, ob sobotah med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 13. uro.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA sporoča, da so planinske postojanke - dom Klementa Juga v Lepeni, Gomilčkovo zavetišče na Krnu in Planinski dom pri Krnskih jezerih - zaprte. Ob napovedi lepega vremena bo ob sobotah in nedeljah v oktobru odprt Planinski dom pri Krnskih jezerih; informacije ob četrtkih od 15. do 18. na tel. 003865-3023030.

PLANSKO DRUŠTVO NOVA GORICA sporoča, da so planinske postojanke - dom Klementa Juga v Lepeni, Gomilčkovo zavetišče na Krnu in Planinski dom pri Krnskih jezerih - zaprte. Ob napovedi lepega vremena bo ob sobotah in nedeljah v oktobru odprt Planinski dom pri Krnskih jezerih; informacije ob četrtkih od 15. do 18. na tel. 003865-3023030.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL JAMLJE prireja tradicionalni partizanski piknik v nedeljo, 14. oktobra, ob 16. uri v gostilni Pahor v Jamljah; informacije in vpisovanje na tel. 0481-419946 (Jordan Semolič) in na tel. 0481-78192 (Joško Vižintin).

SKPD F.B. SEDEJ iz Števerjana prireja 24. redni občni zbor. Potekal bo v petek, 19. oktobra, v župnijskem domu Sedej, prvo sklicanje ob 20. uri, drugo sklicanje ob 20.30.

SPDG v Gorici vabi v nedeljo, 14. oktobra, na vsakoletno druženje ob konstanju na Štekarjevi domačiji v Števerjanu. Ob priložnosti bo tudi pohod v sklopu programa Kekčevih poti in vožnja z gorskimi kolesi na približno 35 km dolgi poti po briških gričih. Zbirališče za udeležence pohoda in kolesarske vožnje je ob 9.30 pri športni hali v Podgori (start ob 10. uri). Družabnost pri Štekarju bo od 12. ure do mraka.

ZDruženje »CUORE AMICO« bo opravljalo brezplačni pregled količine holesterola in glikemijske stopnje (tešči) v krvi ter krvnega pritiska od 9. do 11. ure v četrtek, 18. oktobra, v župnijski dvorani v Koprivnem.

ŠD OLYMPIA vabi na tečaj splošne telesne vzgoje za tretjo mladost vsak četrtek od 15. do 16. ure v telovadnici na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici.

Gorici; informacije in vpisovanje med urami vdabe ali na tel. 0481-82087 v juntrajih urah.

Prireditve

DRAMSKI ODSEK PD ŠTANDREŽ organizira revijo ljubiteljskih gledaliških skupin: Lahko noč, mama (28. oktobra ob 17. uri), Zadrgre vボロニシ dr. Egidija Sršena (18. novembra ob 17. uri), Butalci (16. decembra), premierna komedija Primorske zdravhe (26. januarja 2008 ob 20. uri, v abonmajskem programu 27. januarja ob 17. uri). Predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu; informacije in vpis abonmajev tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj) in v Katoliški knjigarni v Gorici.

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD:

v Kulturnem domu v Gorici danes, 13. oktobra, ob 20.30 gledališka skupina Společna sestava iz Prague, »Pasiones de corazon« F. Garcie Lorice; informacije in predprodaja pri knjigarni Antonini (korzo Italia 51/a v Gorici, tel. 0481-30212).

ZUPNIJA SV. HILARIJA INTACIJANA

organizira predavanje za družine danes, 13. oktobra, ob 16. uri v avto-druži Fogar, na korzu Verdi 4 v Gorici, na temo človeške čustvene dimenzije. Predavalca bo Annamaria Rondini.

DOBRODELNI GLASBENI VEČER v

pomoč poplavljencem v dolini reke Sore bo v ponedeljek, 22. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Nastopali bodo pevski zbor Jezero iz Doberdoba, ženski pevski zbor Daniča z Vrha, pevski zbor iz krajev, ki jih je prizadela ujma, večer bo zaključila godba društva krvodalcev iz Višnje. Večer prirejajo Sekcija krvodalcev iz Sovodenj in Doberdoba ter Kulturni dom Gorica. Za podrobnejše informacije je na razpolago urad Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20, tel. 0481-33288).

DRŽAVNA KNJIŽNICA V GORICI IN GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

vabita na predstavitev knjige Branka Marušiča »Il vicino come amico - Realtà o utopia? La convivenza lungo il confine italo-sloveno.« Knjigo bo predstavila Liliana Ferrari v torek, 16. oktobra, ob 17.30 v konferenčni dvorani Državne knjižnice v ul. Mameli v Gorici. Sodeloval bo Sergio Tavano.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 3. novembra, v restavraciji Kapriol v Dolu. Iz Gorice bo na razpolago avtobus. Vpisovanje se bo začelo 16. oktobra.

FILMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA bo t

OBOROŽEVANJE - Na neuspešnih pogajanjih v Moskvi zunanja in obrambna ministra obeh držav

Rusija in ZDA se niso dogovorile o protiraketnem ščitu v srednji Evropi

Rusija poziva ZDA, naj zamrstejo načrt - Putin zagrozil z odstopom od sporazuma o omejevanju jedrskega orožja

MOSKVA - Ruski zunanj minister Sergej Lavrov je včeraj po pogovorih z ameriško kolegico Condoleezzo Rice v Moskvi sporocil, da Rusija in ZDA niso dosegle dogovora o ameriškem načrtu za postavitev protiraketnega ščita v srednji Evropi. Lavrov je ob tem ZDA pozval, naj zamrstejo projekt, kar je Riceova zavrnila. »Dogovora o tem ni,« je dejal Lavrov na novinarski konferenci po srečanju z ameriško državno sekretarko in obrambnim ministrom Robertom Gatesom v Moskvi, ki se ga je z ruske strani udeležil še obrambni minister Anatolij Serdjukov. Dodal je, da bi morale ZDA pogajanja o načrtu za postavitev protiraketnega ščita na Poljskem in Češkem »zamrzni«. Lavrov je ob tem zagrozil, da bo Rusija spreljala vse ukrepe zato, da bo »nevratalizirala grožnjo«, če ZDA ne bodo upoštevale ruskih pomislekov.

Riceova je potrdila, da državi nista dosegli dogovora o tem vprašanju, in zavrnila poziv Rusije, naj ZDA zamrstejo projekt. Ob tem je dodala, da se bodo pogajanja z zavezniki o namestitvi ščita nadaljevala. Ameriški obrambni minister Gates je ponovil, da protiraketni sistemi ni uperen proti Rusiji. »Rad bi poudaril, da protiraketni obrambni sistem ni uperen proti Rusiji in ne bo imel nobenega vpliva na rusko strateško zastraševanje,« je poudaril.

Gates je tudi dejal, da bi ZDA lahko v svojem

protiraketnem ščitu uporabile ruski radar v Azerbajdzanu, kar je pred meseci predlagal ruski predsednik Vladimir Putin, vendar pa ta naprava ne more nadomestiti lokacij na Poljskem in Češkem. »Ta radar se uporablja predvsem za zgodnje opozarjanje, ne bi ga pa bilo mogoče uporabiti za končno vodenje« prestreznih raket, je dejal Gates.

Tudi Putin je včeraj ZDA pozval, naj odstopijo od svojih načrtov, ki predvidevajo postavitev radarja za zgodnje opozarjanje na Češkem in desetih prestreznikov raket na Poljskem. »To niso preprosta pogajanja, upamo, da ne boste pritiskali na sporazume, ki ste jih sklenili z vzhodnoevropskimi državami,« je dejal Putin na okrogli mizi, ki se je udeležil tudi ameriški veleposlanik v Rusiji William Burns.

Putin je tudi zagrozil, da bo Rusija odstopila od sporazuma o omejevanju in zmanjšanju količin jedrskega orožja INF iz leta 1987. »Če ne bomo dosegli tega cilja, bomo težko ostali v okviru tega sporazuma, medtem ko druge države aktivno razvijajo takšne vojaške sisteme, tudi države, ki so v neposredni bližini naših meja,« je poudaril Putin.

ZDA trdijo, da bo protiraketni ščit namenjen obrambi pred izstrelki iz »malopravnih« držav, kot sta Iran in Severna Koreja, medtem ko Rusija vztraja, da je uperen proti njej. (STA)

Riceova strogo gleda svojega ruskega kolega Lavrova

AFGANISTAN Podaljšan mandat nemške vojske

Berlin - Nemški parlament je včeraj z veliko večino v skladu s pričakovanji mandat nemškim vojakom v Afganistanu podaljšal za leto dni. Za podaljšanje mandata je glasovalo 453 poslancev, 79 jih je bilo proti, 48 poslavcev se je glasovanja vzdralo. V Afganistanu je nameščenih okoli 3500 nemških vojakov. Nemški obrambni minister Franz Josef Jung je po glasovanju izrazil "zadovoljstvo".

Nemška vlada je sicer minuli mesec spreljala odločitev o združitvi dveh ločenih mandatov za Afganistan. Prvi vključuje namestitev okoli 3500 vojakov za urjenje, obnovo in varnostno misijo na relativno mirnem severu Afganistana, drugi mandat pa zadeva šest izvidniških letal tornado. V uro in pol dolgi razpravi so nemški socialdemokrati, poslanci CDU/CSU in liberalci zagovarjali podaljšanje misije. (STA)

EVROPSKA UNIJA - Nova reformna pogodba

Merklova in Kaczynski pred vrhom EU optimista

BERLIN - Poljski predsednik Lech Kaczynski in nemška kanclerka Angela Merkel sta na včerajnjem srečanju v Berlinu izrazila optimizem pred bližnjim vrhom EU, na katerem naj bi voditelji članic EU dosegli dogovor o prihodnji evropski pogodbi. »Glede na informacije, ki jih imam, sem resnično optimističen,« je ob prihodu v Berlin dejal Kaczynski. Dodal je, da se je treba »dogovoriti še o nekaterih podrobnostih«, vendar pa je prepričan, »da bo rezultat vrha pozitiven.«

Evrropski voditelji bodo skušali na srečanju 18. in 19. oktobra v Lizboni doseči dogovor o reformni pogodbi EU, ki bo nadomestila propadlo evropsko ustavo. V zvezi s pogodbo ima največ zadržkov prav Poljska. Med drugim v Varšavi želijo, da se t.i. mehanizem Joanina, ki predvideva začasno zamrznitev odločitev v EU, če to zahteva zadostna večina članic, vključi v samo pogodbo. Kaczynski je v ponedeljek po srečanju s francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozyjem sicer omenil možnost, da bi to in druge poljske zahteve - država poleg tega zahteva stalno mesto pravobranilca Sodišča Evropskih skupnosti - lahko vključili v »ločeno deklaracijo.«

Poljska se je kot zelo trda pogajalka pokazala že na junijskem vrhu EU pod nemškim predsedstvom, ko so evropski voditelji sprejemali mandat za pogajanja o novi pogodbi. Teden so se tudi precej zaostrili odnosi med Varšavo in Berlinom. Tudi pred tokratnim vrhom v EU obstaja bojazen, da bi utegnila Poljska nemajno stati za svojimi zahtevami, še zlasti, ker bodo v državi le dan po srečanju, 21. oktobra, predčasne parlamentarne volitve.

Lech Kaczynski in Angela Merkel ANSA

Turčija pred vdorom v Irak ne bo čakala dovoljenja ZDA

ANKARA - Turški premier Recep Tayyip Erdogan je včeraj opozoril, da ne bo čakal na dovoljenje Združenih držav Amerike za čezmejno vojaško posredovanje v severnem delu Iraka, kamor so se zatekli separatistični turški Kurdi. Kot je dejal, so sicer ZDA leta 2003 zahtevali, da po njihovem posredovanju v Iraku nihče drug ne napada Iraka na lastno pest. »ZDA so za napad na Irak prepotovale na tisoče kilometrov in pri tem niso nikogar vprašale za dovoljenje ali nasvet. Tudi nam ne bo nihče svetoval,« je bil oster Erdogan, ki je dodal: »Obsojam vse tiste v Evropi, ki govorijo, da je Kurdska delavska stranka (PKK) teroristična organizacija, a vendar, ... pri tej zadevi ni nikakršnih vendar!« S tem je Erdogan kritiziral odnos evropskih politikov do PKK, ki si po njegovem mnenju ne želijo priznati, kaj PKK v resnicu je.

Turška vlada se je sicer odločila, da bo pred začetkom morebitne vojaške akcije čez mejo zanj pričakovala privoljenje v parlamentu, kar bi se naj zgodilo že prihodnji teden.

Volitve novih članov Varnostnega sveta ZN

NEW YORK - Generalna skupščina Združenih narodov bo 16. oktobra volila pet novih nestanalnih članic Varnostnega sveta, ki bodo za obdobje dveh let - od 1. januarja 2008 do 31. decembra 2009 - zamenjale Kongo, Gano, Peru, Katar in Slovaško. Za sedež Slovaške se v okviru vzhodnoevropske skupine, katere članica je tudi Slovenija, potegujeta Hrvaška in Češka. Prav v tej skupini se napoveduje tesno glasovanje.

Obe državi uživata precej podprtje med članicami ZN in pričakuje se več glasovalnih krogov. Češka uživa podporo držav članic EU, čeprav to ni zagotovljeno, saj EU ne glasuje kot blok. Volitve so tajne in države pred volitvami le v izjemnih primerih javno razkrijejo, za koga bodo glasovale, kandidatke pa lahko predvidijo rezultat na podlagi zbranega števila obljub. Obe državi nadaljujeta intenzivno lobiranje za podporo, pri čemer se upoštevajo tudi zagotovila za podporo za druge volitve. (STA)

SRBIJA - Razpisane tiralice za Mladića, Župljanina in Hadžića, a ne za Karadžića

Rehn: Če Beograd izboljša sodelovanje s Haagom, morda parafa sporazuma o stabilizaciji in pridruževanju

BRUSELJ - Evropska komisija bi lahko napravila premik v pogajalskem procesu s Srbijo in z državo parafirala sporazum o stabilizaciji in pridruževanju, če Beograd »izboljša« svoje sodelovanje s haškim sodiščem, je včeraj Bruslu nakazal evropski komisar za širitev Olli Rehn. »O tem bomo govorili v ponedeljek,« je povedal. V ponedeljek pa ostaja vprašanje, ali je dovoljno, da se strinjata z vsebino sporazuma.

Parafiranje sporazuma je sicer zgorj tehnični korak po tehničnih pogajanjih, ki so končala sredi septembra. S tem obe strani potrdita, da se strinjata z vsebino sporazuma.

Nujni pogoj za podpis sporazuma pa ostaja »dosledno sodelovanje s haškim sodiščem, ki naj bi privedlo do prijetja in predaje vseh haških obtožencev, ki so še na prostosti«, je Rehn ponovil stališče komisije po četrtkovem srečanju s Carlo Del Ponte v Haagu.

Glavna tožilka Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije je sicer minuli teden opozorila, da je kljub »nekaterim rezultatom v zadnjih mesecih« napredek Srbije »razmeroma počasen«. »Vse bolj sem zaskrbljena, da ta počasen napredok morda ne bo privedel do pozitivnega rezultata,« je poudarila minulo sredo v sporočilu za javnost.

»Se vedno čakamo na dokumente, za nekatere od njih smo zaprosili lani. Prav tako se vedno čakamo na popoln dostop do zahtevanih vladnih arhivov. Ratko Mladić, Radovan Karadžić, Stojan Župljanin in Goran Hadžić so še vedno na prostosti,« je pojasnila svoje nezadovoljstvo.

Prav te dni pa je Srbija razpisala nagrado v višini milijona evrov za informacijo, ki bi pripeljala do izsleditve in aretacije Mladića. Razpisala je tudi nagradi v višini 250.000 evrov za Župljanina in Hadžića, ne pa za Karadžića, če da ni državljan Srbije.

Mladić (levo) in Karadžić na arhivskem posnetku

BARCOLANA - Jutri štart ob 10. uri

Naši jadralci na velikankah v boju za najvišja mesta

Jaro Furlani ob Jamesu Spithillu, Andrej Gregori ob Dušanu Puhu in Aleš Omari ob Stefanu Spangaru

Že res, da so vsi objektivi že nekaj dni usmerjeni le na jadralne velikane (in lepotce), ampak so v sami krmarski smetani tudi naši – zamejski jadralci (in lepotci). Jaro Furlani ob Jamesu Spithillu, Andrej Gregori ob Dušanu Puhu in Aleš Omari ob Stefanu Spangaru: zamejci, ki bodo na Barcolani jadrali na supermaxijih, maxijih in novem tekmovalnem razredu RC44. Z našo jadralsko »smetano« smo tudi pokramljali, predvsem o epilogu: Barcolani – regeati tisočih jadnic.

Jaro Furlani, krmar na »Črnem sokolu«

Na Barcolano se Jaro in ostali na krovu jadrnice Black Hawk posebej ne pripravljajo: glavni cilj slovenske posadke Igorja Laha je vsekakor dober nastop na Barcolani cupu, sedmi izmed skupno osmih predstav svetovnega ciklusa regat v elitnem razredu RC44. Za Jara je tržaški nastop drugi na krovu jadrnice: prvič je nastopal v Portofinu, kjer je na krmilu odlično nadomestil lastnika Igorja Laha. Kako pa v Trstu? »V četrtek sem krmilil namesto Laha, danes (op. a. včeraj) pa sem regati sledil iz gumenjaka,« nam je povedal Jaro.

Na Barcolani nastopa že šesto leto, najboljši uspeh in obenem najlepši spomin pa je 18. mesto z 7,2 m dolgo jadrnico, ki jo je dosegel z dolgoletnim trenerjem Mauriziom Benčičem.

Kaj ti pomeni Barcolana?

To je predvsem praznik, ki ga spremlja-

Aleš Omari, četrtič na Esimitu

Da ima Barcolana na evropski jadrnični Esimit velik poimen, kaže dolgo pripravljalno obdobje: »Pred dvema tednoma smo nastopili na regati Dveh gradov, prejšnji konec tedna smo načrtovali nastop na Trofeji Bernetti, ki je sicer odpadla. Ta teden pa treniramo vsak dan,« je pojasnil Aleš, ki je na krovu odgovoren pri menjavi jader in obratih.

Prvič je na Barcolani nastopil pred približno enajstimi leti, četrtič pa bo na krovu Esimita. Čeprav je njegov najboljši nastop lansko 4. mesto, sega najlepši spomin v leto 2001, ko je na Barcolani nastopil s prijatelji na majhni jadrnici: »Pihalo je do 60 vozlov, regate nismo končali.«

Kaj ti pomeni Barcolana?

Praznik in obenem zaključek sezone. Cilj: Nedvomno je to zmaga v kategoriji

Andrej Gregori, čakajoč na Alfa Romeo 1

Andrej ne skriva, da so že vsi pogledi uperjeni v naslednjo sezono, ko bo Velikega viharnika zamenjala Alfa Romeo 1. Andrej je najboljši uvrstitev dosegel s Fanatikom leta 1996. »S krmilom Battistonom smo bili drugi za Gajo Legend. Vedeni smo, da smo favoriti in torej visoko uvrsti-

tev pričakovali. Zaradi bonace smo končali regato pod Krizem,« se spominja Barkovlján, ki na Velikem viharniku sledi menjavi jadr.

Ker je na krovu Velikega viharnika že nekaj let ista posadka, dodatnih priprav na Barcolano ne izvajajo. Med favorite uvršča Andreja Alfo Romeo 2 in Maxi Jeno: »Škoda, da ne bo Idee, ker bi bil boj za prvo mesto zanimivejši, če bi nastopile vse tri favoritke,« je Andrej napovedal nezanimiv dvoboj.

Kateri pomen pa ima Barcolana?

V bistvu je zame regata kot vse ostale. Želel bi, da bi zmaga končno pripadla slovenski jadrnici. Mi ciljamo na naslednjo jubilejno izvedbo, saj bomo imeli novo jadrnico.

Cilj: Če odjadramo dobro, lahko ciljamo na prvi deset mest. Če pa odlično, se lahko uvrstimo tudi med prvi pet. Najraje jadramo v burji ali pa bonaci.

Jadrnica: Veliki viharnik, supermaxi, 19,40 m
Posadka: 18 jadralcev
Srednja starost: 35 let

Veronika Sosa

VČERAJ Prijavljenih 1.400 jadrnic

Tržaško nabrežje že krasijo jadrnične velikanke, ki se bodo jutri merile za zmago na 39. Barcolani. Število vpisov je včeraj skokovito naraslo, zdaj sta prijavljeni že 1.402 posadki, med zadnjimi se je vpisala tudi Cometa, zmagovalka leta 2001. Mitja Kosmina bo s svojo Maxi Jeno (taktik Branko Brčin, skipper Enrico Zennaro), kot vedno, prijadal na štartno linijo naravnost iz Kopra. »Večno drugi« z zadnjih izvedb se lahko za zmago proti 7 metrov daljšemu Alfa Romeo 23 Nevilla Crichtona poteguje le v spremenljivih vetrovnih razmerah, bog Eol ga bo morda uslušal ali pa tudi ne.

BURJA, DA ALI NE? - Meteorologi napovedujejo burjo v noči na jutrišnji dan (in organizatorji pozivajo lastnike, naj jadrnice danes dobro privežejo), za jutranje ure pa je napoved bolj negotova. Morda bo oblačno, ne bo pa deževalo. Obeta se pojenači, ki naj bi se spremeni v maestral. Kaj bo ob 10. uri, ko bo start, še ne vedo povedati.

RC 44 - Tudi po drugem dnevu regat vodi Team Aqua (Savdska Arabija), ki ga upravlja Chris Bate in Cameran Appleton. Slovenska posadka Team Cefer (James Spithill in Michele Ivaldi) se je z zmago na eni od včerajšnjih dveh flotnih regat povzpela na drugo mesto, tretji je Team Omega Russila Couttsa, četrta pa slovenska Team Ekipa 44. Danes bosta na sprednu še zadnji dve regati, nagrajevanje pa bo ob 17.30.

BRIEFING - Zadnja navodila bodo danes podali ob 18. uri, posebno pozornost pa namentili pravilom, ki veljajo za štart.

NAŠ POGOVOR - Novozelandec Dean Barker je eden najboljših krmilcev na svetu

»Napak si ne smeš privoščiti«

Uspeh na Ameriškem pokalu je sad usklajenega dela na morju in kopnem - Najraje jadra doma

Dean Barker je bil leta 2000 za krmilom moštva Team New Zealand po zmagi v finalu proti Luni Rossi s 5:0 pri 26 letih najmlajši zmagovalec Ameriškega pokala

KROMA

Blacks. Ste kdaj pomislili, da bi raje igrali rugbi kot pa jadril?

»Ha...Rugby sem igral, ko sem bil še v šoli, toda zelo zdaj pa sem razumel, da to ni šport zame in tako sem ga kmalu opustil.«

Kakšno pa je življenje profesionalnega jadralca?

»Zelo lepo, ampak tudi zelo naporno. Veliko časa preživši daleč od družine, veliko potuješ, tako da so določni trenutki, ko si utrujen, ko občutiš oddaljenost od doma, ko si dobesedno sit križarjenja po svetu.«

Kaj bi svetovali mlademu jadralcu, ki bi rad sledil vašim potem in postal profesionalec?

»Izkazati se mora v svojem razredu. Ljudje ga morajo spoznati, iz regate v regato se mora izboljšati, predvsem pa mora izkoristiti vsako priložnost.«

Kaj menite o jadrnicah tipa RC44 in predvsem kaj vam je pomenilo regatirati proti Couttssu?

»To je bila moja prva izkušnja na jadrnicah take vrste. Jadrnice so zelo spektakularne, tako da je bil pravi užitek, čeprav moram priznati, da jih je kar težko upravljati. Regatirati proti Russellu je bilo zelo zanimivo, toda treba bo še nekoliko izpiliti tehniko.«

Nova Zelandija je znana po odličnih jadralcih, ampak tudi po rugbyjevi ekipi All

Katerega trenutka v svoji karieri se najraje spominjate?

»Uhh....težko je reči. Veliko jih je, tako da bi s težavo izbral najlepšega. Zelo lepo je bilo na zadnjem America's Cupu v Valencii. Zelo smo se zabavali, čeprav smo na koncu izgubili v finalu.« Kateri trenutek v svojem življenju pa bi najarje izbrisal iz spomina?

»Definitivno poraz na Ameriškem pokalu leta 2003. To res ni bilo zabavno.«

Kakšni pa so bili občutki leta 2000, ko vam je na zadnjem match-racu (op. a. Nova Zelandija je v finalu proti Luni Rossi že vodila s 4:0) America's Cupa Russell Coutts prvič izročil krmilo jadrnice in obenem tudi podal štafetno palico naslednika?

»To je bil mogoče res najbolj čustveni trenutek v moji karieri, ker se ga bom spo-

minjal celo življenje. Bilo je fantastično, sploh vam ne morem tega opisati.«

Kako težko in predvsem koliko časa potrebujeta za priprave na Ameriški pokal?

»Ameriški pokal je nekaj zelo svojevrstnega, ker združuje veliko stvari: jadralski del, marketinški, sponzorski, skratak veliko različnih stvari, ki pa morajo biti med sabo vse izredno usklajena. Skrivnost je, da na vseh teh področjih ne napraviš niti najmanjše napake, ne samo na morju, ker jo lahko draga plača. America's Cup je enkratna priložnost, ki je ne smeš zamuditi.«

Kako pa se je ameriški pokal spremenil v zadnjih letih?

»Iz leta in let postaja vedno bolj profesionalen. Ekipi so vedno boljše pripravljene, tako da je vsakič težje. Vsekakor nemim, da vse to pomaga jadranu, saj je ta šport prav po zaslugi America's Cupa v zadnjih letih zelo zrasel.«

Zakaj Alinghi vedno zmaguje? So njegove jadrnice res tako hitre, tehnološko tako izpilene?

»Oni imajo izredno dobro ekipo, ne mislim samo na jadrance, ampak tudi na dežajnerje. Zelo so uigrani in vedo, kaj je treba narediti, da osvojijo lovorko najboljšega. Nedvomno niso nepremagljivi, toda zmagati proti njim je zelo trda.« Je lepše jadranji v Valenciji, na Novi Zelandiji ali tu v Trstu?

»Nedvomno doma v Novi Zelandiji, ker je veliko bolje poznani. Kar se teče vrmenskih razmer, je pri nas vreme zelo sprememljivo, v Valenciji pa zelo predvidljivo. Ko greš tam na morje, natančno veš v katerih razmerah boš regatirati. V Trstu pa je čisto obratno, saj je vreme zelo nepredvidljivo. Tu imate burjo, ki lahko piha zelo močno. Jadranje z njo je zelo težko, ampak tudi nadvse zabavno.«

Rado Šusteršič

KOŠARKA - Začetek prvenstva B2-lige

Za posladek prvega kola že derbi med Gorico in Tržičem

V Gorici ob 18.00 - Acegasaps Trst proti Oderzu s Sosičem, a brez diskvalificiranih nosilcev in poškodovanih

TRŽIČ
Jan Budin:
»Ciljamo na play-off«

JAN BUDIN
KROMA

2 - število slovenskih igralcev, ki bodo letos nastopali na državnem klubskem prvenstvu B2-lige. Ivana Kralja, ki se je vrnil h domačemu društvu, je nadomestil Peter Sosič v dresu Pallacanestro Trieste, pri Tržiču pa bo že tretje leto zapored igral Jan Budin. V ekipi, ki jo je že lani prevzel Paolo Montena, je prislo le do manjših zamenjav: »V bistvu je igralski kader ostal nespremenjen, vključili so samo nekaj mladih igralcev,« nam je povedal Budin, ki bo tudi letos eden izmed stebrov ekipe.

Kateri so vaši cilji?

Nedvomno je to play-off. Ker je ekipa ostala skorajda nespremenjena, se že dobro poznamo. Tudi nov trener nas že vse pozna, saj je bil z nami že pol leta.

Na čem bo slonela vaša igra?

V bistvu na obrambi in posledičnih protinapadih. Nismo visokih igralcev, kar predstavlja delno naš trn v peti, zato je naš cilj predvsem agresivna obramba. Zaradi višine namreč izgubljamo pri skokih, kar omogoča, da druge ekipe napadajo.

V skupini se boste pomerili tudi z Gorico in Trstom. Začnimo pri Gorici.

To je nova, lahko bi rekli izmišljena ekipa, ki potrebuje čas, da se uigra. Odločilna bo neizkušenost igralcev. Pozitivno je, da so igralci hitri in agresivni. Giovannato je eden izmed najstarejših in igra že kot izkušeni igralec. Je zelo kvaliteten.

Kaj pa Trst?

No. Če sledi medijem, celotno zadevo okoli ekipe zelo napihujemo, tako da sem pred neposrednim srečanjem s Trstom verjel, da je ekipa res tako močna, kot so vsi poročali. V pokalnih tekma pa se mi ekipa ni zdelka ekipa vredna take hvalje. Sicer moram poudariti, da so na naših tekmah igrali tudi brez Pilata, ki je nosilec igre.

Kje opažaš težave?

Mislim, da je težava predvsem pri vodstvu kluba, ki se na košarko in ligo ne spozna dobro. Neznanje se je izkazalo že pred leti, ko vodilni niso hoteli vlagati v mladega Lamo, potem pa se je izkazalo, da je zelo kvalitetni igralec in je bil celo vpklican v državno reprezentanco. Ker finančnih težav nimajo, sloni društvena politika na tem, da kupujejo igralce, ki so med najdražjimi. V B2-ligi pa ni nujno, da so najdražji tudi najboljši.

Vidiš sploh izhod iz tega?

Težko je karkoli napovedovati. Mislim, da v letošnji sezoni ne bo boljših rezultatov. Novi trener Mengucci je zelo sposoben. On edinole lahko obrne situacijo, mogoče že letos. Sicer letos ne vidim izhoda, ker je ambient gnil. Mogoče pa se bo v letih situacija spremenila na bolje.

Vrnimo se k prvenstvu. Kateri so glavni favoriti prvenstva?

Mislim, da ima sedaj največ možnosti Jesolosandona. Tudi Trenčev uvrščajo med favorite.

Veronika Sossa

Kar tri ekipe – Acegasaps Trieste, Nuova Pallacanestro Gorizia in Alike' Monfalcone – bodo predstavljale našo deželo v državnem prvenstvu B2-lige v skupini B. Za posladek bo že v prvem kolu poskrbel deželni derbi med Gorico in Tržičem, ki se bo začel jutri ob 18. uri. Acegasaps pa bo uvodno tekmo igral v gosteh proti Oderzu (18.00).

Štirinajst ekip bo igralo v rednem delu do 20. aprila: prvi osem uvrščenih se bo uvrstilo v končnico, le prva pa bo napredovala v B1-ligo.

Glavne favoritke za napredovanje so Jesolosandona', Atri in Chieti. Med možne kandidatke spada prav govorito tudi Meneguccijev Pallacanestro Trieste: »Cilj letošnje sezone je seveda ta, da bi zaključili prvenstvo kot protagonisti,« nam je potrdil Mengucci, ki pa je imel v pripravljalnem obdobju veliko težav predvsem s poškodbami. Iz kroga favoritk ne gre izključiti niti tržiške ekipa Alike' Monfalcone, v kateri bo tudi letos eden nosilnih stebrov Jan Budin, ki bo v letošnji sezoni igrala z nespremenjenim igralskim kadrom. Zamenjava predstavlja le vključevanje nekaterih mladih igralcev in odhod Ivana Kralja.

V vrtincu Acegasa ...

Še vedno brez stebrov Pigata (z roko v mavcu), Pilata in Bertoluccija, ki se bosta bržkone kmalu pridružila vabi v telovadnici, bodo na prvi prvenstveni tekmi proti Oderzu odsotni še diskvalificirani Bonaccorsi, Muzio in Lo Savio. Trener Mengucci bo tako imel na razpolago kratko klop, končno pa bo lahko računal na mladega Petra Sosiča, ki je okreval in bo povsem nared za nedeljsko tekmo. »Peter se bo sicer moral še prilagoditi na drugačno, agresivnejšo in hitrejšo igro višje lige. Vsi računamo na njegov doprinos: vse do vrnitve Pigata pa bo imel prav gotovo daljšo minutažo,« je napovedal Mengucci. Čeprav mlada ekipa iz Oderza cilja le na obstanek, bo prav zaradi okrnjenega Trsta jutrišnja tekma bržkone zelo izenačena.

Prve prvenstvene tekme bržkone ne bodo prikazale resnične moči Menguccijevih fantov: ob poškodbah je bil tudi nov igralski kader odločilen za več predprvenstvenih porazov: »Seveda so poškodbe bile odločilne, obenem pa sem imel kar nekaj težav pri uigravanju ekipe: številne pokalne tekme, ki so se vrstile ena za drugo, so onemogočale konstantno vadbo. Za ekipo s številnimi novimi igralci kot je naša je bilo to odločilno,« je pojasnil trener.

Moč ekipe se po mnenju Menguccija sicer kaže najprej v močni obrambi, ki posledično vodi v napad. Trn v peti pa bržkone sestavlja ravno kratka klop, ki bo vseskozi spremljala tržaško ekipo: deseti igralec je Latin – sedemnajstletnik, Sosič deveti – novinec v ligi, Godina osmi, ki v prejšnjih letih mu niso zaupali veliko. Ekipo dopolnjujejo igralci, ki so lani v različnih ekipah izpadli: »To sicer lahko predstavlja tudi dodatno motivacijo, da bodo letos reagirali in zaigrali bolj odločno.«

Mengucci o deželnih nasprotnikih: »Gorica je mlada ekipa, ki cilja predvsem na voljo do dela in entuziazem. Prepričan sem, da bodo dosegli zastavljeni cilj: obstanek. Tržič pa ima zelo kompetitivno ekipo.«

in Gorice ....

Težave s poškodbami (Biondo in Dip), ki so mučile tudi goriško ekipo, so končno mimo. Na derbiju bodo na klopi sedeli vsi igralci, čeprav trener Cautero ne bo mogel računati na standostni doprinos »povrnjenjev.«

Primarni cilj mlade ekipe (»najstarejša« sta igralca Giovanatto, '81, in Salis, '82) je obstanek: »Želim predvsem, da bi se mladi izkazali in dokaza-

Trener tržaškega Acegasaps Mengucci je imel v pripravljalnem obdobju veliko težav s poškodbami

KROMA

Italija proti Gruziji, Slovenija z Albanijo

GENOVA - Za Italijo je zmaga proti Gruziji na današnji tekmi v okviru kvalifikacij za EP 2008 (Tv Rijuno od 20.50 dalje) imperativ, odločilna tekma proti Škotski pa bo še 17. novembra, medtem ko bodo »azzurri« prihodnjo sredo v Sieni odigrali prijateljsko tekmo proti Južni Afriki. Selektor Roberto Donadoni pred današnjo tekmo v Genovi pravi, da ima malo dvomov. Ali bo v enašterici tudi napadalec Vincenzo Jaquinta pa bo odločil še danes. Brdo pri Slovenija bo v Celju gostila Albanijo. Kakšnega posebnega pomena tekma nima, obe reprezentanci sta možnosti za uvrstitev na prvenstvo že izgubili, poleg časti pa se bodo nogometni potegovali za točke, ki bodo pomembne v boju za četrto mesto v skupini. Albanci so v sredo v Venetu odigrali prijateljsko tekmo z domačim Rudarjem, ki jo je videlo tudi vodstvo slovenske reprezentance. Kek si ne dela utvar, da bi mu videno na tekmi, ki so jo varovali Otti Barića dobili z 1:0, lahko kaj pomagalo.

UNDER 21: Italija - Hrvaška 2:0.

Odbojka: italijanski veterani evropski prvaki

LOUTRAKI - V finalu odbokarskega EP za veterane je Italija, ki jo zastopa »generacija fenomenov« iz devetdesetih let (Zorzi, Vullo, Cantagalli, Bracci in ostali), z 2:1 (25:16, 23:25, 15:12) premagala Rusijo. V ženski konkurenči je bil rezultat finala obraten: Rusija je z 2:1 (23:25, 26:24, 15:8) premagala Italijo.

Bilbao prvič z reklamo

BILBAO - Španski nogometni prvoligaš Athletic Bilbao, znan tudi po tem, da zanj igrajo le Baski, bo kmalu prekinil eno od svojih tradicij. Njegovi nogometni bodo prvič v 110-letni zgodovini na svojih dresih nosili reklamo, po pisjanju španskega dnevnika Marca trenutno razmišljajo o ponudbah, ki naj ne bi bile redke. Po besedah predsednika kluba Fernanda Garcie Macue bo za zdaj še skrivnostni pokrovitelj plačal tri milijone evrov.

ODOBJKA - Začetek deželnih ženskih prvenstev

Najprej za obstanek

Sloga, Bor Breg, Kontovel in Govolley s preizkušenimi ekipami, a v zahtevnih ligah

Paola Uršič (Govolley)

MLADINCI Memorial Mikolj na 1. maju

Jutri bo AŠZ Sloga v sodelovanju z Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji priredilo moški mladinski odbokarski turnir za Memorial Marko Mikolj v spomin na svojega mladega igralca, ki nas je mnogo prerano zapustil zaradi neizprosne bolezni. Turnir je namenjen igralcem kategorije U 20, to je rojenim leta 1988 in mlajšim. Na željo Markove družine in v dogovoru z OK Bor, bo turnir potekal na stadionu 1. maja: svojo odbokarsko pot je namreč Marko začel prav pri Boru, nato pa dolgo let igral za Slogo. Turnir bo potekal v obliki troboja, na njem bosta nastopili, poleg Sloge, še ekipo Odbokarskega kluba Logatec in Odbokarskega kluba Rijeka. Ekipi se bodo pomerili vsaka proti vsaki (tri zmagani seti), turnir pa bo prav gotovo na visoki kakovosti ravnin, saj so odbokarji teh letnikov že člani tudi svojih prvih ekip.

Razpored tekem: 10.00: Sloga – MOK Rijeka, sledi poraženec 1. tekme – OK Logatec, sledi zmagovalec 1. tekme – OK Logatec.

Tu pa se pozitivne note tudi končajo in se začenjajo slabše novice. Prva je ta, ni pa sicer nova, da so prav v vseh štirih ekipah nosilne igralke starejše, take, ki so v preteklih letih že nastopale na deželnini in celo na državni ravni. Res dobrih mladih je malo, domala vse pa se morajo še dokažati. To bo še posebej težko v D ligi, ker je prvenstvo že nekaj let tako zastavljeno, da ne omogoča ovrednotenja mlajših igralk, to pa zaradi (pre)velikega števila izpadkov ali (pre)velikega števila napredovanj. Vsi se do zadnjega borijo za kak cilj (letos bo to tudi play-off), kar je sicer pozitivno, vendar pomeni hkrati, da se morajo trenerji do konca opreti na najbolj izkušeno šesterko. Čaša za eksperimentiranje praktično ni. In za vse štiri naše ekipe najprej večja, da si morajo zavarovati hrbet pred ne-

NOGOMET - Danes ob 15.30 v okviru 4. kroga elitne lige

Štandreška Juventina bo skušala presejeti v Tržiču

Vesna jutri doma brez Velnerja - Kras za četrto zaporedno zmago - V Trebčah Primorec proti Sovodnjem

DANES
ELITNA LIGA
Fincantieri (6 točk) - Juventina (3)

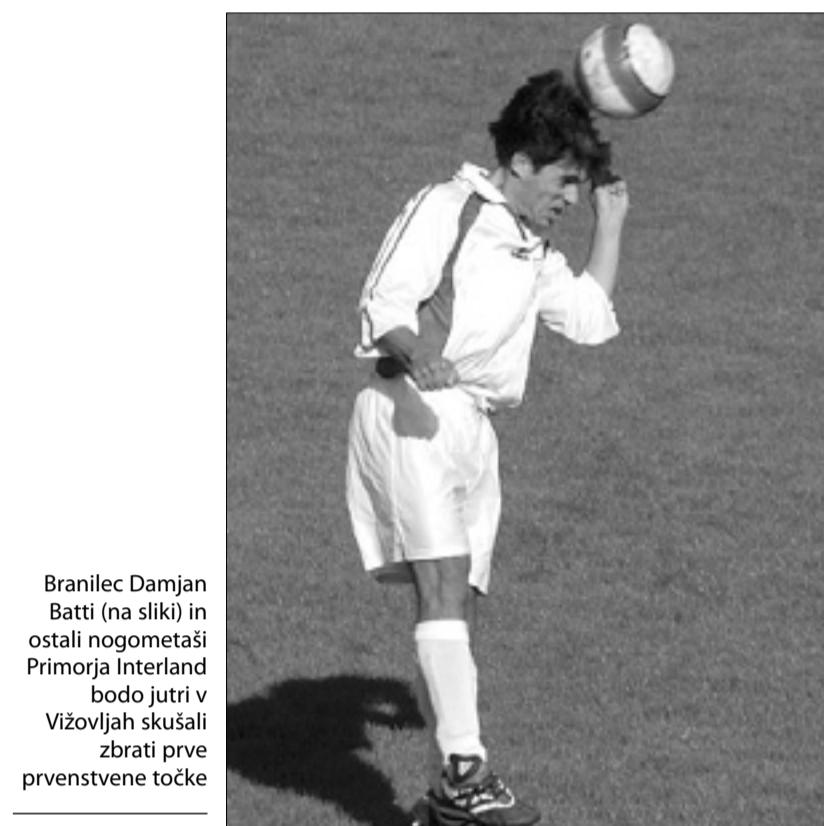
Na igrišču Cosulich v Tržiču (Ul. Bonavia) se bosta danes ob 15.30 ponovila Fincantieri in štandreška Juventina. Tekma bo že pravi derbi za obstanek. Pri rdeče-belih bo odsoten diskvalificirani Dario Kovac (2. kroga prepovedi igranja), trener Dante Portelli pa bo znova imel na razpolago veznega igralca Maria Pantusa, ki je prestal kazen. Pri Juventini so optimisti in napovedujejo, da bodo domov odnesli vsaj točko. Sodnik: Raffaele iz Trsta.

JUTRI
ELITNA LIGA
Vesna (4) - Tricesimo (4)

Ekipa kriškega društva bo na domačem pravokotniku gostila solidni Tricesimo. V taboru Vesne bosta odsotni sredinski igralec Velner in mlađi Ervigi. Prvi se sooča s pretegnjeno mečno mišico (mirovati bo moral najmanj dva tedna), drugega pa boli koleno. Pod vprašajem je še nastop branilca Luisa Fantine. Tricesimo ima solidno napadalno vrsto, tako da bodo kapetan Degrassi in tovarši morali biti pozorni ter koncentrirani. Sodnik: Cigana iz Pordenona.

PROMOCIJSKA LIGA
Virtus Corno (1) - Kras Koimpex (9)

Gostovanje v Korenu (Corno di Rosazzo) prav gotovo ne bo lahko. Trener Sergej Alejnikov bo imel nekaj težav s postavo, saj bodo odsotni poškodovani Visintin, Mania, Orlando in Jaš Grgić ter diskvalificirani Batti. Tudi napadalcia Radenka Kneževiča boli hrbet, čeprav - kot kaže - bo vseeno od prve minute na igrišču. Sodnik: Peterlja iz Maiana.

Branilec Damjan Batti (na sliki) in ostali nogometniški Primorja Interland bodo jutri v Vižovljah skušali zbrati prve prvenstvene točke

KROMA

1. AMATERSKA LIGA

Primorec (3) - Sovodnje (4)

Na tržaško-goriškem slovenskem derbiju so glavni favoriti - vsaj na papirju - nogometniški trebenski Primorci, pri katerih pa bosta odsotni stebri Cadel in Meola. Marcandel pa bo na igrišču od prve minute. Sovodenjski trener Claudio Sari bo imel znova težave v obrambi. Simone je diskvalificiran, Robert Figelj je še poškodovan, Eros Kogoj pa je med tednom zbolel in njegov nastop je vprašljiv. Belo-modri se bodo jutri zadovoljili tudi s točko, pravi predsednik Sovodenj Zdravko Kuštrin.

Sodnik: Della Valle iz Vidma.

Gallery (4) - Primorje Interland (0)

Prosečko Primorje bo jutri skušalo iztrgati prve prvenstvene točke. Nalogpa bo vse prek kot lahka. Trener Mauri ima še vedno težave s številnimi poškodbami. Dobra novica je, da bosta od prve minute igrala Merlak in Ravalico. Trenirati pa sta začela še Pipan in Kante. Sodnik: Sos si iz Trsta.

2. AMATERSKA LIGA

Audax Sanrocchese (3) - Zarja Gaja (4)

Na gostovanju v Gorici bodo

Sodnik: Ronchi (4) - Sovodnje (4)

Na tržaško-goriškem slovenskem derbiju so glavni favoriti - vsaj na papirju - nogometniški trebenski Primorci, pri katerih pa bosta odsotni stebri Cadel in Meola. Marcandel pa bo na igrišču od prve minute. Sovodenjski trener Claudio Sari bo imel znova težave v obrambi. Simone je diskvalificiran, Robert Figelj je še poškodovan, Eros Kogoj pa je med tednom zbolel in njegov nastop je vprašljiv. Belo-modri se bodo jutri zadovoljili tudi s točko, pravi predsednik Sovodenj Zdravko Kuštrin.

odsotni diskvalificirana Satti in Palmisano (še zadnji krog) ter poškodovani Maggi.

Breg (4) - Ronchi (4)

Breg bo igral proti nasprotniku, ki je v zadnjih sezonaših igral v višjih ligah. Trener Davor Vitulic ne bo imel na razpolago Gargiuola, Pernoria in Degrassi (vsi so poškodovani).

3. AMATERSKA LIGA

Strassoldo (3) - Mladost (1)

Ekipa doberdobskega društva bo jutri gostovala v Strassoldu, ki ima solidno a še zdaleč ne nepremagljivo ekipo.

Cicibani 7:7

Mladost A - Isonzo 4:2 (2:1, 1:1, 1:0)

STRELCA ZA MLADOST A: Cosani 3, Peric .

MLADOST A: Visintin, Furlan, Peric, Devivo, G. Terpin, N. Terpin, Cosani, Danielis, Fajdiga, Gerolet, Kosič, trener E. Ferfoglia.

Na zaostali tekmi so se izkazali vsi mladi nogometniški doberdobskega društva. Posebno pohvalo si zaslужita Martina Devivo in Simone Cosani.

Breg - Domio 6:1 (0:0, 4:0, 2:1)

BREGOVI STRELCI: Glavina 2, Benčina 2, Gregori, Segulin.

BREG: Ducci, Smotlak, Baggedda, Segulin, Kofol, Glavina, Umek, Gregori, Giacca, Benčina, Gruden, Genzo, trener Stojkovic.

Trener Giorgio Stojkovic je tokrat povabil vse svoje varovance.

Cicibani 5:5

Mladost B - Turiacco 10:4 (4:2, 2:1, 4:1)

STRELCI ZA MLADOST B: Gerolet 4, Juren 4, Petean, Čadek.

MLADOST B: Zanier, Gerolet, Lavrenčič, Juren, Petean, Fajdiga, Čadek, Trevisan, trener D. Gerolet.

Tudi Mladost B se je tokrat izkazala in pokazala lep napredok. (jng)

Domači šport

Danes

Sobota, 13. oktobra 2007

KOŠARKA

MOŠKA C LIGA

20.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska

- Montebelluna

MOŠKA D LIGA

20.30 v Dolini: Breg - Kontovel Sokol

UNDER 15 MOŠKI

17.00 v Trstu, Ul. Forlanini 32: Servalana - Jadran

ODBOJKA

ŽENSKA C LIGA

20.00 v Vidmu: Volley bas - Sloga List

ŽENSKA D LIGA

17.30 v Trstu, 1. maj: Bor Breg Kmečka banka - Cordenons; 20.00 pri Briščikih: Kontovel - Obi Reana; 20.30 v Gorici, Slovenski športni center: Govolley Kmečka banka - Bo Frost Fiume Veneto

DEŽELNI MOŠKI POKAL

18.00 na Općinah: Sloga Tabor - Basiliano; 20.30 v Vidmu: VBU - Sloga

NOGOMET

ELITNA LIGA

15.30 v Tržiču: Fincantieri - Juventina

DEŽELNI MLADINCI

15.30 v Štandrežu: Juventina - Gornars; 16.30 v Trstu, igrišče Ferrini: Ponziana - Vesna

ZAČETNIKI 11:11

16.15 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea A - Pomlad A

ZAČETNIKI 7:7

15.30 v Bazovici: Pomlad B - Ponziana C; 16.00 v Ločniku: Lucinico - Juventina

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2 LIGA

15.00 v San Donatu: nastopa tudi Kras ZKB

ŽENSKA B LIGA

15.00 v Zgoniku: nastopa tudi Kras A in B

MOŠKA C1 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras GS Mark - Vicenza

MOŠKA C2 IN D LIGA

16.00 v Zgoniku: Kras - San Marco PN in 16.00 v Huminu: Gemona - Kras

Jutri

Nedelja, 14. oktobra 2007

KOŠARKA

MOŠKA C2 LIGA

18.00 pri Briščikih: Jadran Mark - Basket Time Videm

UNDER 17 MOŠKI

11.00 v Vidmu, Ul. Marangoni: CBU - Jadran ZKB

ODBOJKA

MEMORIAL MIKOLJ

10.00 v Trstu, 1. maj: nastopajo Sloga, Logatec in Rijeka

UNDER 18 ŽENSKE

18.00 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Sloga

NOGOMET

ELITNA LIGA

15.30 v Križu: Vesna - Tricesimo

PROMOCIJSKA LIGA

15.30 v Korenu: Virtus Corno - Kras Koimpex

1. AMATERSKA LIGA

15.30 v Trebčah: Primorec - Sovodnje; 15.30 v Vižovljah: Gallery - Primorje Interland

2. AMATERSKA LIGA

15.30 v Gorici, Ul. Baiamonti: Audax Sanrocchese - Zarja Gaja; 15.30 v Dolini: Breg - Ronchi

3. AMATERSKA LIGA

15.30 v Strassoldu: Strassoldo - Mladost

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Prata di Pordenone: Futuro Giovani - Pomlad

NAJMLAJŠI

10.30 na Padričah: Pomlad - Ronchi

NAJMLAJŠI 1994

9.00 v Gradišču, Ul. San Valeriano: Italja San Marco - Pomlad

POJUTRIŠNJEV

Ponedeljek, 15. oktobra 2007

KOŠARKA

UNDER 21 MOŠKI

21.15 v Trstu, 1. maj: Bor NLB - Falconstar

KOŠARKA - Deželna C liga Jadran po sedmih letih spet v »Ervattiju«

Jutri ob 18. uri proti videmskemu moštvu Geatti

Po dragoceni zmagi v prvem

krogu v Portogruaru se bo Jadran

Mark jutri ob 18. uri (sodnika Rosati iz Gorice in Dagri iz Tržiča)

prvič predstavlja svojim navijačem

po sedmih letih spet v dvorani Večnamenskega središča Ervatti

pri Briščikih. Za povratak na Tržašča čaka jadranovce na papirju lažja preizkušnja, saj prihaja v goste videmski Geatti Basket Time, ki lani v C2 ligi ni izstopal in tudi letos ne razpolaga s posebno zveznimi imeni. Videmčani so

sicer v prvem krogu zmagali in so,

po informacijah, ki jih je zbral

Jadranov trener Boban Popovič,

bolj napadnalna e

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILLO POLITIČNEGA DRUŠTVA "EDINOST" ZA PRIMORSKO.

Edinost je objavila dolg poziv vsem Jugoslovom, v katerem jih poziva, naj ne dovolijo, da bi strankarske razprtije pogojevale borbo za pravice in razvoj slovenskega naroda. »Mi moramo izvojevati zmagu, mi si moramo zagotoviti pozicijo. To bodi naš nepremični cilj!« Pisec članka je prepričan, da zaradi razlike v nazorih ne sme trpeti »skupna stvar», ko gre za »biti ali ne biti« morajo strankarska načela pustiti prostor življenju: »Dajte, pomagajte, da si popred zgradimo hišo! Potem se bomo makar tudi tepli med seboj radi nje notranje uredite.«

Medtem ko tržaški Slovenci čakajo na podržavljanje svoje šole (zaenkrat pa ni še gotovo, da pride postavka za slovensko šolo v proračun za leto 1908), objavlja Edinost podatke o tem, koliko otrok obiskujejo »okoličanske ljudske šole«. Vsega skupaj je bilo v okolici deset takih šol (tri so imele tudi italijanski oddelek), v lanskem šolskem letu pa jih je obiskovalo 3440 otrok (italijanske oddelke 832). V šestih letih

je bil porast vpisov več kot očiten: v šolskem letu 1900/01 je slovenske oddelke ljudskih šol obiskovalo 2861 otrok. Kljub temu pa »popolnoma mirnih src še ne ne moremo biti«: veliko slovenskih otrok se vpijuje v italijanske oddelke, tudi zato, ker jim humanitarne ustanove dodelijo oblačila in obuvala. Edinost zato poziva k ustanovitvi podobne slovenske organizacije, ki bi prisločila na pomoč podeželskim otrokom. »Borimo se za naš obstanek v mestu, a ne pozabimo okolice, ki naj bi bila naša strategična opora. Z njo stoji in pada naša pozicija v mestu.«

Z burko v treh dejanjih Prvi! je Dramatično društvo stopilo v novo gledališko sezono, prvo »z rednimi predstavami in angažiranim osebjem«. Tržaški Narodni dom je bil nabit poln., gledalcev je bilo okrog tisoč. Kljub temu, da je bila predstavljena burka »sama na sebi precej klavn umotvor«, so ljudje z bučnimi aplavzi spremjali dogajanje na odru, v prvi vrsti izvajanje prijubljenega gospoda Verovška.

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

Prihajajoča jesen se na sindikalnem področju obeta posebno vroča. Vodstva podjetij nastopajo namreč vse bolj trdovratno in skušajo zlomiti enotnost tržaškega delavskega gibanja. Nad sedem tisoč tržaških delavcev arzenalov Sv. Marka in Sv. Roka ter Tovarne strojev je zato prekrižalo roke in od sindikalnega vodstva zahtevalo odločen in enoten nastop.

Podobne težave imajo tudi v Rajblju, kjer so se rudarji odločili za dodatne štiri dni stavke. Od ravnateljstva rudnika že več časa zahtevajo znižanje delovnega urnika, ureditev akordnih tarif, predvsem pa boljše varnostne naprave; v rudniku se je lani nek rudar tudi smrtno ponesrečil. Rudarji tudi zahtevajo povečanje delovne sile in odpavo zadnjega sklepa ravnateljstva, da ceno mleka povraša na 70 lit. »Dosej je ravnateljstvo dobavljalo mleko po ugodni ceni in s tem omogočilo delavcem nakup zadostne količine, ki ga nujno potrebujejo, da odpravljajo škodljive pline.«

Med rimskimi političnimi opozovalci se je razširila vest, da bi tržaško ozemlje lahko v kratkem tudi formalno priključili ozemlju italijanske republike. Generalnega vladnega komisarija naj bi zamenjal prefekt, izdan pa naj bi bil poseben odlok o avtomatični razširitvi italijanske zakonodaje na tržaško ozemlje. Vse naj bi bilo nared še pred 26. oktrom, ko bo potekala tretja obletnica vkorakanja italijanskih čet v Trst.

V Nabrežini je umrl Franc Ščuka. Dolga leta je bil didaktični ravnatelj v nabrežinskem okraju, bil pa je tudi zvest sodelavec mladinske revije Galeb, v kateri je redno objavljala svoje živalske zgodbe, rebuse in uganke. Na poslednji poti ga je spremila ogromna množica ljudi, predvsem otrok, katerim je bil vedno odličen mentor in prijatelj.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

FOTO KROMA	MESTO V SEVERNI ITALIJI	JUŽNI SADEŽ	DEL OBLEKE	RIMSKA BOGINJA JEZE	MESTO V INDIJI	OTON TRABANT	TERMIN	PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	FILM. IORALEC SHARIF MODNA UMETNOST	SESTAVL LAKO	AMERIŠKI UMETNIK (JO)	INDUSTRJSKO MESTO V LOMBARDIJI	ASTRONAVTSKI KLUB VLADIMIRJA KOMAROVA	LASTNOSTI CRNO-RDECE BARVE	KULTURNA RASTLINA ZA ... PICO	ODLICNA MLADININA ROLKARICA KOŠUTA	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	PALESTINSKA ORGANIZACIJA	PLAČILO NA RACUN	SIJAJ, ODRBIJANJE SVETLOBE	MESTO V GRŠKI POKRAJINI EPIR
MESTO V SLOVENIJI								KRMA ZA KONJE		ČEVELJ V MILANU							VEZA, DVORANA				
ITALIJANSKO MOSKO IME								MRTVAŠKI ODER NEMSKI ZOOLOG		NAŠ ČASNIKAR IN KABARETIST KEMPERLE							ANGLESKA PLOČINSKA MERA				
GLAVNO MESTO SENEGALA								LESENO PIHALO REKA V SVICI		GLAVNO MESTO TURCIJE							KRAJ ... NA SOCI MESTO V NEMCIJU				
NAJMANJŠE ŠTEVICO				OLIMPIJSKE IGRE ADA NEGRI				DELAVEC S PLUGOM KOLO BREZ SO-GLASNIKOV		IVAN TAVCAR			VALENTIN ASHUS AM. PISATELJ (JOHN)			DENARNI ZAVOD FR. IORALEC (PHILIPPE)					
OBICAJ-NOST										JASNO-VIDNOST								TRGOVINA Z IZDELKI IZ KOVIN	PLESNA FIGURA PRI ČETVORKI		
VISOKA IGRALNA KARTA			PLANOTA NA VIPAVSKEM							MESTO V PIEMONTU	JE TUDI PREBIVALEC HUSTONA	NEGAT. NAELEKTREN ION POUCHNA ZOODBA					STAR IZRAZ ZA VRV DEDOVANJE PO PRADEDH				
																	EMANUEL TOMŠIĆ ŠPANSKI SPOLNIK				

FILMI PO TV

Sobota, 13. oktobra, Rai 1, ob 23.15

Le invasioni barbariche

Režija: Denys Arcand

Igrata: Remy Girare in Stephane Rousseau

Rémy umira za rakom, ko ga obiščejo prijatelji, starci znanci in sin Sébastien. Pri tem pričnejo razglabljanji in obujati spomine na stare čase, na mladost in na vse ostale lepe trenutke, ki so jih nekoč preživel skupaj. Režiser Denys Arcand je v filmu Vdor Barbarov ponovno združil igralsko ekipo, ki je navdušila že konec osemdesetih let v Decline of the American Empire. Iskrenost, intelligenten humor, nikakor prekomerno sentimentalni ovit v sicer zelo melodramatično zasnovno, odlična igra vseh igralcev, duhovit in sijajen scenarij sta zadela v črno in omogočila filmu, da si je prislužil tudi oskarja. Že nič koliko filmov se je ubadal s podobnimi zgodbami in Arcandu je pri tem posebej uspel.

Film seže do srca, medtem pa bolečino dostikrat zamenja iskren, duhovit smeh.

zagrešil srljiva umora ali gre v rensnic li le za pomoto.

Il cacciatore

Režija: Nicole Kassell

Igrajo: Kevin Bacon,

David Alan Grier,

Kyra Sedgwick in benjamin Gratt

Prvenec mlade Nicole Kassell, je prepričljiva drama, ki jo je mlada ameriška režiserka posnela po seriji intervjujev s storilci kaznivega dejanja spolnega nasilja nad otroci. Zgodba pripoveduje o Walterju, ki se po dvajstih letih, ki jih je preživel v zaporu z radi pedofilije, znajde na prostosti. Poisče si službo in spozna Vickie, privlačno plavalsko s trdo življenjsko izkušnjo. Vseeno pa mu spomini na preteklost stalno silijo v ospredje: pri terapeutu podoživila svoje boleče otroštvo in istočasno tudi spozna dvanajstletno deklico...

The core

Režija: Jon Amiel

Igrajo: Aaron Eckhart, Hilary Swank, Delroy Lindo in Bruce Greenwood

Iz neznanih razlogov se je zemljino notranje jedro prenehalo vrteti. Zaradi tega je začelo hitro popuščati elektromagnetno polje planeta, ki nas varuje pred smrtonosnim sevanjem. Življenje na zemlji se v trenutku drastično spremeni.

V Bostonu umre 32 ljudi s srčnimi vzpostavljenimi, vsi na desetih sosednjih ulicah. V San Franciscu je uničen Golden Gate, pri tem pa umre na stotine ljudi. V Londonu jača golobov izgubljuje svojo naravno sposobnost letenja, se zaletavajo v prestrašene množice ljudi, razbijajo stekla in povzročijo množično paniko. V Rimu pa pred očmi tisočih nemočnih turistov električna super nevihta spremeni sloviti Kolosej v kup neprepoznavnih ruševin.

Za pomoč vprašajo geofizika dr. Josha Keyesa. V najkrajšem času se bo ta moral spustiti v jedro zemlje in preprečiti najhujše. (Iga)

BOCEN - Gostovanje

Ljubljanska opera z Renskimi nimfami

SNG Opera in balet Ljubljana se na povabilo superintendanta Občinskega gledališča v Bocnu Manfreda Schweigkoflerja odpravlja na gostovanje v Bocen. Tamkajšnjemu občinstvu se bo predstavila z eno svojih najbolj uspešnih opernih predstav, Renski nimfami na glasbo Jacquesa Offenbacha, ki jo je režiral prav njen tokratni gostitelj Schweigkofler. V bocenskem gledališču bodo opero pod takturno dirigentno Marka Gašperšiča uprizorili dvakrat - 14. in 16. oktobra. Ljubljanska Opera je Renske nimfe uprizorila 13. januarja 2004 v koprodukciji s Cankarjevim domom in Festspielhausom iz avstrijskega St. Poeltna. To je bila prva celovita scenska postavitev tega Offenbachovega dela, in sicer 140 let po nastanku.

Ekskluzivna premiera te velike romantične opere je bila pravi spektakel, ki je obsegal sceno izjemnih di-

menzij Michaela Zimmermanna iz Stuttgart, več kot 200 kostumov po zamisli Alana Hranitelja, pomembno vlogo ima tudi ples, ki ga je koreografiral Sandor Roman iz Budimpešte. Predstava je prejela izjernne ocene domače in mednarodne strokovne javnosti.

Zgodba Renskih nimf je vpeta v zgodovinski okvir krvavih kmečkih vojn leta 1525 v Nemčiji in v pravljični svet starodavnih vilinskih bitij.

Pripoveduje o nesrečni ljubezni in smrti kot neizbežni človekovi usodi.

V pevskih vlogah nastopajo Martina Zadro, Urška Žižek Plavec, Elena Dobravec, Mirjam Kalin, Branko Robinšak, Matjaž Stopinšek, Jože Vidic, Saša Čano, Slavko Sekulić, Ruzmir Redžić, Dejan Vrbančič, Simona Rafanelli Krajnc, Alenka Gotar, Tomaž Zadnikar in Klemen Šiberl. (STA)

Gostuje Gledališče Koper.

V ponедeljek, 22. oktobra - 19.30 / 21.50 in v torek, 23. oktobra - 18.00-20.20 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

Mala drama

Danes, 13. oktobra - 20.00-22.30 / Shelagh Delaney: »Okus po medu«.

V ponedeljek, 15. oktobra - 20.00-22.10 / Conor McPherson: »Jez«.

V torek, 16. oktobra - 20.00-21.45 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

V sredo, 17. in v petek, 19. oktobra - 20.00-21.40 / Vasilij Vladimirovič Sigarev: »Ahaver«.

V soboto, 20. oktobra - 20.00-21.30 / Yasmina Reza: »Art«.

V torek, 23. oktobra - 20.00-22.30 / Shelagh Delaney: »Okus po medu«.

Mestno Gledališče Ljubljansko

Veliki oder

Danes, 13., v ponedeljek, 15., v četrtek, 18. in v petek, 19. oktobra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V torek, 16. oktobra ob 19.30 / Jean-Marie Chevret: »V drugo gre rado«.

V sredo, 17. oktobra ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan v smerti Jožce Rožce«.

V soboto, 20. in v ponedeljek, 22. oktobra ob 19.30 / Joe Masteroff, Fred Ebb, John Kander: »Kabaret«.

V torek, 23. oktobra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

Mala scena MGL

Danes, 13. oktobra ob 20.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

V torek, 16. oktobra ob 20.00 / Rokogr: »O čem govorimo, kadar govorimo o ljubezni«.

V sredo, 17. oktobra ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.00 / Denise Chalem: »Reci moji hčeri, da sem šla na potovanje«.

Šentjakobsko gledališče

V sredo, 17. oktobra ob 16.30 / M. Bor: »Vrnitev Blažonovih« (partizanski vestern), režija Jure Novak.

Cankarjev dom

Dogaja: Premiera mladinske predstave. Zamisel: Maja Dekleva, Gregor Kamnikar, Tomaž Lapajne in Andreja Rauch. Urnik: danes, 13. oktobra ob 11.00 in 17.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Jutri, 14. oktobra ob 17.30 / Peti koncert orkestra in zboru G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi in igra na klavir Frédéric Chaslin.

V petek, 19. ob 20.30 in v nedeljo, 21. oktobra ob 17.30 / Šesti koncert orkestra in zboru G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi Marko Lettonja, Isabelle Faust - violina.

GORICA

Gledališče Verdi

Danes, 13. oktobra ob 17.30 / »Gorizia classica 2007/2008« koncert dva Giorgia Samarja - flauta in Pier Luijgia Coroneja - kitara.

■ 30. MEDNARODNI ORGELSKI FESTIVAL

Danes, 13. oktobra ob 20.30, Umag, župnijska cerkev sv. Pelegrina mučenca / Roberto Velasco - orgle.

V ponedeljek, 15. oktobra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Manuel Tomadin - orgle.

V torek, 16. oktobra ob 20.30, Milje - stolnica / Marianna Prizzon - sopran in Manuel Tomadin - orgle.

■ KOGOJEVI DNEVI 2007

Jutri, 14. oktobra ob 16.00, Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Trobilmanski ansambel Slovenske filharmonije. Dirigentka: Andreja Šolar.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, Nova Gorica, Kulturni dom / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Anton Nanut. Vuk Jovanović - klavir.

V sredo, 31. oktobra ob 20.30, Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkuja. Orchestra di Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

POSTOJNA

Jamski dvorec

V četrtek, 18. oktobra ob 20.30 / »Postojna blues festival«, Raphael Wreschnig & Enrico Crivellaro Organ Trio (A/I).

RAZSTAVE

■ RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Paganij »Apunti di una vita«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 23.00 so na ogled Masherinijeve skulpture.

Poštni in telegrafski muzej: do 14. oktobra je odprt razstava »Zgodovina in filatelia: pregled vrednot in kulturne«. V tednu je odprt od 9.00 do 13.00 ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

Kavarna Stella Polare (Trg sv. Antona 6): do 1. novembra bo razstavljal tržaški slikar Boris Zuljan.

Narodna in študijska knjižnica: do konca novembra razstavlja fotografije Viljam Lavrenčič.

Pomorska postaja - dvorana Victoria: do 20. oktobra, bo na ogled kolektivna razstava »Jadra in marine našega morja«. Odprt od 8.00 do 12.00 in od 15.00 do 20.00.

Palaca Gopčević: »La voce dell'infanzia nelle Collezioni dei Civici Musei di Storia ed Arte di Trieste«, odprt do 4. novembra od 9.00 do 19.00.

Galerija LipanjePuntin: Zhang Haun »My Rome«, odprt do 20. oktobra od 19.00 do 22.00.

Galerija LipanjePuntin: »Corpicrudi beatiful untrue people«, odprt do 15. novembra od 19.00 do 21.00.

Državna knjižnica: do 31. decembra je na ogled razstava Rossane Longo.

Občinska umetnostna dvorana: »Wind emotion«, fotografksa razstava Gabrieleja Crozzolija. Možnost ogleda do 17. oktobra vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

V petek, 19. ob 20.30 in v nedeljo, 21. oktobra ob 17.30 / Šesti koncert orkestra in zboru G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi Marko Lettonja, Isabelle Faust - violina.

REPEK

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

DEVIN

Debinski grad: do 21. oktobra je odprt razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«.

li«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Pas-saggi«.

V nekdanjih konjušnicah dvorca Coronini Cronberg, bo do 28. novembra na ogled razstava starih čipk zbirke Coronini Cronberg z naslovom »Vanitè e decoro«.

V razstavnih prostorih KC Lojze Bratuž, (Drevored 20. septembra):

do 14. oktobra na ogled razstava »In kaj naj ljubim, če ne skrivnosti« slikarja Karla Pečka; od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro ter ob pridelitvah.

Na sedežu zavoda Banca di Cividale Kmečka banka (Verdijev korzo 40) bo do 19. oktobra na ogled samostojna razstava goriškega slikarja Andreja Kosiča: od ponedeljka do petka od 8.20 do 13.20 in od 14.35 do 15.35.

Kavarna Teatro Verdi: do 31. oktobra je na ogled razstava Roberta Mariana. Vstop prost.

V gostilni »Ai tre Amici« v Ul. Oberdan, bo do konca oktobra na ogled fotografksa razstava z naslovom »Flovers« Gerharda Steinwenderja.

Razstava ob Alp do Jadran po Južni železnici (1857) in Bohinjski proggi (1906) je na ogled na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ulici Carducci 2 v Gorici do 6. januarja 2008; ob sredah, četrtkih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. ter med 15. in 19. uro.

Za napovedane skupine in šole je ogled možen tudi izven urnika; informacije na tel. 0481-537197, 0481-537111.

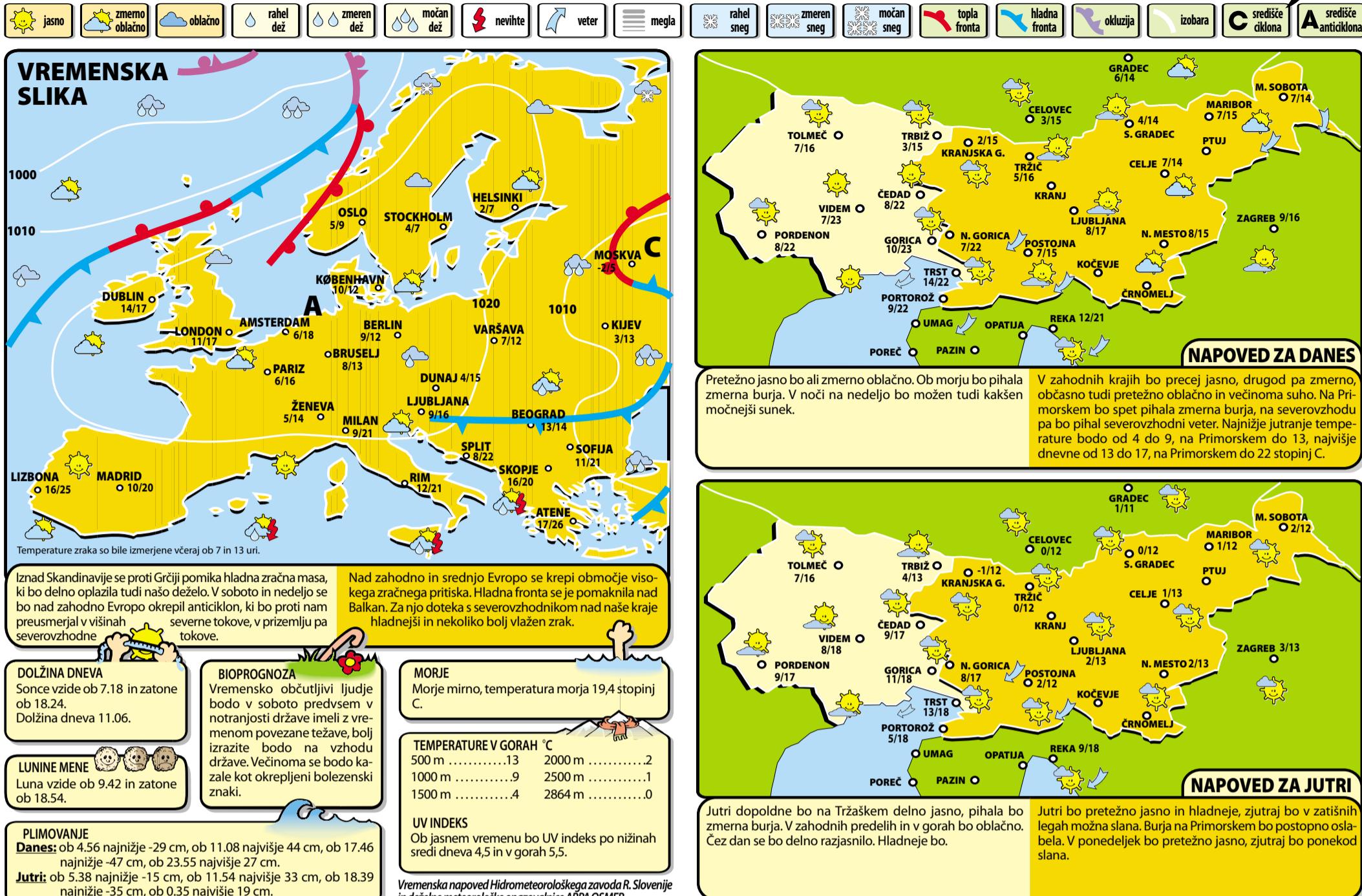
V Državni knjižnici v Ul. Mameli bo do 31. oktobra na ogled razstava z naslovom »Dario Delpin - Incisioni 1998-2007«.

Kulturni dom: jutri, 13. oktobra ob 18.00 bo otvoritev fotografksa razstave »9. fotosrečanje«.

V državni knjižnici v Ulici Mameli bo do 12. novembra na pobudo združenja italijanskih grafologov AGI na ogled razstava o Rilkeju in njegovem svetu s posebnim poudarkom na duševnih vidikih njegovega pisanja.

LOČNIK

V občinskem centru na Trgu San Giorgio 37, bo do 14. oktobra na ogled fotografksa razstava Tullia Cottalaužija z naslovom »Femme«; urnik 17.30 – 19.30 (delavnik) 10.30 – 1

NOBELOVE NAGRADE - Za njuna prizadevanja pri mobilizaciji sveta proti grozečim podnebnim spremembam

Nagrada za mir nekdanjemu ameriškemu podpredsedniku Al Goreu in Mednarodni skupini Združenih narodov o podnebnih spremembah

OSLO - Nekdanji ameriški podpredsednik Al Gore in Mednarodna skupina Združenih narodov o podnebnih spremembah (IPCC) sta letosinja dobitniki Nobelove nagrade za mir, so včeraj sporočili v Oslo.

Kot je utemeljil odbor za Nobelove nagrade, bodo nagrada Goreu in IPCC podelili za njuna prizadevanja pri mobilizaciji sveta proti grozečim podnebnim spremembam. Gore je bil ameriški podpredsednik v času mandata Billa Clintonja. Po odhodu iz politike se je posvetil opozarjanju na posledice globalnega segrevanja ozračja. Za svoj dokumentarec Neprjetna resnica je prejel oskarja, napisal pa je tudi knjigo z istim naslovom.

IPCC je organ ZN, ki združuje okoli 3000 podnebnih strokovnjakov, oceanografov, glaciologov, gospodarstvenikov in drugih strokovnjakov in velja za svetovno vodilno znanstveno avtoritet o globalem segrevanju in njegovih posledicah.

Gore je v odzivu na vest povedal, da je »globoko počaščen«. Priznanje mu pomeni še toliko več, ker ga deli z IPCC, je

Al Gore

Predsedujoči IPCC Rajendra Pachauri

poudaril v izjavi. Boj proti podnebnim spremembam ni politično, temveč moralno vprašanje, je dodal. Izrazil je še upanje, da bo nagrada pripomogla k povečanju »globalne zavesti«, je poročala nemška tiskovna agencija dpa.

Tiskovna predstavnica IPCC Carola Traverso Saibante je v prvem odzivu v

ženevi dejala, da so »presenečeni«. »Bili bi tudi srečni, če bi nagrada dobil samo Gore, saj gre za priznanje o pomenu tega vprašanja,« je dodala, kot je poročala ameriška tiskovna agencija AP. Predsedujoči IPCC, Indijec Rajendra Pachauri, pa je po poročanju dpa za norveško televizijo izjavil: »Prevzet sem. Nagrada je na-

menjena tudi mednarodni skupnosti Združenih narodov in vsem državam, ki nas podpirajo.«

Al Gore je pred sedmimi leti veljal za velikega poračenca, saj je po spornejši odločitvi ameriškega vrhovnega sodišča leta 2000 izgubil volitve za ameriškega predsednika, v Belo hišo pa se je vseil sedanji predsednik George Bush. Vendar se je 56-letnik iz Tennessee kmalu prelevil v vnetega okoljevarstvenika, ki je začel opozarjati najprej ZDA, kasneje pa svet na nevarnost podnebnih sprememb. Za mnoge danes Gore že velja za zeleno vest ZDA.

Rodil se je 31. marca 1948 v Washingtonu, mladost je preživel med Tennesseejem in hotelom v prestolnici, saj je njegov oče služboval v predstavniskem domu, kasneje pa v senatu ameriškega Kongresa. Nasprotoval je vojni v Vietnamu, a se je leta 1969 vseeno prijavil v vojsko, »da ne bi namesto njega poslali koga drugega«. Tik pred odhodom v Vietnam se je poročil s svojo prijateljico Mary Elizabeth »Tipper« Aitcheson.

Par ima sedaj tri odrasle hčere in sina.

IPCC so ustanovili Svetovna meteoroška organizacija (WMO) in Program ZN za okolje (Unep). Sedež ima v Ženevi, vendar sam ne vodi raziskav, pač pa združuje pomembne znanstvene študije. V letos objavljenih poročilih o posledicah segrevanja ozračja so opozorili, da bodo posledice klimatskih sprememb čutile vse celine, najbolj bodo prizadete najrevnejše države, skoraj tretjini živilskih in rastlinskih vrst pa grozi izumrtje.

Nobelova nagrada za mir je vredna 11 milijonov švedskih kron (1,1 milijona evrov) in jo tradicionalno podelijo 10. decembra v Oslo. Lani je Nobelovo nagrado za mir dobil banglaški ekonomist Muhammad Yunus, ustanovitelj banke Grameen, leta 2005 pa Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA) in njen generalni direktor Mohamed El Baradej.

Letošnja sezona objave Nobelovih nagradencev se bo končala v ponedeljek, ko bodo objavili ime dobitnika Nobelove nagrade za ekonomijo. (STA)

Estetika
Center za naravni lifting

Privoščite si NARAVNI LIFTING in ponovno boste pridobili zdrav, svež in mladosten izgled

KAKO?
Z inovativno metodo pomlajevanja, ki jo izvajamo z vrhunskim terapevtskim masažnim aparatom in dodajanjem dermokozmetičnih preparatov, vam v 7 tednih prebudimo kožo in učvrstimo podkožno vezivno tkivo, na popolnoma naraven način.

ZAKAJ?
To je prva in edina učvrstitev podkožnega vezivnega tkiva in je primerna tako za mlado kot zrelo kožo z že vidnimi znaki staranja.

DOVE?
V centru za NARAVNI LIFTING v Sežani.

Informacije na www.novaestetika.si ali pa na št. 00386 5 7305075

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Mala Cecilijanka 2006: OPZ OS F. Erjavec - Štandrež
20.30 TV Dnevnik
 Utrip evangelija
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija

Rai Uno

- 6.10** Nad.: Sottocasa
6.30 Jutranji razvedrili variete: Sabato, Domenica & ...
9.35 Sedem dni v parlamentu
10.05 Dnevi Evrope
10.25 Variete: ApriRai
10.40 Vremenska napoved
10.45 Nan.: Lady Cop
11.30 Nasveti za dobre nakupe: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (vodi Antonella Clerici)
13.30 Dnevnik
14.00 Aktualno: Easy Driver (vodita Ilaria Moscato in Marcellino Marucci)
14.30 Aktualna odd. o morju in ljudeh, ki ob njem živijo: Linea Blu - Taranto (vodi Donatella Bianchi)
16.15 Dreams Road 2007: Baleari 1 - Minorca in Maiorca
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 Verska odd.: A sua immagine
17.45 Dok.: Passaggio a Nord-Ovest (vodi Alberto Angela)
18.50 Kviz: L' eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Nogomet: Italija - Gruzija (kvalifikacije za EP, prenos iz Genove)
23.10 Dnevnik
23.15 Film: Le invasioni barbariche (dram., Kan.-Fr., '03, i. Remy Girard, Stephane Rousseau)
0.50 Nočni dnevnik, vremenska napoved, 1.05 Izžrebanje lota
2.10 Film: Agenzia Matrimoniale A. (kom., Fr., '78, r. C. Lelouch)

Rai Due

- 6.00** Variete: Spensieratissima
6.15 Tg2 Potovanja
6.45 Razvedrili variete: Jutro v družini (vodita Adriana Volpe in Tiberio Timperi), vmes dnevnik
10.00 Dnevnik
10.30 Dok.: Na poti v Damask
11.15 Variete: ApriRai
11.25 Variete: Opoldne v družini
13.00 Dnevnik
13.25 Rai šport Dribbling
14.05 Aktualno: Sobotna Italija na 2.
15.40 TV film: NMancy Drew (dram., ZDA, '02, i. Maggie Lawson)
17.10 Aktualno: Sereno variabile
18.00 Dnevnik, vreme
18.10 Nan.: Nepremagljivi angeli
19.00 Reality show: Otok slavnih - Tedenski pregled, 19.20 Reality
20.00 Nan.: Dva človeka in pol
20.25 Izžrebanje lota
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Cold Case - Osamljena srca - Nemogoče skrivnosti (i. Kathryn Morris, Danny Pino, J. Ratchford)
22.40 Nan.: The Practice
23.25 Šport: Sobotni sprint
0.10 Dnevnik Tg2
0.20 Tg2 Dosje - Zgodbe
1.05 Tg2 Mizar

Rai Tre

- 7.00** Variete za najmlajše
9.00 Aktualno: TV Talk
10.00 Aktualno: Art News
11.00 Tgr naš denar, 11.15 Tgr Estovest, 11.45 Tgr Kmetijstvo
12.00 Tg3 - Šport - Meteo
12.25 Tgr Tednik, 12.55 Bellitalia, 13.20 Tgr Sredozemlje
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Okolje Italija
15.50 Sobotni šport: salon navitke in Genovi, 16.30 nogomet (kvalif. za EP), 16.45 kolesarstvo, 17.25 Magazine Champions League
18.10 Nan.: Stargate Sg-1
18.55 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti, vreme

- 20.00** Variete: Blob "Vota Antonio"
20.10 Variete: Che tempo che fa (vodi Fabio Fazio)
21.30 Dok.: Ulisse - Afrika, zadnja plemena (vodita Alberto Angela)
23.25 Dnevnik, deželne vesti
23.45 Aktualno: Dan na sodišču - Proces Fabio Buosi
0.45 Tg3 nočni dnevnik, vreme
0.55 Tg3 Zapisi sveta, 1.10 Sobotna noč, 1.30 Fuori orario

- 19.00** TV film: Dragon Ball Z: usoda Sayanov (ris., Jap., '91)
20.00 Tg com/Meteo
21.00 Film: Peter Pan (fant., ZDA, '03, i. Jeremy Sumpter, R. Hunt Wood)
23.10 Film: Evolution (pust., ZDA, '01, i. David Duchovny)
1.25 Šport studio
1.50 The box game

Rete 4

- 6.05** Pregled tiska
6.25 Nan.: Življenje čarovnice, 8.20 Robinson
8.00 Aktualna odd.: Za boljše življenje (vodita prof. Fabrizio Trecca in Emanuela Talenti)
9.30 Nan.: Sherlock Holmes (krim., ZDA, '01, i. Matt Frewer)
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik Tg 4, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Poirot - Ples v maskah (i. David Suchet, Hugh Fraser)
17.00 Včeraj in danes na TV
17.50 Dok.: Solaris
18.55 Dnevnik, vreme
19.35 Dok.: Srečanje z zgodovino
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 TZV nan.: Komisar Cordier: Cas d' ecole (krim., Fr., '03, i. Pierre Mondy, Bruno Mandnier)
23.15 Aktualna odd.: Tempi moderni (vodila Ilaria Cavo)
1.50 Pregled tiska

5 Canale 5

- 6.00** Na prvi strani
7.55 Promet, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.40 Glasbena odd. o liriki: Logionne (vodi Vittorio testa)
9.15 Film: Pleasantville (kom., ZDA, '98, i. Tobey Maguire, Reese Witherspoon)
10.55 Tg com/Meteo5
12.00 Nan.: Novo življenje za Zoe (i. Joey Fisher, Aislinn Paul)
13.00 Dnevnik TG 5/Meteo 5
13.40 Nan.: Il mammo (i. Natalia Estrada, Enzo Iacchetti)
14.10 Glasb. odd.: Io ballo
16.00 Aktualno kornika v živo: Verissimo (vodi Silvia Toffanin)
18.00 Tg com/Meteo5
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: C' e' posta per te (vodi Maria De Filippi)

Italia 1

- 5.00** SP v motociklizmu: VN Avstralije, 125 ccm, 5.50 MotoGp, 7.05 250 ccm (poskusne vožnje)
8.00 Variete za najmlajše
10.15 Nanizanka: Power Rangers Lost Galaxy - Kamen
10.45 Nan.: Raven - Riba poimenu Raven, 11.15 Čarownica Sabrina
11.50 Nan.: Tata
12.25 Odprtji studio, vreme
13.00 Variete: Finche' c'è Ditta c'è speranza
14.00 TV film: Hot Shots 2 (kom., ZDA, '93, i. Charlie Sheen)
15.00 Tg com/Meteo
15.55 Film: Goonies (pust., ZDA, '85, r. Richard Donner, i. Sean Astin)
17.00 Tg com
17.55 Šport: Slamball (vodita Dan Peterson in Giacomo Valentini)
18.30 Odprtji studio, vreme

Koper

- 14.00** Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Pogovorimo se o...
15.10 Sredozemlje
15.40 Mladinska odd.: Ciak junior
16.10 Vsesedans aktualnost
16.40 Arhivski posnetki
17.30 Globus
18.00 Program v slovenskem jeziku: Brez meje
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 Vsesedans, šport
19.30 Jutri je nedelja
19.45 Avtomobilizem
20.00 Košarka: Jadranska liga NLB
21.35 Alter eco
22.05 Vsesedans - TV dnevnik
22.20 Nogomet: Slovenija - Albanijska (kvalifikacije za EP)
0.10 Vsesedans aktualnost
0.25 Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

- 10.30** Dnevnik, vreme
11.00 Videostrani
17.00 Polka in majolka
18.00 Čas za nas
18.40 Videospot meseca
18.45 EPP
18.50 Med Sočo in Nadižo
19.15 Ne prezrite
19.25 Kulturni utrnek
19.30 Settimana Friuli
20.00 Duhovna misel
20.15 Tedenski pregled
20.30 Kultura
21.00 Brez strehe na glavo z Rebeko Dremelj
22.00 Ne prezrite
22.10 Utrinki iz Evropskega parlamenta
22.40 Rally za SP - Katalonija
23.40 Videostrani

RADIO

- RADIO TRST A**
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po našem, vmes koledar i n napovendik; 8.00 Porocila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Vse najboljše... iz Radioaktivnega vala; 10.00 Porocila; 10.10 Zborovski koncert v cerkvi na Montuzzi; 12.00 Ta razajanski glas; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.10 Nediski zvon; 15.00 Mladi val; 17.00 Porocila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Mladi izvajalci; 18.00 Mala scena - Igra: Mar ni res, Ana? (Franjo Frančič, r. Marko Sosič); 19.20 Napovednik; Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek.

- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Porocila; 6.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjek, kronika; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 9.00-12.30 Sobota in pol; 9.10 Prireditve; 10.45 Namig za izlet; 11.00 Sopoznajmo primorsko osebnost septembra; 12.00 Kulinaricni kotiček; 12.30 Opoldnevi, osmrtnice; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Torklja, tedenski pregled dogodkov; 14.45 Du jes?; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 SMS - glasbena levtica in oglašanja z nogometnih igrišč; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Legende s Tomažem Cindričem; 21.00 Indie ni Indija: Aljoša Mislej; 22.30 Podzemlje: metal, underground, hardcore, punk... zvoki

- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Stekljeni grad; 9.33 Sobota z vami; 10.00 Replay; 10.40 Mladi pisatelji; 11.00 Smash, svet mladih; 15.15 Sigla single; Vreme, promet; 13.00 Svetnik dneva, vse najboljše; 13.33 Pesem tedna; 14.00 Proza; 14.35 New entry; 15.00 Jersey boy; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London Calling; 18.45 Extra extra extra; 19.28 Meteor in promet; 20.00 Smash; 21.00 Lirično; 22.00 Sobota z vami; 22.30 Reggae; 0.00 Prenos RS.

- SLOVENIJA 1**
 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.45 Pregovor je odgovor; 7.00 Kronika, vreme; 7.40 Čitalnica; 8.05 Ringerjava; 9.05 Sobotna ragbla; 10.10 Knjižnica za mlade; 10.30 Gori, doli, naokoli; 11.30 Vonj po...; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Uraslov, glasbe; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 S knjižnegra trga; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski mozaik; 18.15 Kolaž... sledi; 19.00

Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni koncert; 21.30 Glasbeni vrtljak; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.30 Igra.

SLOVENIJA 2

- 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.20 Vreme; 8.45 Kulturne prireditve; 9.00 Moja soseska; 9.35 Popevki; 10.00 Sobotna akcija; 12.00 Zapis si močvirja; 13.00 Do 13-ih; 14.00 Kulturni val; 14.45 Gost izbirja glasbo; 15.10 Radio danes; 15.30 DIO; 16.05 Nogomet; Popevki tedna; 18.45 Črna kronika; 19.30 Športna sobota; 22.30 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

- 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Jutranjica; 7.00 Kronika; 8.00 Lirični utrnek; 9.45 Inventura; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Nove glasbene generacije; 13.05 Odprtji termini; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Balneta glasba; 16.40 Likovni odmevi; 17.00 Sopranička Regine Crespin; 18.00 V podvečer; 20.00 Paul Dukas: Ariadna in Sinjebadec; 0.15 Slovenski koncert; 1.00 Lirični utrnek

RADIO KORŠKA

18.00-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca; Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:
 Zadruga Primorska dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVČ
Redakcija: Trst, Ul.

Mercator

v Sloveniji

Najboljša ponudba, najboljše cene!

Ponudba velja od 11.10. do 22.10.2007 oz. do razprodaje zalog.

Junčje stegno brez kosti, pakirano cena za kg različni dobavitelji	3,79 EUR
Plenice Pampers Activ baby, Jumbo pakiranje različne velikosti in vrste P & G	14,59 EUR
Gel Camay za prhanje, več vrst, 250 ml P & G	1,39 EUR
Voda Radenska Still, 1,5 litra, PET Radenska, Radenci	0,33 EUR

Kdor v torek nakupuje, se mu obrestuje!

Tudi vi nakupujete ob torkih? Vsak torek vam namreč nakup v vrednosti 50 EUR ali več prinaša kupon TO!, s katerim lahko naslednji torek v eni izmed odprtih prodajaln uveljavite 10 % popust na vrednost nakupa.

Velja v prodajalnah market programa Mercator /hipermarket/, prodajalnah Modiana, Beautique in Intersport.

Mercator

modiana MAXI Hura! INTERSPORT BEAUTIQUE

Mercator Center Nova Gorica

Industrijska cesta 6, 5000 Nova Gorica, Tel.: +386 5 33 43 300

Odpiralni čas: od ponedeljka do sobote: od 9.00 do 21.00 ure
nedelja: od 9.00 do 15.00 ure

Mercator Center Koper

Dolinska cesta 1a, 6000 Koper, Tel.: +386 5 66 36 830

Odpiralni čas: od ponedeljka do petka: od 9.00 do 21.00 ure
sobota: od 8.00 do 21.00 ure
nedelja: od 9.00 do 15.00 ure

Lumpi

Mleko v prahu Milumil 1

900 g
Milupa

10,76 EUR

Mleko v prahu Milumil 2

900 g
Milupa

10,37 EUR

Mleko v prahu Milumil 3

900 g
Milupa

9,97 EUR

Tolažilna duda Lumpi
silikon

1,33 EUR

Steklenička s cucljem Lumpi
silikon, 150 ml

2,75 EUR

Otroške pleničke Lumpi
midi 56/1, maxi50/1, junior 42/1

9,19 EUR

